

Nurmeksen kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2019

Kaupunginhallitus 30.3.2020
Tarkastuslautakunta 11.6.2020
Kaupunginvaltuusto 17.6.2020

Sisällysluettelo

1	Toimintakertomus	4
1.1	Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu	4
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
1.2	Kaupungin hallinnon järjestäminen.....	5
1.2.1	Kaupunginvaltuusto	5
1.2.2	Henkilöstö	8
1.3	Yleinen taloudellinen kehitys	9
1.3.1	Verotus.....	10
1.3.2	Asukasluvun ja työllisyyden kehitys.....	11
1.3.3	Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	13
1.3.4	Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden ylityksistä	17
1.3.5	Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	18
1.3.6	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	19
1.3.7	Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta	20
1.3.8	Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista	20
1.3.9	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	21
1.4	Kokonaistaloudellinen tarkastelu	23
1.5	Konsernitarkastelu	27
1.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	27
1.5.2	Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
1.5.3	Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat	30
1.5.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	31
1.6	Tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus	31
2	Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	32
2.1	Kaupunginhallituksen toimiala	32
2.1.1	Hallintopalvelut	33
2.1.2	Ruokahuoltopalvelut	39
2.1.3	Pielisen Karjalan Maaseutupalvelut	41
2.2	Kaupunkirakennepalvelujen toimiala	47
2.2.1	Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut	49
2.2.2	Tilapalvelut	52
2.2.3	Kuntatekniikan palvelut.....	55
2.3	Hyvinvointipalvelut	57
2.3.1	Kulttuuripalvelut.....	58
2.3.2	Opetus- ja koulutuspalvelut	63
2.3.3	Vapaa-aikapalvelut	71
2.3.4	Varhaiskasvatuspalvelut	72
2.4	Nurmeksien Lämpö Oy	75
2.5	Kiinteistö Oy Nurmeksien vuokratilat	75
2.6	Hyvärilä Oy	77

2.7	Pikes Oy.....	89
2.8	Yhteenveto kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden toteutumisesta.....	94
2.9	Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)	96
2.10	Investointiosan toteutuminen	97
2.11	Yhteenveto valtuuston hyväksyminen tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta.....	103
3	Tilinpäätöslaskelmat	104
3.1	Tuloslaskelma (ulkoinen)	105
3.2	Rahoituslaskelma	106
3.3	Tase	107
4	Konsernitilinpäätös	108
4.1	Konsernituloslaskelma	108
4.2	Konsernitase	109
4.3	Konsernin rahoituslaskelma.....	110
5	Tilinpäätöksen liitetiedot	111
5.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	111
5.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	111
5.3	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	112
5.4	Tasetta koskevat liitetiedot	116
5.5	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	122
5.6	Muut liitetiedot.....	124
6	Taseyksikön tilinpäätös	124
6.1	Taseyksikön laatimista koskevat liitetiedot	124
6.2	Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös.....	126
6.2.1	Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	126
6.2.2	Rahoituslaskelma	128
6.2.3	Tase	129
6.3	Taseyksikön liitetiedot.....	130
7	Allekirjoitukset ja merkinnät	132
7.1	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	132
7.2	Tilinpäätösmerkintä.....	132
8	Luettelot ja selvitykset	133
9	Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely	134
9.1	Emon ja konsernin tunnusluvut	134
9.2	Tytäryhtiöiden tunnusluvut.....	136
9.3	NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut.....	137
9.4	Tunnuslukujen laskentakaavat	137

1 Toimintakertomus

1.1 Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2019 toteutui Nurmeksens kaupungilla hieman muutettua talousarviota paremmin. Kaupungin vuosikate säilyi vielä kohtuullisella tasolla. Tilikauden tuloksen pelastivat hyvin kurissa pysyneet menot sekä verotulojen kasvu. Vuotta 2019 leimasi kuntaliitoksen valmistelu ja toimeenpano Valtimon kunnan kanssa. Kaupungin vuosikate oli 3 411 519 euroa, missä on laskua edelliseen vuoteen verrattuna jopa 2 148 826 euroa. Vuosikatteen heikkenemisen tärkein osatekijä oli toimintakatteen heikkeneminen peräti 2 061 942 euroa. Verotulot kasvoivat 405 545 eurolla, ja valtionosuudet vähenivät 495 458 eurolla. Vuosikate kattoi 4 011 717 euron poistot 85-prosenttisesti.

Nurmeksens verorahoitus piti muihin kuntiin verrattuna erittäin hyvin pintansa, ja heikkenemä oli vain 89 913 euroa eli 0,2 prosenttia. Pidän tätä Nurmeksens monipuolisen elinkeinorakenteen ansiona. Nurmeksens kunnallisveroprosentti (20,5 %) säilyi kilpailukykyisenä, kun Pohjois-Karjalan keskiarvo oli 20,74 %. Tilikauden tulos oli negatiivinen ollen – 600 198 euroa (2018: 1 901 349 euroa) ja tilikauden ylijäämä poistoeron, varausten ja rahastojen muutoksen jälkeen negatiivinen ollen – 109 911 euroa (2018: 1 612 173 euroa). Uskon, että vuodelta 2019 jäi verotuloja tilittymättä, ja ne parantavat vuoden 2020 tulosta.

Vuotta 2019 pelasti paljon ostopalvelujen pysyminen täsmälleen talousarviossaan. Siun Soten kuntayhtymän rahoitusmalli toi kaivattua vakautta kuntatalouteen Nurmeksessä.

Vuonna 2019 Nurmeksens kaupungin riskit kasvoivat suuren investointiohjelman aiheuttamasta pitkäaikaisesta epätasapainosta tulonmuodostuskykyyn verrattuna. Vuonna 2019 toiminnan ja investointien rahavirta viideltä edelliseltä vuodelta oli vain 515 000 euroa positiivinen. Vuoden 2019 heikentynyt tuloskehitys nosti lainakantaa sekä investointien rahoituksen että kassan turvaamisen takia. Vuonna 2019 lainakanta kasvoikin 9,6 miljoonasta 13,2 miljoonaan euroon.

Nurmeksens kaupungin väestökehitys oli vuonna 2019 vuosikymmenen heikointa. Väkiluku väheni 195 henkilöllä. Erityisesti luonnollinen väestömuutos heikkeni syntyvyyden ollessa alhainen ja kuolleisuuden kasvaessa.

Vuoden 2019 hyvä uutinen oli se, että kaikkien konserniyhtiöiden tulokset olivat voitollisia. Nurmeksens Vuokratalot Oy aloitti uuden kerrostalon rakentamisen. Nurmeksens Yrityspalvelu Oy:n toiminta aktivoitiin ja lisäksi perustettiin uusi konserniyhtiö Nurmeksens Vesi Oy.

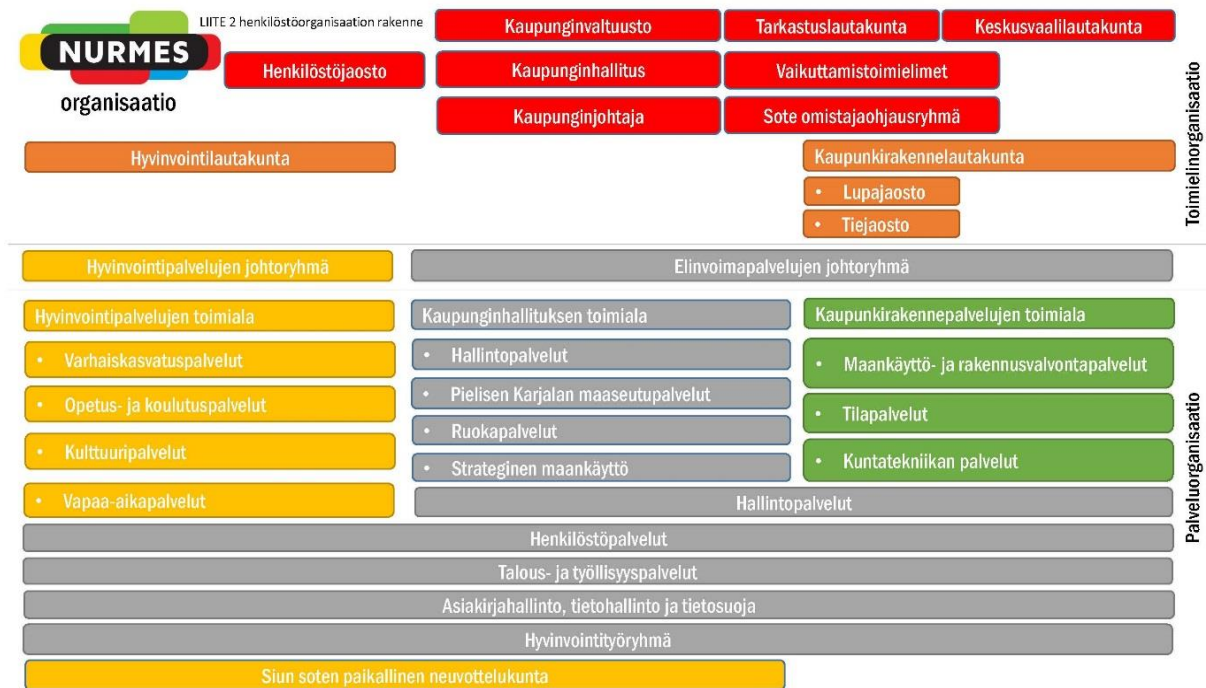
Vuonna 2019 keskimääräinen työttömyys oli 12,8 prosenttia (vuonna 2018: 13,8 %). Työllisyyden hoitoon käytettiin vuonna 2019 budjetoitua enemmän rahaa. Vuonna 2019 laadittiin Nurmeksens ja Valtimon kuntaliitosselvityksen yhteydessä myös laaja talousanalyysi vuoteen 2025 saakka.

Tulevan vuoden toiminnassa tärkeimpiä asioita ovat toiminnan tehostaminen kuntaliitoksen kautta sekä Uuden Nurmeksens todellisen kilpailukykyyn selvittäminen verrokkikuntiin verrattuna. Maakuntauudistuksen suunnittelun en usko muuttavan Pohjois-Karjalan maakunnallisia ratkaisuja paljoakaan. Tätä kirjoitettaessa on liian aikaista arvioida korona-viruksen taloudellista vaikutusta vuoteen 2020.

Kiitän kaikkia kaupungin työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä vuodesta 2019 ja hyvästä kuntaliitoksen valmistelu- ja toimeenpanotyöstä.

Asko Saatsi
Kaupunginjohtaja

1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen

1.2.1 Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 31 jäsentä.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuvat 31.12.2019 seuraavasti:

Suomen Keskusta	15 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	9 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Suomen Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Perussuomalaiset	2 valtuutettua
Sininen tulevaisuus	1 valtuutettu

Valtuuston puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Savolainen Anni	SDP
I varapuheenjohtaja Ollilainen Anneli	KESK
II varapuheenjohtaja Määttä Henry	KD

Valtuuston muut jäsenet:

Suomen Keskusta

Haverinen Paavo

Korhonen Pasi

Kämäräinen Matti

Meriläinen Heimo

Mikkilä Hannu

Niiranen Asta

Nykänen Anniina

Partanen Kirsi

Piironen Kari

Ruokolainen Mika

Ryynänen Pertti
 Rönkkö Reeta
 Säämänen Jussi
 Timonen Paula

Kansallinen Kokoomus

Meriläinen Mikko
 Romakkaniemi Juhani

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Hiltunen Jouni
 Hurskainen Veli-Matti
 Kainulainen Anneli
 Meriläinen Juha
 Pellikka Matti
 Pikkarainen Jorma
 Räsänen Yrjö
 Smura Antti

Suomen Kristillisdemokraattinen puolue

Jaaranen Merja

Perussuomalaiset

Ahponen Jorma
 Sutinen Ville

Sininen tulevaisuus

Mikkonen Jukka

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä. Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

Suomen Keskusta	5 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
I varapuheenjohtaja Räsänen Yrjö	SDP
II varapuheenjohtaja Meriläinen Mikko	KOK

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta

Korhonen Pasi
 Rönkkö Reeta
 Timonen Paula
 Nykänen Anniina

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Kainulainen Anneli
Smura Antti

Yhdistymishallitus 2019 24.4.2019 -31.12.2019

Nurmeksen ja Valtimon kuntaliitosta valmisteleva yhdistymishallitus muodostettiin valtuustojen kuntaliitospäätösten jälkeen. Yhdistymishallituksen toimikausi kesti vuoden 2019 ajan

Suomen Keskusta	10 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	6 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen
Vasemmistoliitto	1 jäsen

Yhdistymishallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
I varapuheenjohtaja Anna Hölttä	KESK
II varapuheenjohtaja Yrjö Räsänen	SDP

Yhdistymishallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta

Korhonen Pasi
Rönkkö Reeta
Timonen Paula
Nykänen Anniina
Mikkilä Hannu
Savolainen Jani
Määttä Tapio
Tuovinen Reija

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Kainulainen Anneli
Savolainen Anni
Hiltunen Jouni
Suhonen Keijo
Rautiainen Tuula

Kansallinen Kokoomus

Jukka Juntunen

Vasemmistoliitto

Veijo Karppinen

Kaupunginhallituksen ja yhdistymishallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Asko Saatsi. Kaupunginjohtajan sijaisena esittelijänä toimi 31.7.2019 saakka talousjohtaja Jussi Sallinen ja 1.8.2019 alkaen hallintojohtaja Riikka Boren.

Edellisten estyneinä ollessa esittelijänä toimivat seuraavassa järjestyksessä:
Talousjohtaja Jussi Sallinen 1.8.2019 alkaen
Vs. hallintojohtaja Anne Korhonen 31.7.2019 saakka

Hyvinvointijohtaja Petri Moilanen
Tekninen johtaja Pasi Parkkinen

Nurmeksen kaupungissa on 1.6.2017 noudatettu kaupunginvaltuuston 30.3.2017 § 27 hyväksymää hallintosääntöä, jonka mukaisesti tilivelvollisten uudet nimikkeet ovat olleet kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, maaseutujohtaja, ruokapalvelupäällikkö, aluejohtaja (varhaiskasvatus), kaupunkirakennepäällikkö, ympäristönsuojelusihteeri ja maankäyttöpäällikkö. Kaupunginvaltuusto on määrittänyt tilivelvolliset viranhaltijat 4.8.2014 § 141.

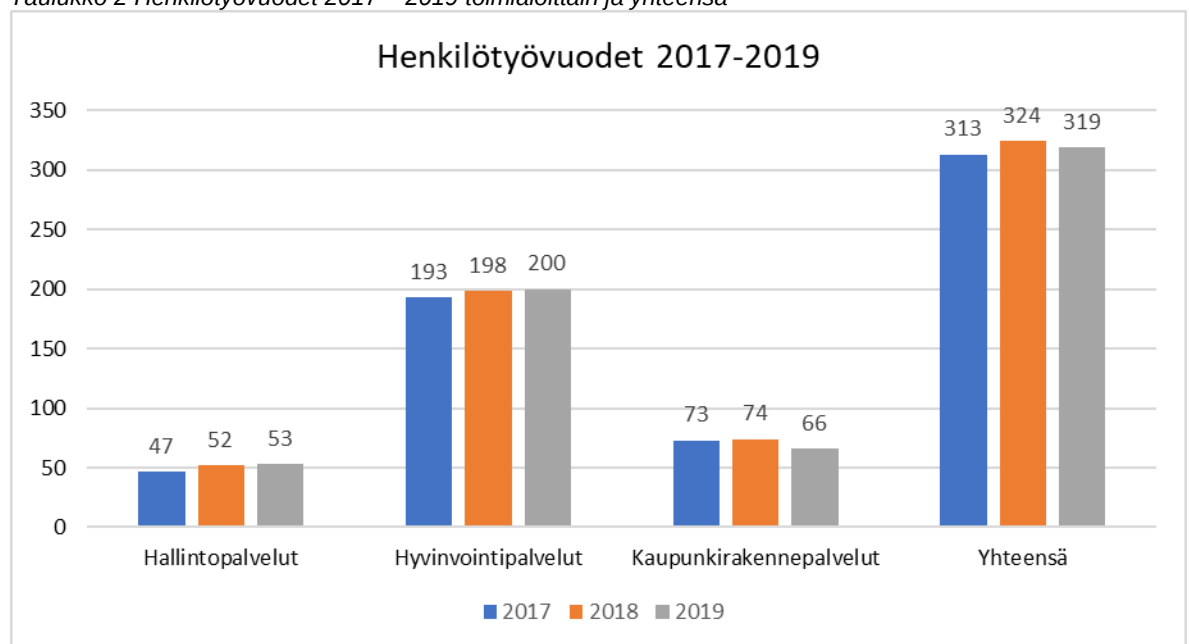
1.2.2 Henkilöstö

Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2019 lopussa oli 312 (316, suluissa vuoden 2018 luvut). Henkilöstöstä vakinaisia oli 245 (244), työllistettyjä 12 (15), oppisopimussuhteisia 5 (11) sijaisia 23 (21) ja määräaikaista 27 (25). Vakinaisen henkilöstön suhteellinen osuus koko henkilöstöstä oli 78,5%. Palkkoja ja palkkioita on maksettu toimintakautena yhteensä 10,836 miljoonaa euroa. Henkilöstöön liittyviä tietoja on käsitelty laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Taulukko 1 Henkilöstön määrä 31.12.2019

Palvelusuhde 31.12.2017	Naiset	Miehet	yht.
Vakinaiset	182	63	245
Määräaikaista	58	9	67
- joista työllistettyjä oppisop.suht.	9 4	3 1	12 5
Yhteensä	240	72	312
Kokoaikaista	208	70	278
Osa-aikaista	32	2	34

Taulukko 2 Henkilötyövuodet 2017 – 2019 toimialoitin ja yhteensä

1.3 Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 1,0 prosenttia vuonna 2019¹. Kasvu oli merkittävästi alhaisempaa kuin vuoden 2018 1,6 prosenttia². Vuoden 2018 kasvuksi oli vuosi sitten arvioitu vielä 2,3 prosenttia, mutta kasvu tarkentui alaspäin vuoden aikana. Vuoden 2019 talousluvussa näkyi merkittävänä viimeisen neljänneksen heikot tulokset.

Tuonnin arvo kasvoi 2,5 prosenttia ja viennin arvo 6,4 prosenttia vuonna 2019. Vientiä kasvatti erityisesti palveluiden viennin 16 prosentin nousu. Yksityisten kulutusmenojen arvo kasvoi noin kaksi prosenttia, julkisten kulutusmenojen arvo kasvoi 3,9 prosenttia 55 miljardiin euroon. Investointien käypähintainen arvo kasvoi 1,8 prosenttia 57 miljardiin euroon.

Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi reaalisesti eli hintamuutoksista puhdistettuna 1,8 prosenttia vuonna 2019. Oikaistuun käytettävissä olevaan tuloon lasketaan mukaan myös luontoismuotoiset yhteiskunnalliset tulonsiirrot, jotka voidaan tulkita kotitalouksille tarjotuiksi hyvinvointipalveluiksi. Näitä palveluita ovat julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

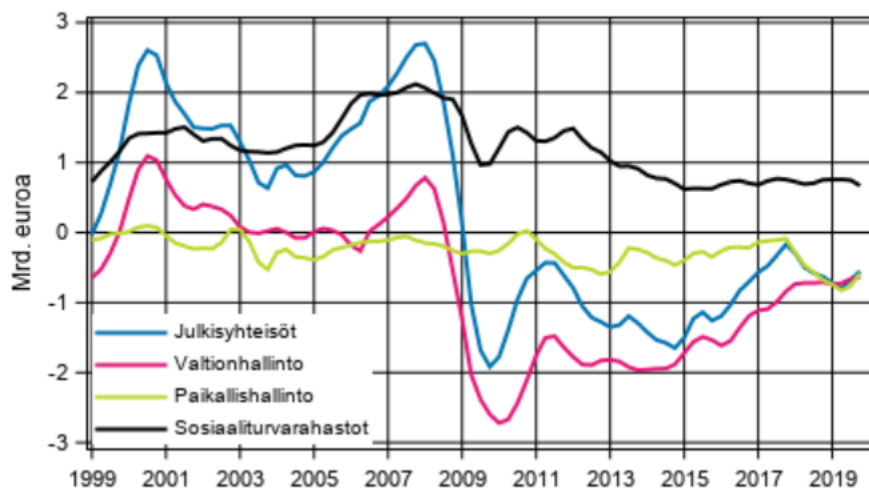
Kotitalouksien kulutusmenot kasvoivat 1,9 prosenttia ja kotitalouksien säästö oli reilut 0,7 miljardia euroa (-0,5 miljardia euroa vuonna 2018). Säästämisaste oli 0,6 prosenttia.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 2,7 miljardia euroa alijäämäinen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 2,0 miljardia euroa. Alijäämä oli 1,1 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Valtionhallinnon alijäämä oli 2,8 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 2,9 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kuntien ja kuntayhtymien ym.) alijäämä kasvoi ennakkotietojen mukaan 2,9 miljardiin euroon. Paikallishallinnon alijäämän kasvuun vaikutti julkisten kulutusmenojen ja investointien kasvu. Työeläkelaitosten ylijäämä pysyi suurin piirtein edellisen vuoden tasolla 2,2 miljardissa eurossa. Työeläkelaitosten maksamien eläkkeiden määrä jatkoi kasvuaan, mutta myös kerätyt työeläkemaksut kasvoivat. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvonmuutoksia. Muut sosiaaliturvarahastot olivat 0,7 miljardia euroa ylijäämäisiä.

Julkisyhteisöt pysyivät vuonna 2019 nettoluotonantajana, ainoastaan sosiaaliturvarahastot toimivat nettoluotonantajina. Vuoden 2019 neljännellä neljänneksellä julkisyhteisöjen nettoluotonotto oli 1,4 miljardia euroa.

Julkisyhteisöjen nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (-), trendi

Kuva 1 Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, lähde STAT

http://stat.fi/til/jtume/2019/04/jtume_2019_04_2020-03-16_tie_001_fi.html

¹ Tilastokeskus, http://stat.fi/til/ntp/2019/04/ntp_2019_04_2020-02-28_tie_001_fi.html

² Tilastokeskus, http://stat.fi/til/vtp/2019/vtp_2019_2020-03-16_tie_001_fi.html

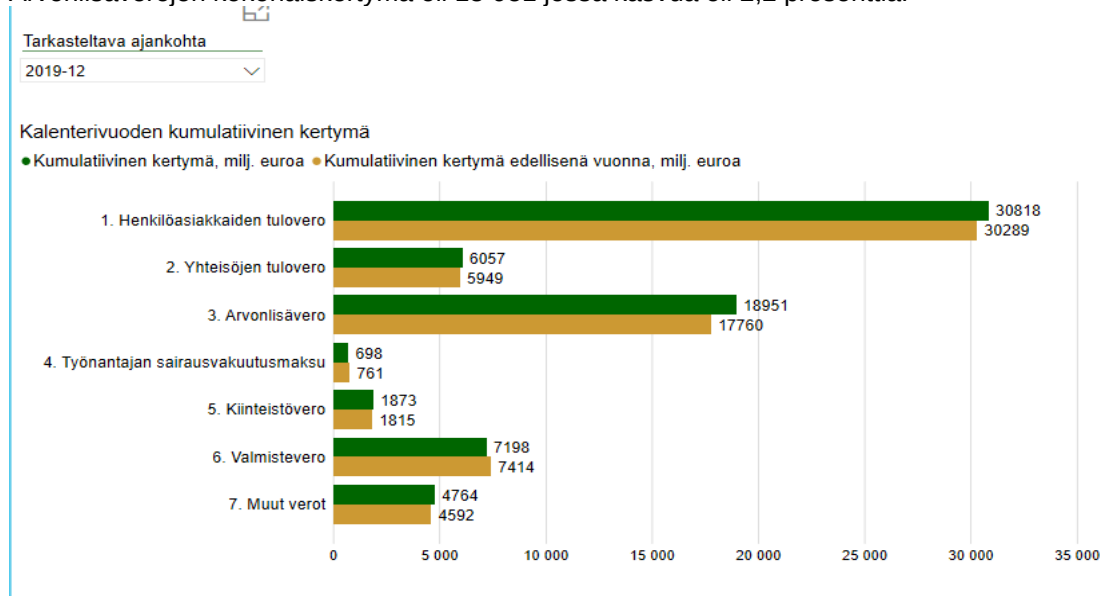
1.3.1 Verotus

Verohallinnon keräämät verojen nettokertymät olivat vuonna 2019 70 360 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen noin 1770 miljoonaa euroa.

Henkilöasiakkailta kerätty tulovero kasvoi 529 miljoonalla eurolla ja oli yhteensä 30 818 miljoonaa. Kertyneiden verotulojen kasvua vauhdittivat verokorttiuudistus ja ensimmäistä kertaa joustavasti valmistunut verotus.

Yhteisöveroja kerättiin vuoden aikana 6 057 miljoonaa euroa, missä on nousua edellisestä vuodesta 108 miljoonaa.

Arvonlisäverojen kokonaiskertymä oli 18 951 jossa kasvua oli 2,2 prosenttia.

Taulukko 3 https://www.vero.fi/tietoa-verohallinnosta/tilastot/verotulojen-kehitys/Verotulojen_kehitys_aiempina_vuosina/verotulojen-kehitys-vuonna-2019/ viitattu 19.3.2020

Verovuosi	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero
Verovuosi 2021	0 €	381 139 €	
Verovuosi 2020	1 199 538 €	119 580 524 €	0 €
Verovuosi 2019	17 912 815 762 €	1 543 592 869 €	1 870 389 740 €
Verovuosi 2018	18 716 926 258 €	1 832 267 064 €	1 823 810 973 €
Verovuosi 2017	18 473 668 885 €	1 734 499 787 €	1 781 384 555 €
Verovuosi 2016	18 758 012 342 €	1 712 738 914 €	1 662 269 938 €
Verovuosi 2015	18 605 031 953 €	1 648 862 350 €	1 615 221 836 €
Verovuosi 2014		1 533 248 761 €	1 518 656 656 €
Yhteensä	92 467 654 739 €	10 125 171 408 €	10 271 733 698 €

Taulukko 4 Verohallinnon kunnille tilittämät verot vuoden 2019 loppuun saakka

Verottaja pani maksuun kunnille veroja (kuntien tulovero, kiinteistövero ja yhteisövero) vuonna 2019 yhteensä 22,4 miljardia euroa.

1.3.2 Asukasluvun ja työllisyyden kehitys

Pielisen Karjalan väestö on vähentynyt koko 2000-luvun kaikissa neljässä kunnassa. Nurmeksien väestönmuutos johtuu ennen kaikkea luonnollisesta väestönmuutoksesta. Vuoden ennakkotietojen perusteella Suomessa elävänä syntyi 45 597 mikä on 1980 vähemmän kuin vuonna 2018 ja melkein 5000 lasta vähemmän kuin vuonna 2017. Jo vuonna 2017 syntyvyys oli historiallisen alhaista. Edellisen kerran syntyvyys oli näin alhaalla nälkävuonna 1868 ja sitä ennen 1800-luvun alkupuolella.

Nurmeksessa vuosi 2018 oli syntyvyyden kannalta positiivinen mutta vuonna 2019 Nurmeksien ja Valtimon alueella syntyi yhteensä vähemmän lapsia kuin vuonna 2018 Nurmeksessa. Nurmeksien kasvanut syntyvyys nosti myös koko Pielisen Karjalan syntyvyyden hieman kasvuun. Väkiluvun alentuminen on kuitenkin erittäin merkittävää, sillä Nurmeksien väkiluku pienentyi päättäneen vuosikymmenen aikana 1061 henkilöllä ja Pielisen Karjalan väkiluku 3226 henkilöllä. Vuoden lopun ennakkollinen väkiluku oli 7447.

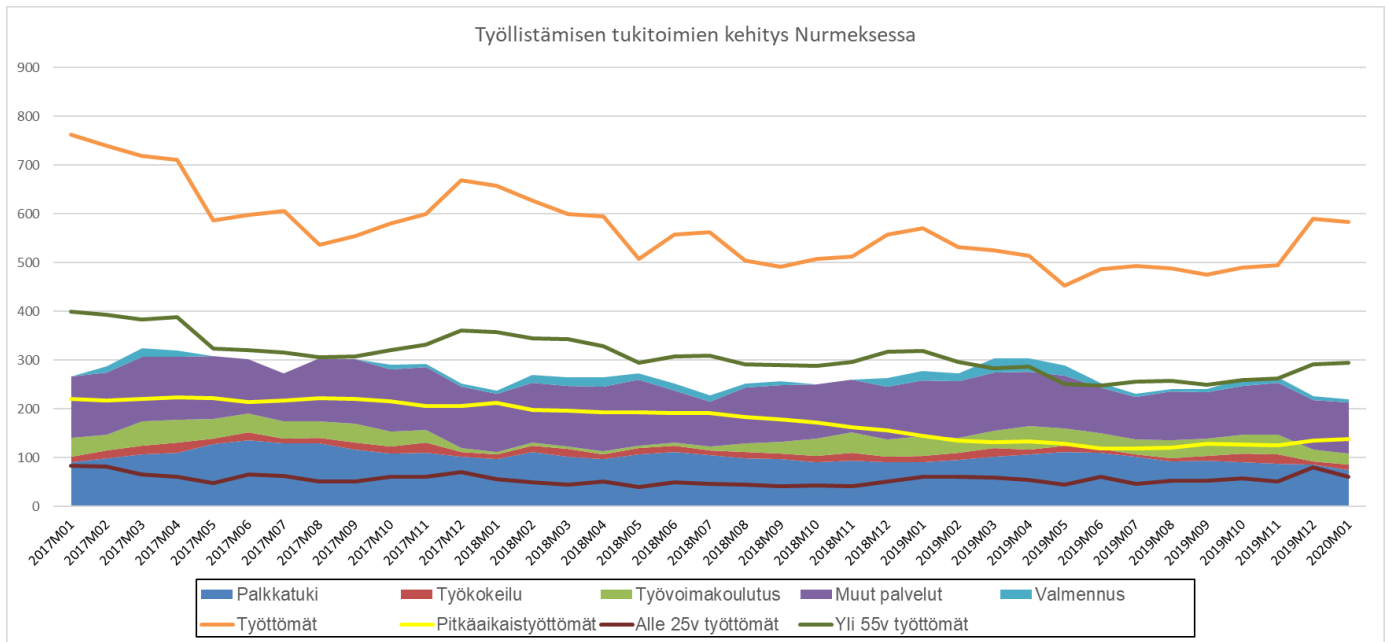
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto			Maahan muutto	Väestön muutos	Väestö 31.12
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto		
2010	58	109	-51	299	336	-37	21	-67	8 508
2011	54	135	-81	287	364	-77	8	-150	8 359
2012	65	114	-49	297	319	-22	17	-54	8 308
2013	63	140	-77	259	304	-45	6	-117	8 191
2014	58	110	-52	236	308	-72	13	-111	8 080
2015	65	115	-50	255	306	-51	17	-84	7 996
2016	52	155	-103	253	270	-17	8	-112	7 884
2017	44	139	-95	259	284	-25	0	-120	7 765
2018	57	158	-101	238	261	-23	3	-121	7 644
2019	38	165	-127	214	298	-84	16	-195	7 447

Pielisen Karjala pl Juuka							Maahan muutto	Väestön muutos	Väestö 31.12
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto			Netto		
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto	muutos	Väestö 31.12
2010	145	373	-228	776	872	-96	132	-192	23 653
2011	164	369	-205	753	964	-211	142	-274	23 381
2012	176	363	-187	784	918	-134	76	-245	23 128
2013	171	369	-198	752	895	-143	86	-255	22 873
2014	167	355	-188	651	854	-203	88	-303	22 570
2015	155	365	-210	704	1008	-304	42	-472	22 089
2016	147	431	-284	649	829	-180	78	-386	21 705
2017	118	377	-259	657	831	-174	34	-424	21 280
2018	123	414	-291	582	766	-184	79	-396	20 884
2019	100	425	-325	591	871	-280	149	-456	20 427

Taulukko 5 Pielisen Karjalan kuntien väestömuutos 2010 – 2019.

Nurmeksen työttömyysaste oli koko vuoden edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Vuonna 2019 keskimääräinen työttömyys oli 12,8 ja vuonna 2018 13,8. Työttömänä oli keskimäärin vuonna 2019 407 ja 2018 507 henkilönä. Valtimolla työttömiä oli vuoden aikana keskimäärin 102 ja työttömyysprosentti 11,8. Molemmissa kunnissa oli yhteensä vuoden lopussa 589 työtöntä, mikä on 31 työtöntä edellisestä vuoden vaihdetta enemmän. Vuoden lopussa työttömistä lomautettuna oli 66 henkilöä

Nurmeksessa jatkuivat työllistämishankkeina Kajo-keskus, Ohjaamo 2.0, Pokalin työllistämishanke sekä Närekartano. Lisäksi kaupungilla oli työllistämistä edistävän palvelun sopimus Honkalampi-säätiön Kaski-toiminnan kanssa. Työllistämistä edistävän palvelun tuottaja kilpailutettiin vuoden 2018 lopussa ja toiminta jatkui vuonna 2019 Honkalammen kanssa uudella sopimuksella.

Taulukko 6 Yhdistetyn Nurmeksen ja Valtimon alueella toteutuneet työllisyyspoliittiset toimet ja työttömien määrän vaihtelu 2017–2019

1.3.3 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

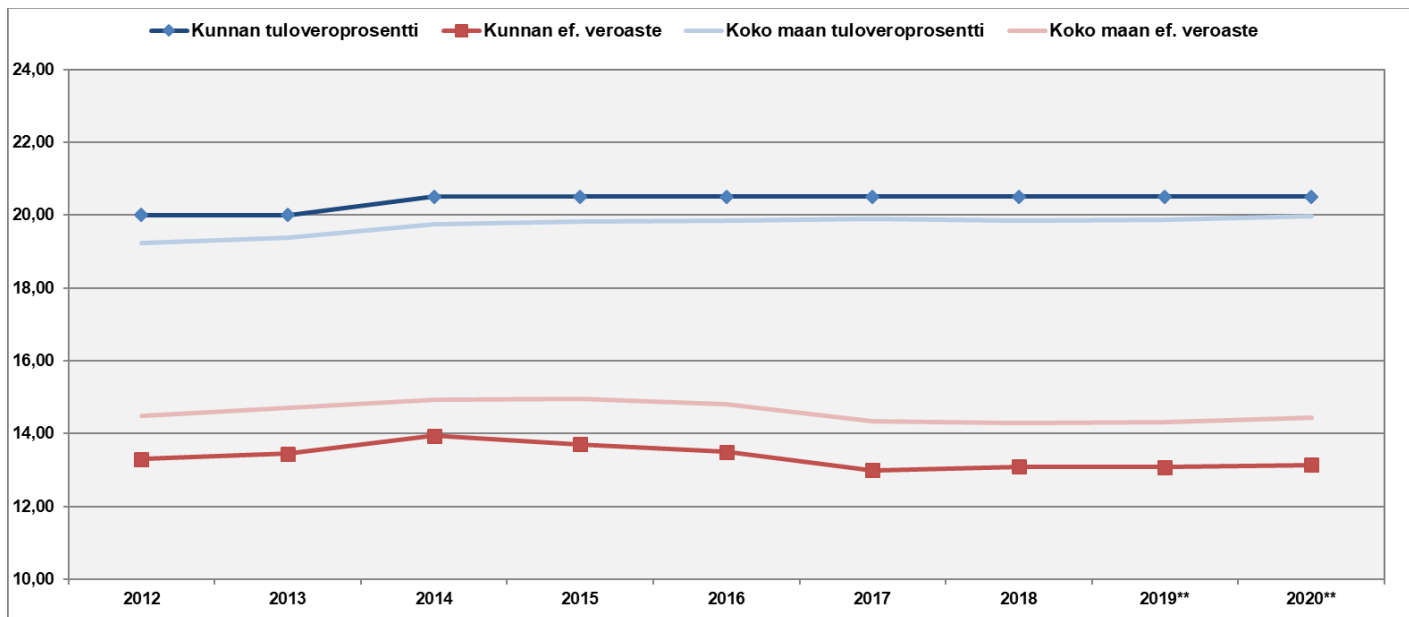
Vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden vuosi 2019 on Nurmeksen kaupungissa vertailukelpoinen kuntaliitoksen mukaan tuomia lisätehtäviä lukuun ottamatta. Kuntaliitos näkyy sekä palveluiden ostoissa että luottamushenkilökulujen ja henkilöstökulujen kasvuna.

Verotulojen kertymä kasvoi edelliseen vuoteen nähden noin 0,4 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 verotilityksissä tehtiin poikkeuksellisen suuri korjaus edellisen vuoden verotulojen palautuksista ja siksi nousu oli odotettua. Verokorttiuudistus ja tulorekisteriuudistus muuttivat kuitenkin verotulojen kertymää ja tilityksyriä aiemmista vuosista, ja verotulojen kertymä laahasi koko vuoden ennusteita perässä. Ongelma koski kaikki kuntia ja Nurmeksen kaupunginvaltuusto reagoi asiaan 31.10.2019 § 56 alentamalla kunnan tuloveron ennustetta 650 000 euroa ja yhteisöveron ennustetta 350 000 euroa.

Joulukuun verotilitys oli useissa kunnissa hieman ennustetta parempi ja Nurmeksen verotulot olivat kokonaisuudessaan 24 024 150 euroa eli 201 150 euroa muutettua talousarviota parempi. Alkuperäisestä talousarviosta tuloverot jäivät 500 000 euroa ja yhteisöverot 330 000 euroa. Yhteisöverojen lasku johtuu yritysten tuloksien heikentymisestä verotuksen muutoksia enemmän.

Verotulojen jaksotuksen ongelmien takia maan hallitus päätti budjettiriihessään tilittää kunnille jo vuoden 2019 aikana alun perin vuodelle 2020 kohdistetut kertaluonteiset kilpailukykysovimuksen valtionosuuspalautukset. Varsinaista lisärahaa ei kunnille tullut, mutta vuosien välistä jakoa muutettiin. Samassa yhteydessä verotulojen talousarviomuutoksen kanssa valtuusto päätti nostaa valtionosuuksien ennustetta 350 000 eurolla. Valtionosuuksiin tuli myös toinen kertaeränä maksettu lisäys, kun Valtiovarainministeriö huomasi virheen syrjäisyyskertoimen laskennassa vuosien 2017 -2019 osalta. Nurmeksen syrjäisyyskerroin nousi 0,965:stä 0,990:iin. Vuosittainen muutos valtionosuuksiin oli noin 40 000 euroa ja koko summa 122 050 euroa tilitettiin tammikuussa 2020 mutta merkattiin vuoden 2019 tuloksi. Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti kunnilla ei ollut mahdollisuutta itse tarkistaa syrjäisyyskertoimen laskentatietoja tällä tarkkuustasolla.

Tuloveroprosentti säilyi ennallaan vuonna 2019. Nurmeksens veroprosentti oli pienempi kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin (20,74). Koko maassa keskimääräinen veroaste oli 19,88. Asukasluvultaan 5000 – 10000 asukkaan kokoisissa kunnissa kuntaveroprosentti oli keskimäärin 20,85. Efektiiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaisesti Nurmeksessa 13,08 kun se koko maassa oli 14,3.

Taulukko 7 Nurmeksens tuloveroprosenttin ja efektiiivisen veroprosenttin vertailu koko maahan, lähde Kuntaliitto 18.11.2019 tiedot <https://www.kuntaliitto.fi/talous/verotus/kuntien-veroprosentit/kuntien-veroprosentit/kuntien-veroprosentit-ja-efektiiiviset-veroasteet> 18.11.2019

Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli viime vuonna negatiivinen 3 447 180 euroa, kun edellisvuonna rahavirta oli negatiivinen 1 108 642 euroa. Vuosikate kattoi vain hieman alle puolet vuoden aikana tehtyjen investointien kustannuksista.

Suunnitelman mukaisten poistojen arvo oli 4,011 miljoonaa euroa. Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat 0,43 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Erillisiä alaskirjauksia ei kiinteästä omaisuudesta esitetä tehtäväksi.

Tilikauden tulos oli -0,6 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen nähden tilikauden tulos heikkeni 2,5 miljoonaa euroa. Toimintakate heikkeni noin kaksi miljoonaa euroa, verorahoitus pienentyi noin 0,1 miljoonaa euroa ja poistot kasvoivat noin 0,5 miljoonaa euroa.

Tilikauden aikana valmistui Rekulan päiväkodin remontti, johon oli tehty 0,5 miljoonan euron investointivaraus. Investointivaraus purettiin ja tämä näkyy tuloslaskelmassa positiivisena kohdassa varausten muutos ja negatiivisena kohdassa poistoeron muutos. Rekulan päiväkotiiin ja muihin kohteisiin tehtyjen vanhojen varauksien purkautuminen näkyy positiivisena kohdassa poistoeron muutos.

Uusia investointivarauksia ei voi tehdä negatiivisesta tuloksesta. Riskirahastoon esitetään 36 000 euron varausta.

Tuloksen käsittelyn ja satunnaisten erien jälkeen tilikauden alijäämäksi tulee 109 911 euroa ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 9,8 miljoonaa euroa.

Kaupungin investointimenot olivat 7,1 miljoonaa euroa ja rahoitusosuudet investointeihin 0,25 miljoonaa euroa. Rahoitusosuus saatiin valtionavustuksena Hyvärilän retkeilymajan (rantatupa) korjausinvestointiin.

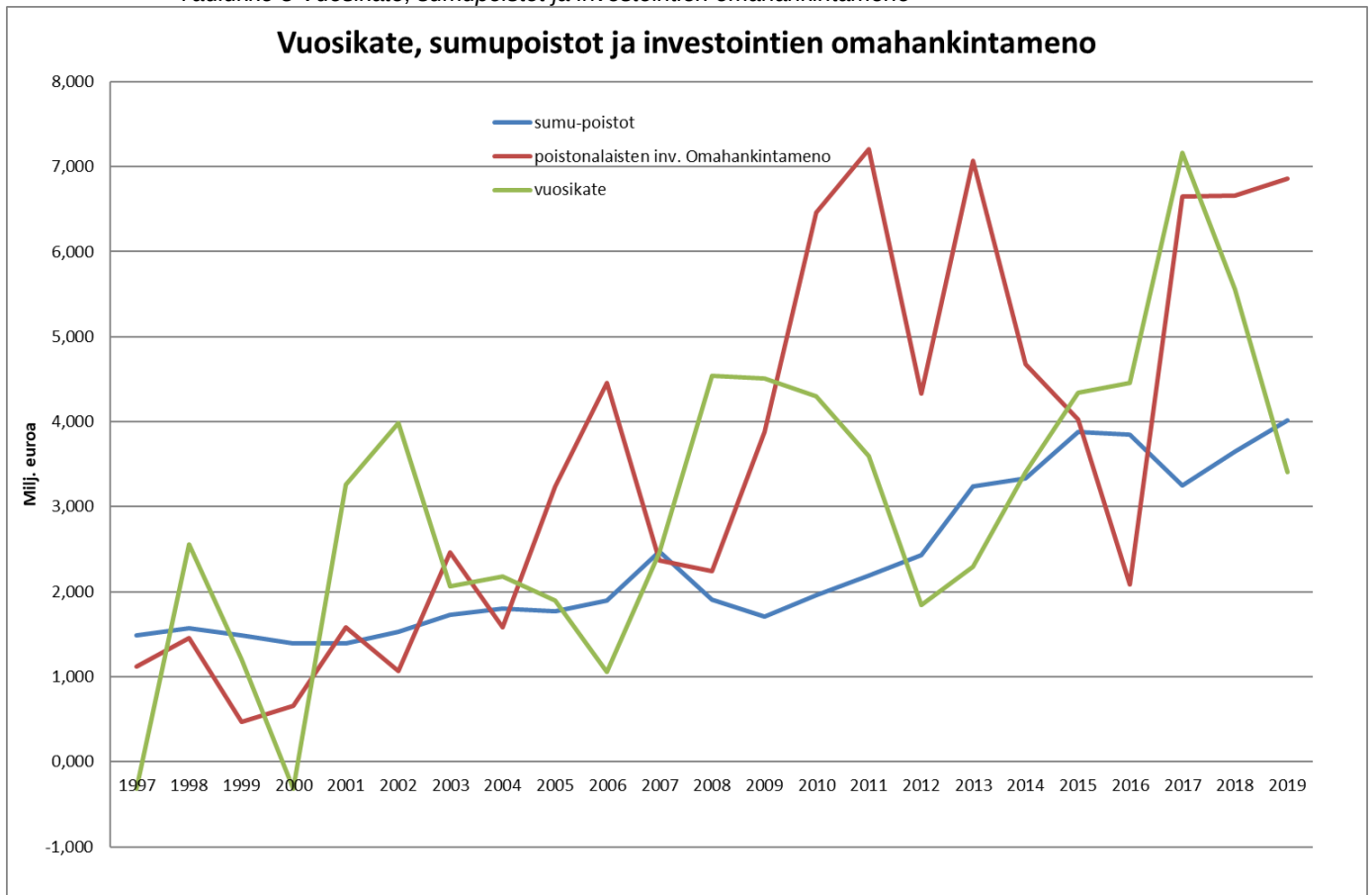
Tulorahoituksen jälkeen koko vuoden nettoinvestointimenot olivat 6,8 miljoonaa, mikä on 0,2 miljoonaa enemmän kuin vuonna 2018.

Rakennusten korvausinvestoinnit toteutuivat 103,5 prosenttisesti, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden korvausinvestoinnit 108,4 prosenttisesti. Rakennusten uusinvestoinnit toteutuivat 75,7 prosenttisesti ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden uusinvestoinnit 143,7 prosenttisesti. Maa-alueiden hankinnassa uusinvestointeja tehtiin 0,3 miljoonaa euroa kun alkuperäisessä talousarviossa oli varattu vain 0,1 miljoonan euron määräraha. Kaikista investoinneista korvausinvestointeja oli 6,4 miljoonaa ja uusinvestointeja vain 0,4 miljoonaa.

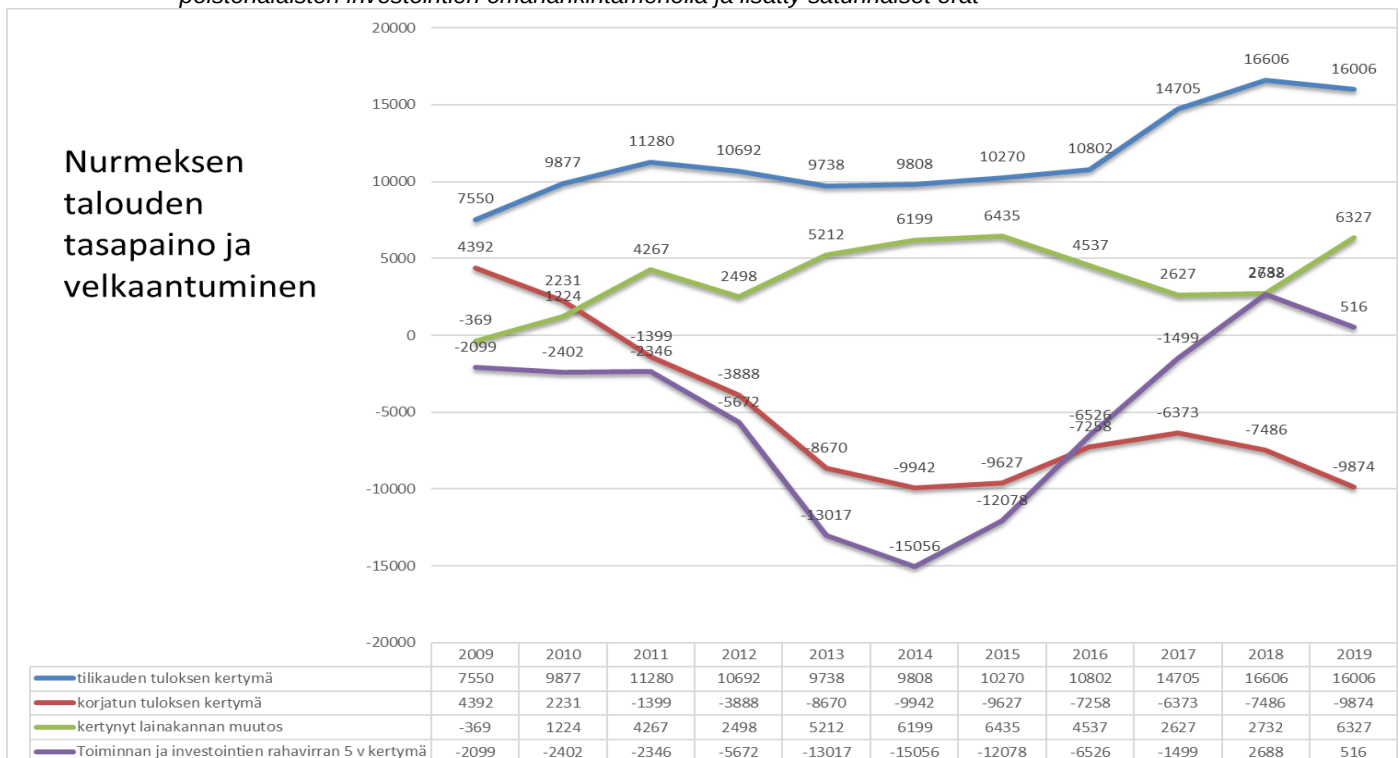
Kaupungin talouden riski muodostuu suuren investointiohjelman aiheuttamasta pitkäaikaista epätasapainosta tulonmuodostuskykyyn. Vuonna 2018 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä edellisen viiden ajalta oli 2687 euroa positiivinen, vuonna 2019 ainoastaan 515 000 euroa positiivinen. Vuonna 2020 edellisen viiden vuoden kertymä painuu negatiiviseksi. Vuonna 2019 lainakanta kasvoi 9,6 miljoonasta 13,2 miljoonaan euroon. Tästä kaksi miljoonaa euroa muodostui vuoden lopussa otetusta lyhytaikaisesta, maksuvalmiutta turvanneesta lainasta.

Nurmeksen ja Valtimon kuntaliitosselvityksessä tehdyn rahoituslaskelman arvion mukaan Nurmeksen vuosikate on vuosina 2019 – 2025 19,9 miljoonaa ja nykyisen investointitahdin mukaiset investoinnit 29,9 miljoonaa. Rahoituksellinen vaje ilman muita toimenpiteitä olisi siis 10 miljoonaa euroa. Muita toimenpiteitä ja tulorahoituksen parantamista on tehtävä kuntatalouden tasapainon säilyttämiseksi. Vuosille 2020 – 2025 on laadittu talouden tasapainottamissuunnitelma, jonka toteuttaminen parantaa taloudellista tilannetta.

Taulukko 8 Vuosikate, sumupoistot ja investointien omahankintameno

Taulukko 9 Nurmeksens talouden tasapaino, korjatussa tuloksessa sumu-poistot on korvattu poistonalaisten investointien omahankintamenolla ja lisätty satunnaiset erät

1.3.4 Yhteenveto valtuustoon nähden sitovien talousarviotavoitteiden ylityksistä

Käyttötalous:

Kaupunginhallituksen toimiala

Ruokahuoltopalvelut, poikkeama toimintakatteesta 279 905 euroa

- Ruokahuollon ateriapalveluiden myynti pienentyi merkittävästi (181 394) talousarvioon nähden. Henkilöstökuluissa ylitys johtui sijaisten suuresta tarpeesta

Hyvinvointipalveluiden toimiala

Opetus ja koulutuspalvelut, poikkeama toimintakatteesta 209 790 euroa

- Ylitys johtuu kokonaisuudessaan budjetoinnissa teknisestä virheestä puuttuneesta lukion tilavuokrasta 271 116 euroa. Muu toiminta toteutui talousarviota parempana

Varhaiskasvatuspalvelut, poikkeama toimintakatteesta 68 615 euroa

- Ylitys tilapäisten ja sijaisten palkkakustannuksissa sekä näiden sivukuluista

Kaupunkirakennepalveluiden toimiala:

Kuntatekniikan palvelut, poikkeama toimintakatteesta 257 250 euroa yhteensä.

- Vuoden 2019 talvi aiheutti poikkeuksellisen suuren kustannuksen teiden kunnossapitoon. Näkyi sekä tuntipalkkojen ylityksenä että materiaalihankintoina

Nurmeksien Vesi-taseyksikön valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tilikauden yli/alijäämä: tavoitteen alitus 159 816 euroa ja rahavarojen muutos: poikkeama 60 145 euroa

- Höljäkän vedenottamon purkaminen, yhdistettiin kauden aikana Kyröntuvan ja Vanhan kaupungintalon purkamisen ajoitukseen säästösyistä
- Useita pumppaamoissa tapahtuneita yllättäviä laiterikkoja

Investoinnit:

Osakkeet ja osuudet määrärahan ylitys 160 977 euroa

- Ylitys johtuu kaupunginvaltuuston päätöksestä 24.4.2019 § 25, Nurmeksien vuokratalojen pääomittaminen 150 000 eurolla sekä PTTK:n purkautumisesta yhteydessä kirjautuneista Meita oy:n ja Efetta oy:n osakkeista

Nurmes-talo: määrärahan ylitys 139 004 euroa

- arvioitua suuremmat purkutyöt ja urakoitsijan maksupostien aikaistuminen vuodelle 2019

Pielispakari: määrärahan ylitys 89 930 euroa

- Yrityksen toivomat suunnitelmamuutokset aiheuttivat ennakoiduttomia lisäkustannuksia

Kaupungintalo: määrärahan ylitys 35 810 euroa

- Korjauksen määrärahoja alennettiin aiemmin 150 000 euroa, mutta vuoden 2019 osuus korjauksista nousi ennakoitua suuremmaksi

Mätköntie + klv määrärahan ylitys 21 442 euroa

- Maakaapelit hidastivat urakkaa ja aiheuttivat ylimääräistä työtä

Pappilansuora: määrärahan ylitys 35 389 euroa

- Valaisimia jouduttiin uusimaan suunniteltua enemmän

Kt75 liikennevaloristeys: määrärahan ylitys 30 403 euroa

- ELY:n hanke, jossa kaupunki on sitoutunut olemaan maksajana. Asfalttoinnin määrä kasvoi merkittävästi hankkeessa

Mikonsalmen silta: määrärahan ylitys 57 113 euroa

- Graniittisten reunakivien uusimista ei oltu huomioitu kustannusarviossa

Viemäriverkoston saneeraus määrärahan ylitys 23 306 euroa

Jv pumppaamon saneeraus määrärahan ylitys 26 879 euroa

1.3.5 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Nurmeksen kaupungin riskien arviointi ja tulevaisuuden näkymät kokonaisuudessaan ovat muuttuneet merkittävästi vuoden 2019 kun kuntaliitoksesta Valtimon kanssa on päätetty. Kuntaliitos parantaa kunnan mahdollisuuksia varautua tulevaisuuden muutoksiin mutta tuo myös riskejä kuntaliitoksen hyötyjen toteuttamisen kannalta.

Aiempina vuosina Nurmes on varautunut maakuntauudistuksen toteutumiseen. Vuoden 2019 maaliskuussa Sipilän hallituksen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu päättyi. Sote-uudistus jatkuu kuitenkin uusien Rinteen ja Marinin hallitusten johtamana. Uudistuksen yksityiskohdat ovat vielä toistaiseksi niin auki, että merkittävää valmistautumista ei Nurmeksen kaupunki vielä voi uudistukseen nähden tehdä.

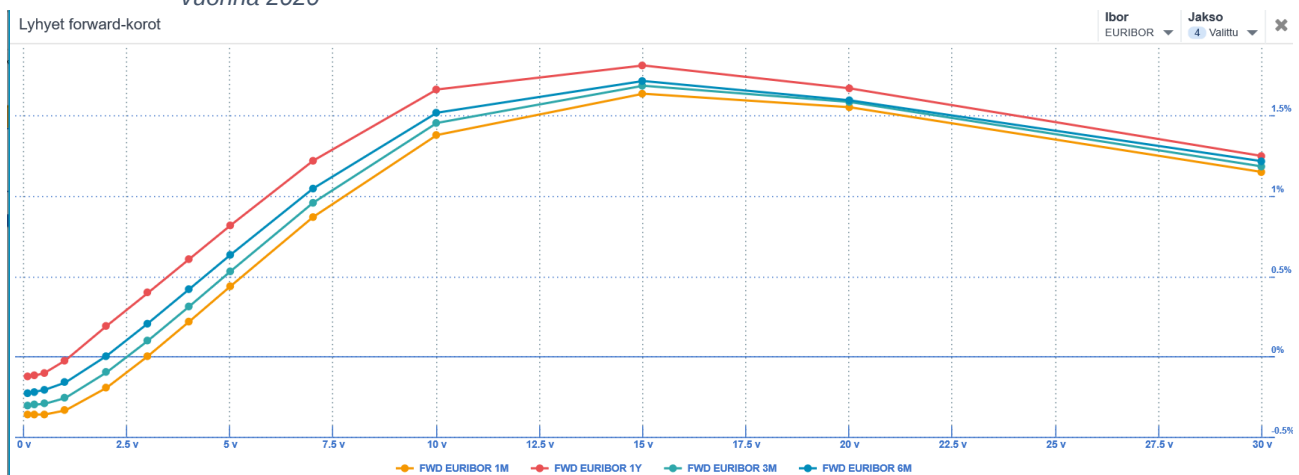
Kaupungin riskien kannalta sosiaali- ja terveystalvet aiheuttavat sekä lyhyen että pitkän aikavälin riskejä. Lyhyellä tähtäimellä riskinä ovat Siun soten kumulatiiviset alijäämät.

Nurmeksen kaupungin osuus Siun soten alijäämästä vuodelta 2018 on noin 500 000 euroa ja vuodelta 2019 250 000 euroa. Siun soten toiminnan aikana on käytetty PKSSK:ltä siirtyneet kumulatiiviset ylijäämät ja Siun soten kumulatiivinen alijäämä on nyt noin kaksitoista miljoonaa euroa.

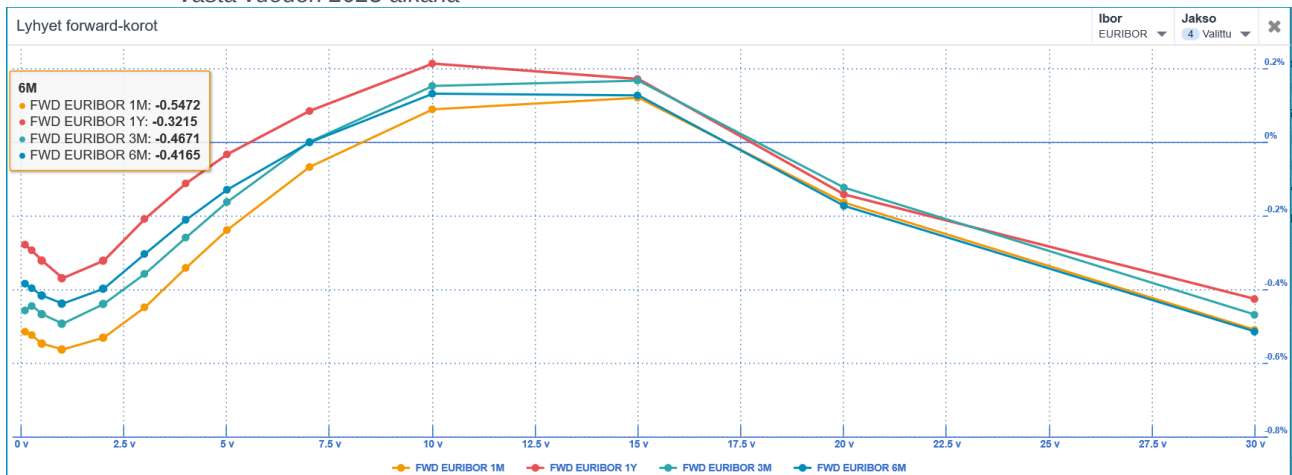
Vuonna 2019 Siun sote päätti vuoden 2018 maksuosuuksien korjaamisesta sen jälkeen, kun kuntalain 57 § mukaisesti päätöksen oli hyväksynyt 2/3 jäsenkunnista, jotka edustivat yli puolta kuntien yhteenlasketusta väestömäärästä. Päätöksestä on kuitenkin valitettu ja asian oikeuskäsittely on edelleen kesken. Kiistanalainen vuoden 2018 maksuosuuksien korjaaminen palautti Nurmeksen kaupungille 614 576 euroa. Palautus huomioitiin vuonna 2019 Siun sotelle maksetuissa euroissa. Koska asia on edelleen kesken, ei maksuosuuksien palautusta aiemmin suunnitellun mukaisesti vielä kirjata aiempien tilikausien ylijäämään, vaan korjaus on kirjattu taseen tilille 2585, muut siirtovelat jäsenkuntayhtymiltä. Koska summa on pienentänyt Siun sotelle tilitettyjä maksuja, on vastintilinä 1920 maksuliikennetilit.

Kaupungin lainasalkku asukasta kohti kasvoi vuoden aikana merkittävästi ja on nyt 1766 euroa, kun vuotta aiemmin summa oli 1251 euroa. Lainamäärä on edelleen merkittävästi maan keskiarvoa alaisempi. Alhainen korkotaso pitää toistaiseksi rahoituskulut alhaisina, mutta korkoriski voi realisoitua taloussuunnittelukauden loppupuolella. Vuosina 2018 ja 2019 korkotasoa suojattiin tekemällä lainoihin kiinteitä korkosopimuksia. Tämä on jälkikäteen osoittautunut virheeksi, sillä maailmantalouden tilanne pakottaa keskuspankit pitämään korkotasot alhaisena. Alla olevat kaksi kuvaa Kuntarahoituksen Apollo-lainasalkun hallinnan korkoennusteista kuvaavat tilannetta. Kaikkien lainojen keskikorko on Nurmeksen kaupungilla tällä hetkellä kuitenkin kohtuullinen 0,85.

Taulukko 10 Euribor-korkojen tason ennuste 13.3.2019. 12kk euriborin ennustettiin ylittävän 0-ajan jo vuonna 2020

Taulukko 11 Euribor-korkojen tason ennuste 13.3.2020. 12kk euriborin ennustetaan nyt ylittävän 0-rajan vasta vuoden 2025 aikana

Nurmeksen kaupunkiin ei kohdistunut sote-uudistuksen kautta merkittävän suurta kiinteistöriskiä. Tämä johtui kaupungin omistuksessa oleviin sote-kiinteistöihin lähiaikoina tehdyistä peruskorjausinvestoinneista, jotka pitivät merkittävimmät kohteet, kuten Kyrölän palvelutalon, houkuttelevana vuokrauskohteena myös jatkossa. Siun soten säästötoimenpiteet ovat kuitenkin realisoineet jo muista syistä aiheutuneita kiinteistöriskejä. Kun Siun on irtisanonut heille ylimääräisiä tiloja säästötoimenpiteinä, koituu jo tänä vuonna Nurmeksen kaupungille 104 000 euron vuokratulojen menetys. Ensi vuonna samoista tiloista kohdistuu tulonmenetys koko vuodelle ja menetyksen määrä kasvaa noin 180 000 euroon. Kiinteistökustannusten pienentyminen näkyy välillisesti ja viiveellä Nurmeksen kaupungille aiheutuissa sote-kustannuksissa.

Tilinpäätöksen tekemisen aikaa merkittävimmän riskin Nurmeksen kaupungin taloudelle muodostaa pandemiaksi julistettu Covid-19 koronavirus. Siinäkin erittäin epätodennäköisessä skenaariossa, että yksikään nurmeslainen ei sairastuisi tautiin, näkyy vaikutus taloudessa koko maan yhteisöverotulojen pienempänä kertymänä sekä valtiontalouden ennustettua heikompaa tilanteena. Verotulot pienentyvät myös ravintoloiden ja muiden julkisten kokoontumistilojen sulkemisen takia.

Maahan julistettu poikkeustila ja koulujen sulkeminen näkyy poikkeuksellisinä järjestelyinä ja aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia mutta myös odottamattomia säästöjä mm. ateriakustannusten pienentymisen kautta. Poikkeustilan pidetessä ja epidemian levitessä taloudelliset kustannukset nousevat hoitomenojen kasvaessa ja mm. mahdollisen ruuanjakelun poikkeusjärjestelyiden takia. Siun soten maksuosuusjärjestelmä tuo yksittäiselle kunnalle turvaa ja tasapainottaa kustannuksia sekä kalliinhoidon tasausjärjestelmän että usealle vuodelle ajoittuvan maksujen kohdentumisen kautta.

1.3.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Nurmeksen kaupungin vuoden 2014 tilinpäätösohjeiden perusteella hallintokunnat arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan. Lautakunnissa käsiteltyjen arviointien pohjalta kesällä 2015 kaupungin johtoryhmä kävi kamreerin johdolla riskien kartoituksen ja arvioinnin. Yksittäisiä riskejä on arvioitu niiden vaikuttavuuden ja todennäköisyyden kannalta asteikolla 1-6. Riskin kokonaispistemäärä muodostui näiden tekijöiden kertolaskuna.

Riskien arviointikierroksella merkittävimmiksi riskeiksi (yhteispisteet 24) nousivat kiinteistöjen kunnossapidon riskit, kuntastrategian laatimiseen ja toteuttamiseen liittyvät riskit sekä kaupungin omistajaohjauksen päätöksenteon ja valmistelun puutteellisuuteen liittyvät riskit.

Arvioinnin yhteydessä varsin merkittäviksi riskeiksi (yli 20 pistettä) nousivat pienhankintojen tekemiseen liittyvät taloudelliset riskit, kaupungin päätöksistä johtuvat taloudelliset vastuut, henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät riskit, henkilöstön saatavuusongelmat, konsernivalvonnan järjestäminen sekä ristiriitaisten ja mahdollisesti epärealististen toimenpideohjelmien linjaukset.

Merkittävimpien riskien arvioinnin pohjalta laadittiin vuoden 2017 aikana uusi kaupungin strategia, hyväksyttiin kaupungin uusi hallintomalli ja hallintosääntö sekä päivitettiin kaupungin konserniohje. Vuoden 2018 aikana päivitettiin kaupungin sijoitusohje, vahinkotapausten toimintaohje ja hankintaohje. Vuoden aikana henkilöstöä ja johtoa on koulutettu tietosuoja- ja tietoturvan järjestelyihin erityisesti keväällä 2018 voimaan tulleen tietosuoja-asetuksen takia. Lähes koko henkilöstö suoritti tietosuoja- peruskurssin vuoden 2018 aikana. Vuoden 2019 aikana päivitettiin yhteistoimintaohje, päihdeohjelma sekä väkivallan uhkan kohtaamisen ohjeistukset.

Vuoden 2018 talousarvion laadintaprosessi uudistettiin ja yksiköiden tavoiteasetantaa parannettiin. Talousjohtaja seurasi erityisesti tietojen syöttämisen tasalaatuisuutta ja tarkkuutta vuosien 2018 ja 2019 talousarvioiden laadinnan yhteydessä. Selkeästi asetetut tavoitteet ja kaksi kertaa vuodessa tehdyt osavuosisiraportit ovat auttaneet kiinnittämään huomiota valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseen. Talousarvion tavoitteiden asettamisessa on jatkossakin riskinä tavoitteiden epätasapainoisuus ja se, tulevatko kaikki strategiassa määritetyt tavoitteet huomioiduksi.

Kaupungin riskienhallintaan olennaisena osana kuuluvat kaupungin ottamat vakuutukset. Nurmeksen kaupungilla on sekä vakuutusyhtiön kautta otettuja vakuutuksia, että oma riskirahasto, josta voidaan kattaa yllättävästi toteutuneita ja vakuutuksien ulkopuolisia riskejä. Kaupungin vakuutuksien laajuutta tarkastellaan vuosittain. Vuoden 2019 aikana ei tehty merkittäviä muutoksia vakuutuksien sisältöihin, mutta vuoden 2020 alusta vakuutuksien piiriin tulivat myös NuVa-kuntayhtymältä ja Valtimolta siirtyneet henkilöt ja kiinteistöt.

Kaupunki arvioi, että sisäinen tarkastus on hoidettu osana johtamisprosesseja ja sisäisen toiminnan tasalaatuisuuteen on pyritty ohjeistuksia päivittämällä ja koulutuksia lisäämällä. Sisäistä valvontaa on tapahtunut myös laskujen tarkastamisessa ja kaikkien viranhaltijapäätösten selkeässä julkaisussa. Erillisesti organisoituun sisäiseen tarkastukseen ei ole voimavaroja. Vuonna 2019 talousjohtaja laati johtoryhmälle sisäisen valvonnan muistilistan, jonka kautta sisäisen valvonnan toimenpiteitä voi seurata osavuosisiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupungin voimassa olevan strategian valmistelussa huomioitaan strategiaan liittyvät sisäiset ja ulkoiset riskit. Strategiaan liitettiin osaksi riskiarvio, jonka avulla voidaan huomioida jo etukäteen mahdollisesti eteen tulevat ongelmakohdat. Vuoden 2018 aikana hyväksyttiin kaupungin toimitilaohjelma, jossa kuvataan tarkemmin kiinteistöjen riskejä. Toimitilaohjelma päivitetään Valtimon kiinteistöjen tiedoilla.

Kaupungin sisäinen valvonnan asianmukaisuus on tyydyttävällä tasolla. Sisäinen valvonta perustason työssä antaa riittävän varmuuden, mutta ei ole systemaattista. Parannettavaa on myös tilitoimiston ja toimialojen välisessä yhteistyössä, että kirjaukset kohdistuvat kirjanpitoon oikeilla tiedoilla ja oikeassa ajassa.

1.3.7 Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta

Nurmeksen kaupunki on ollut mukana Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostossa vuodesta 2014 alkaen. Kaupunki seuraa vuosittaista sähkön, lämmön ja polttoöljyn kulutusta ja toteuttaa toimenpiteitä näiden kulutuksen vähentämiseksi ja kulutuksen ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi. Kaupungin rakennuksista suurin osa on Nurmeksen Lämmön kaukolämpöverkossa, jolloin yhtiön tekemillä toimenpiteillä lämmön tuotannon ratkaisuihin on suuri merkitys koko kaupunkikonsernin ympäristöjalanjäljelle.

Vuonna 2019 kaupungissa Pappilansuoran ja Pöpoläntien katuvalaistus on vaihdettu led-valoihin. Terveyskeskuksen ja Hyvärilän ilmanvaihtokoneiden vaihto uusiin pienensi energiankulutusta näissä rakennuksissa 60 prosenttia. Hannilan päiväkodilla ja Pielispakarille vuokratuissa tiloissa loisteputkien tilalle asennettiin led-valaistus, tämä pienentää energiankulutusta tiloissa 60 prosenttia. Energiankulutus pienentyi myös Kyröntuvan purkamisen ja Lääkäritalo II lämmityksen lopettamisen takia.

1.3.8 Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista

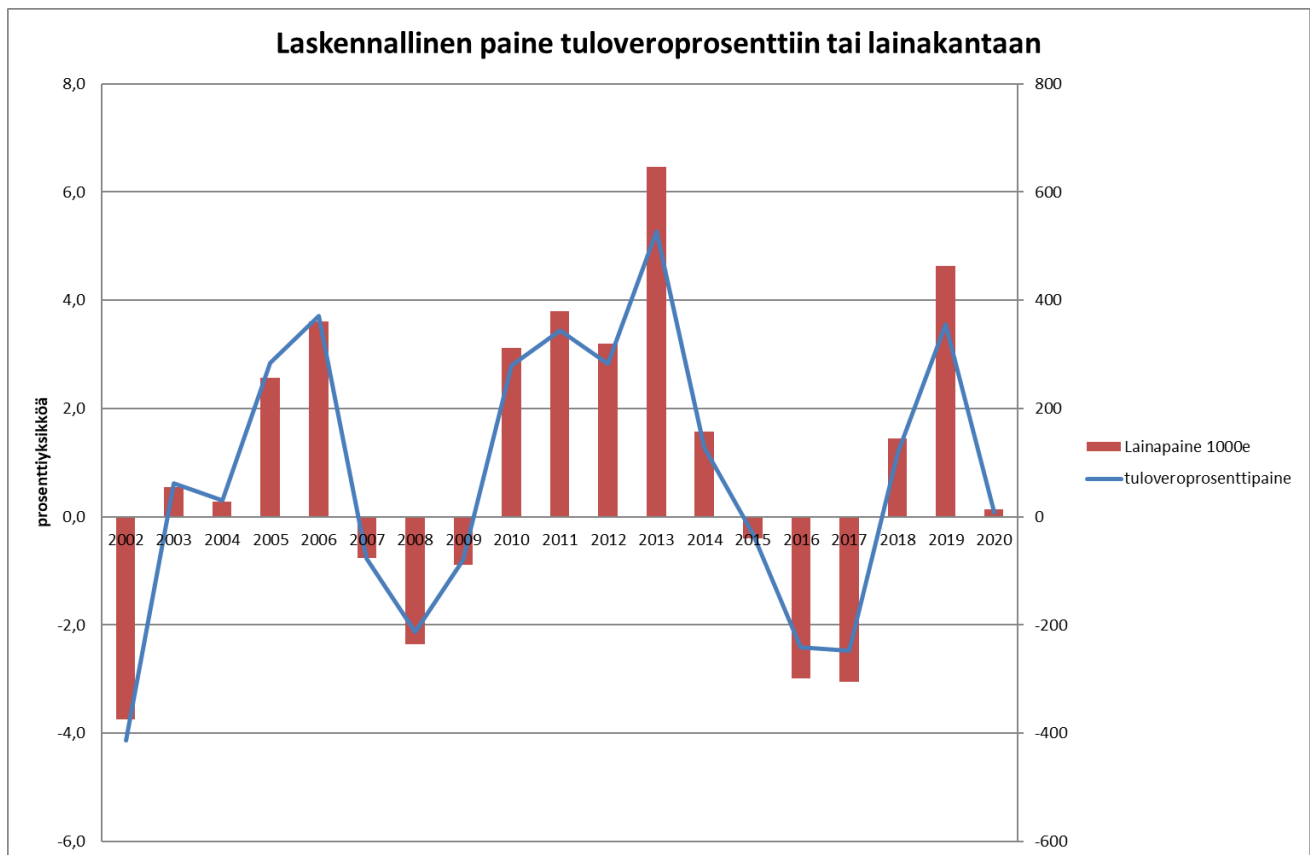
Nurmeksen kaupungin sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoituksilla lisätään avoimuutta kaupungin toiminnassa ja ennaltaehkäistään väärinkäytösten mahdollisuutta.

Nurmeksessä kaupungissa suoritetaan palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoja muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä yli kahdeksalla miljoonalla eurolla vuodessa. Huonosti valvottu hankintojen suorittaminen voisi olla altis korruptiolle ja muille väärinkäytöksille. Tämän vuoksi kaupunkikonsernin hankintaohjeistus päivitettiin helmikuussa 2018. Uudessa hankintaohjeessa on tarkennettuja euromääräisiä rajoja, joiden mukaisesti kilpailutukset tulee pääsääntöisesti tehdä julkisesti pienhankintaportalissa. Yli 5000 euron hankintapäätöksistä tulee ohjeistuksen mukaisesti aina tehdä julkinen viranhaltijapäätös, jollei kyseessä ole puitesopimuksen mukainen hankinta.

1.3.9 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Nurmeksessä ja Valtimon kuntaliitosselvityksen yhteydessä laadittiin laaja talousanalyysi vuoteen 2025 saakka. Selvityksessä arvioitiin noin 25 muuttujan kautta kuntien talouden kestävyttä kumulatiivisen ylijäämän, rahoitustarpeen ja veronkorotuspaineiden näkökulmista. Selvityksessä analysoitiin viittä erilaista skenaariota, joista kaksi perustui nyt jo kaatuneen sote- ja maakuntauudistuksen mukaiseen lainsäädäntöön. Sote- ja maakuntauudistus olisi toteutuessaan merkittävästi parantanut Nurmeksessä taloudellisia näkymiä.

Kuntaliitosselvityksen talousanalyysin voi Nurmeksessä osalta tiivistää niin, että kuntatalouden näkymät heikenevät voimakkaasti vuoden 2022 – 2025 aikana ja talouden tasapainottamiselle on tarvetta. Nurmeksessä ja Valtimon kumulatiiviset ylijäämät, pieni lainakanta ja Valtimon kassavarat mahdollistavat talouden tasapainottamistoimenpiteiden jaksottamisen usealle vuodelle.

Nurmekselle vuoden 2015- 2018 hyvät tulokset sallivat lainamäärän maltillisen alentamisen ja vuonna 2019 heikentynyt tulos nosti lainakantaa. Paine lainakannan nostamiseen on johtunut ennen kaikkea investointien suuresta määrästä. Investointien määrä säilyy myös suunnitelmavuosina korkeana, vaikka osa investoinneista siirtyy konserniin sisällä tytäryhtiöille.

Nurmeksessä ja Valtimon kuntaliitosselvitystä varten tehtyjen talousennusteiden mukaisesti yhteisen kunnan talous säilyy kohtuullisella tasolla vuosien 2020 ja 2021 aikana, mutta heikenee siitä alkaen. Selvitys laadittiin Nurmeksessä ja Valtimon valtuustojen hyväksymien talouden suunnitelmavuosien pohjalta käyttäen

laskentatiedoissa mukana ennusteita tulevien vuosien henkilöstökulujen, Siun soten maksuosuuksien, verotulojen ja valtionosuuksien kasvusta.

Kuntaliitoksen yhdistymissopimuksessa on sovittu uuden kunnan taloudenhoidon yleisperiaatteista. Sopimuksen mukaisesti uuden kunnan taloudenhoidon tavoitteena on toimia suunnitelmallisesti ja vastuullisesti turvaamalla talouden tasapaino. Siten uusi kunta tasapainottaa taloutensa ja harjoittaa vastuullista kuntataloutta käyttötalouden ja investointien suhteen. Vuoden 2020 talousarvion laadinnan yhteydessä yhdistymishallitus hyväksyi vuosille 2020 – 2025 talouden tasapainottamissuunnitelman.

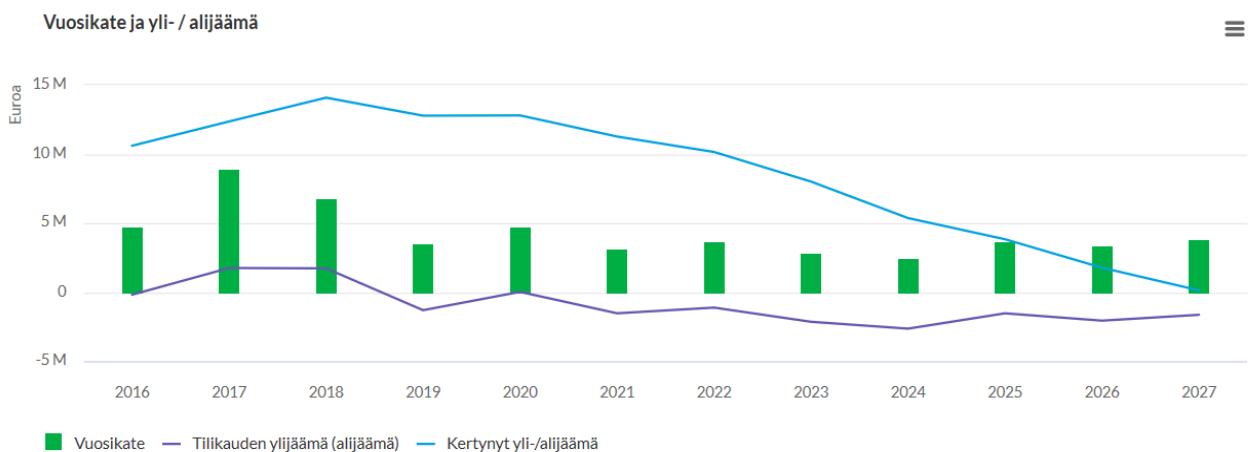
Kestävän kuntatalouden varmistamiseksi toimitaan siten, ettei kuntalain 118 §:n mukaisista kriisikuntamittareista yksikään ole negatiivinen. Nurmeksen ja Valtimon taloudellisesti hyvä lähtötilanne antaa talouden tasapainottamistyölle aikaa ja mahdollisuuden toimenpiteiden jaksottamiselle usean vuoden ajalle. Kuntien yhdistyminen, tulevien vuosien voimakas eläköityminen ja palvelutarpeen muutokset antavat hyvän mahdollisuuden tehdä talouden korjaustoimia ennakoivasti. Kuntaliitoksen valmistelun yhteydessä yhteisen kunnan taloushaastetta kuvattiin vuoteen 2025 saakka kumulatiivisesti 11,5 miljoonan euron suuruiseksi, mikä tarkoittaisi vuositasolla säästöjä 1,9 miljoonaa toimenpiteettömään kehitysuraan verrattuna.

Tuottavuusohjelman ja verorahoituksen kehittämisen kehikko vuosille 2020 – 2025

	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025
Tuottavuusohjelma	250 000	300 000	300 000	300 000	300 000	70 000
Verorahoitus	- 10 000	- 10 000	650 000	650 000	650 000	650 000

Verorahoituksen kehittäminen sisältää ennakoitu veroprosentin korottamisen 0,5 prosenttiyksiköllä vuodeksi 2022. Nurmeksen veroprosentti olisi tuolloin 21,0 prosenttia. Vuosina 2020 ja 2021 kirjattu negatiivinen muutos johtuu kiinteistöverojen yhtenäistämisestä.

Tuottavuusohjelman jakautuisi niin että Siun soten osuus on 51,6 ja muiden toimialojen osuus 16 prosenttia kullakin. Toimialojen osuuksissa kaupunginhallituksen toimialan osuus on suurempi kuin toimialan osuus kunnan kokonaismenoista ja kaupunkirakennepalveluiden osuus vastaavasti pienempi kuin toimialan osuus kokonaismenoista

Näytä taulukko

Kuva 2 Yhdistyneen kunnan tulevien vuosien taloudellinen ennuste ilman erillisiä toimenpiteitä

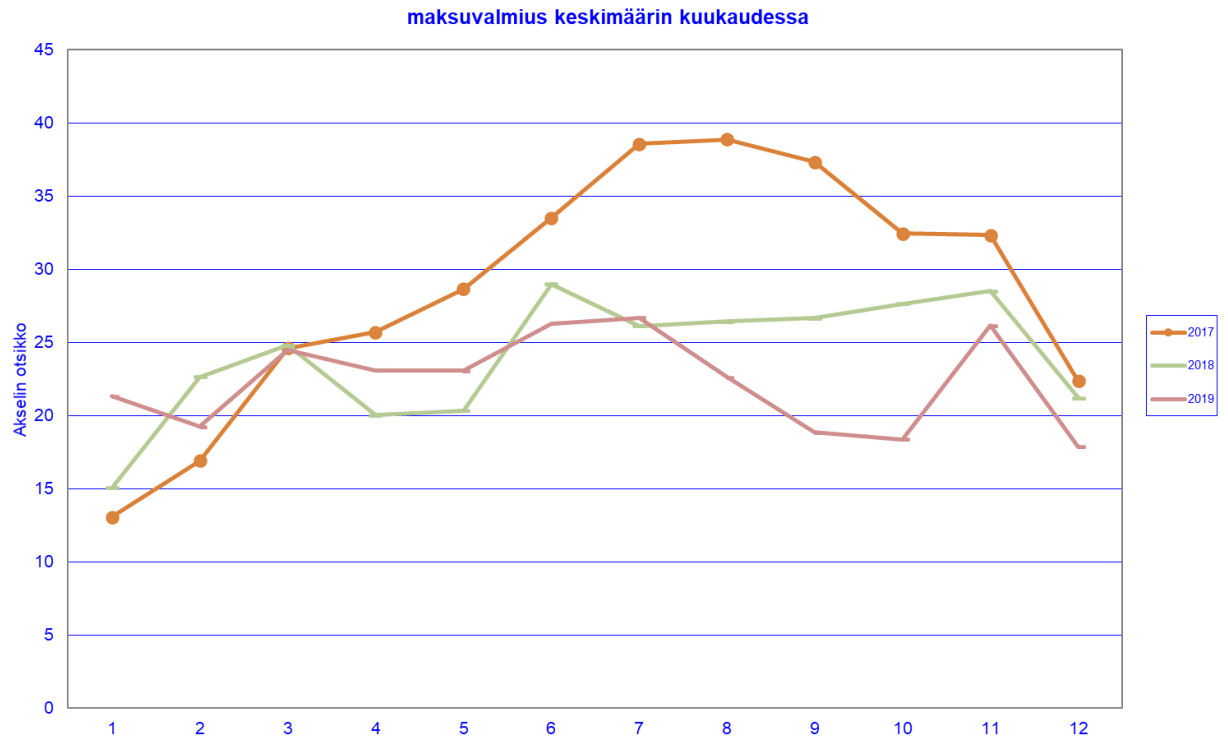
1.4 Kokonaistaloudellinen tarkastelu

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT				
	2019	2018	Muutos	Muutos %
	1 000 €	1 000 €	1 000 €	
Toimintatuotot	6 767	7 055	-288	-4,1 %
Valmistus omaan käyttöön	33	34	-2	-5,0 %
Toimintakulut	-56 955	-55 183	-1 772	3,2 %
Toimintakate	-50 156	-48 094	-2 062	4,3 %
Verotulot	24 024	23 619	406	1,7 %
Valtionosuudet	29 252	29 748	-495	-1,7 %
Rahoitustuotot				
Korkotuotot	59	54	4	8,0 %
Muut rahoitustuotot	338	343	-5	-1,4 %
Korkokulut	-90	-99	9	-8,9 %
Muut rahoituskulut	-16	-10	-5	51,5 %
Vuosikate	3 412	5 560	-2 149	-38,6 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 012	-3 651	-361	9,9 %
Satunnaiset tuotot	0	-8	8	-100,0 %
Satunnaiset kulut	-2	-1	-1	100,0 %
Tilikauden tulos	-600	1 901	-2 502	-131,6 %
Tilinpäätössiirrot	490	-289	779	-269,5 %
Tilikauden yli/alijäämä	-110	1 612	-1 722	-106,8 %
Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018	2019	2018
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	11,9 %	12,8 %	-0,9 %	-7,1 %
Vuosikate/Poistot, %	85 %	152 %	-67,3 %	-44,2 %
Vuosikate, €/asukas	458	728	-270	-37,0 %
Asukasmäärä	7447	7641	-194	-2,5 %
Nettorahoituskulut	291	288	3	1,1 %

Taulukko 12 Tuloslaskelmataulukko

NURMEKSEN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA				
	2019	2018	Muutos 2018-2019	Muutos 2018-2019 %
	1 000 €	1 000 €		
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	3412	5560	-2148	-39 %
Satunnaiset erät	0	-8	8	-100 %
Tulorahoituksen korjauserät	-2	-69	67	-97 %
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-7109	-7684	575	-7 %
Rahoitusosuudet investointeihin	250	1019	-769	-75 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2	74	-72	-97 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3447	-1109	-2338	211 %
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-61	-35	-26	74 %
Antolainasaamisten vähennykset	149	488	-339	-69 %
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4000	2000	2000	100 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2405	-1895	-510	27 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2000			
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-350	-287	-63	22 %
Rahoituksen rahavirta	3333	271	3062	1130 %
Rahavarojen muutos	-114	-838	724	-86 %
Rahavarat 31.12.	1364	1479	-115	-8 %
Rahavarat 1.1.	1479	2317	-838	-36 %
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	515	2687	-2172	-81 %
Investointien tulorahoitus, %	49,7	83,4	-34	-40 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	37,2	68,6	-31	-46 %
Lainanhoitokate	1,4	2,8	-1	-51 %
Kassan riittävyys, pv	7,7	8,4	-1	-8 %
Asukasmäärä	7447	7641	-194	-3 %

Taulukko 13 Rahoituslaskelman vertailu

Taulukko 14 Kaupungin maksuvalmius keskimäärin kuukaudessa. Kaupunki joutui nostamaan vuoden viimeisenä päivänä lyhytaikaisen lainan aiempien kuntatodistuksien maksamiseksi, muuten maksuvalmius pysyi tasaisena koko vuoden

TULOT	1000 EUROA		MENOT	1000 EUROA	
TOIMINTA			TOIMINTA		
TOIMINTATUOTOT	6 767	10,1 %	TOIMINTAKULUT	56 955	85,5 %
VEROTULOT	24 024	35,9 %	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-33	0,0 %
VALTIONOSUUDET	29 252	43,8 %	KORKOKULUT	90	0,1 %
KORKOTUOTOT	59	0,1 %	MUUT RAHOITUSKULUT	16	0,0 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	338	0,5 %	SATUNNAISET KULUT	0	0,0 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET			INVESTOINNIT		
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-2	0,0 %	INVESTOINTIMENOT	7 109	10,7 %
INVESTOINNIT			RAHOITUSTOIMINTA		
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	250	0,4 %	ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	61	0,1 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	2	0,0 %	PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	2 405	3,6 %
RAHOITUSTOIMINTA			KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	66 604	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	149	0,2 %			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	4 000	6,0 %			
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	2 000	3,0 %			
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	66 839				
Täsmäytys:					
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 66839 - 66603 = 235					
Rahavarojen muutos -					
Muut maksuvalmiuden muutokset = -114 - (-350) = 235					

Taulukko 15 Kokonaismenot ja tulot osuiksittain

Lainasalkun kesikorko vuonna 2018 oli 0,91 prosenttia ja koko vuoden korkokustannus 99 158 euroa. Salkun kesikorko laski vuoden aikana 0,02 prosenttia ja korkokulut laskivat noin 14 000 euroa. Lainasalkussa ei vuoden viimeisenä päivänä ollut kertalyhenteisiä lainoja.

Kaupungin sijoitussalkku jakaantui kahteen sijoitusinstrumenttiin, Sampo yhteisömarkkinoihin ja OP-Malliseen. Sampo yhteisömarkkin sijoitus toteutettiin joulukuussa 2019 heikon kehityksen

takia. Sijoitus tuotti viiden vuoden aikana 3,1 prosenttia 3096 euroa. Vuoden lopussa sijoitussalkussa oli vain OP maltillinen rahastoa 1191,36 osuuden arvosta. Yhteensä salkun arvo oli vuoden lopussa 163 692 euroa. Pelkästään OP maltillisen tuottoa tarkastellen vuoden aikainen tuotto oli 14,42. Vuonna 2020 koronaepidemian aiheuttama kurssien romahdus on syönyt rahastosijoituksen arvoa ja arvo on tällä hetkellä samalla tasolla kuin vuonna 2014. Markkinat tulevat vuonna 2020 elämään vielä runsaasti. Vuoden 2020 tammikuussa kaupunki teki 150 000 euron sijoituksen Taaleri Maltillinen sijoitusrahastoon.

NURMEKSEN KAUPUNKI, TASE, 1000e					
ULKOINEN					
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
		1000		999	1000
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA	35 136	35 210
I Aineettomat hyödykkeet	662	770	I Peruspääoma	24 388	24 388
1. Aineettomat oikeudet			III Muu omat rahastot	939	903
3. Muut pitkävaikutteiset menot	662	770	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 919	8 307
			V Tilikauden ylijäämä	-110	1 612
II Aineelliset hyödykkeet	44 961	42 166			
1. Maa- ja vesialueet	6 007	5 494	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 379	8 906
2. Rakennukset	29 813	27 108	1. Poistoero	6 179	6 206
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 610	6 293	2. Vapaaehtoiset varaukset	2 200	2 700
4. Koneet ja kalusto	82	75			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	170	170	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 278	3 026			
III Sijoitukset	9 943	9 869	2. Muut pakolliset varaukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8 778	8 617			
3. Muut lainasaamiset	351	351	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	139	302
4. Muut saamiset	814	901	1. Valtion toimeksiannot		
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	139	139
			3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	163
1. Valtion toimeksiannot			E VIERAS PÄÄOMA	18 656	13 910
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet					
3. Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	8 685	7 465
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 745	5 522	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 685	7 465
			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
I Vaihto-omaisuus	0	0	4. Lainat muilta luotonantajilta		
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	6. Ostovelat		
			7. Muut velat		
II Saamiset	5 381	4 043			
Pitkäaikaiset saamiset	338	357	II Lyhytaikainen	9 971	6 445
1. Myyntisaamiset	0	0	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 470	2 095
2. Lainasaamiset	338	357	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut saamiset	0	0	5. Saadut ennakot		
Lyhytaikaiset saamiset	5 043	3 686	6. Ostovelat	2 508	1 658
1. Myyntisaamiset	1 449	1 057	7. Liittymismaksut ja muut velat	278	461
2. Lainasaamiset	2 940	1 171	8. Siirtovelat	2 715	2 231
3. Muut saamiset	581	513			
4. Siirtosaamiset	72	944			
III Rahoitusarvopaperit	140	240			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
4. Muut arvopaperit	140	240			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 224	1 239			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 311	58 328	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 311	58 328

Taulukko 16 Nurmeksen kaupunki, tase 2018 ja 2019

Taseen tunnusluvut	2019	2018		2019	2018
Omavaraisuus-%	69,8	75,6	Lainakanta 31.12.milj.€	13,16	9,56
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	31,1	23,0	Lainat €/asukas	1 766	1 251
Velat ja vastuut käyttötuloista %	31,1	23,0	Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,35	0,35
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	9,81	9,92	Asukasmäärä	7 447	7 641
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	1 317	1 298			

Taulukko 17 Taseen tunnusluvut

1.5 Konsernitarkastelu

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2
Muut yhtiöt	3
Kuntayhtymät	4
Osakkuusyhteisöt	1
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt	
Yhteensä	11

1.5.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Nurmeksen kaupunkikonserni laajeni vuoden 2019 aikana kun Nurmeksen Vesi oy rekisteröitiin. Yhtiö aloitti operatiivisen toiminnan Nurmeksen vesihuollosta vastaavana toimijana 1.1.2020. Nurmeksen Yrityspalvelut oy aktivoitiin ja yhtiölle siirrettiin kaupungilla rahastoituna olleet varat toiminnan käynnistämistä varten. Yhtiö ja kaupunki ovat valmistelleet yritysikiinteistöjen siirtämistä yhtiön omistukseen.

Vuoden 2019 kaupunkikonsernin tilikauden tulos oli – 759 734,93 euroa (vuonna 2018 tulos 1 551 361 euroa) Vuosikate oli 5 734 025,23 euroa mikä oli 1,8 miljoonaa euroa edellistä vuotta heikompi ja samalla heikoin vuosikate vuoden 2013 jälkeen. Aiempina vuosina emokunnan tulos on nostanut konsernin tulosta, mutta vuonna 2019 emokunnan tulos oli negatiivinen ja puolestaan kaikki tytäryhtiöt paransivat konsernitulosta. Konsernissa emon osuus kuitenkin merkittävin. Konsernin tuloksen selkeästi merkittävin tekijä on kuitenkin emon eli Nurmeksen kaupungin tulos. Nurmeksen kaupungin vuosikate oli 458 ja konsernin 767 euroa asukasta kohdin laskettuna. Konsernin vuosikatetta nosti erityisesti Nurmeksen Lämpö.

Yhtiöiden tilikausien tulokset olivat:

- Nurmeksen Lämpö Oy 230 640,57 euroa
- Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy 35 448,31 euroa
- Kiinteistö oy Nurmeksen Vuokratalot 14 443,91 euroa
- Nurmeksen Yrityspalvelut oy 1 469,53 euroa
- Pielisen Karjalan kehittämiskeskus 15 364,79 euroa

Kuntayhtymistä Nurmeksen osuus tappiosta vastaa omistusosuuttamme. Siun soten osalta kaupungin omistus on 4,91 prosenttia ja osuus tappiosta 250 377,22 euroa. Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän osalta omistus on 4,9 prosenttia ja osuus tappiosta 197 142,95 euroa. Pohjois-Karjalan maakuntaliitosta Nurmeksen osuus on 5,6 prosenttia ja 8 438,81 euroa. NuVa-kuntayhtymästä Nurmeksen osuus voitosta oli 25 704,66 euroa.

Konsernin lainakanta kasvoi 25,4 miljoonaan euroon ja oli 3407 euroa per asukas. Kaupungin lyhytaikaisen lainakannan lisääntymisen lisäksi lainakantaa suurensi mm. Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalojen uudiskohteen rakentamiseen otettu laina.

KONSERNITULOSLASKELMA			
	2019	2018	Muutos
	1 000 €	1 000 €	2018-2019
Toimintatuotot	51 923	51 113	810
Toimintakulut	-99 689	-97 013	-2 675
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-1	1	-2
Toimintakate	-47 766	-45 900	-1 867
	0	0	
Verotulot	24 024	23 619	406
Valtionosuudet	29 252	29 748	-495
Rahoitustuotot ja -kulut:	224	106	118
Korkotuotot	68	58	10
Muut rahoitustuotot	376	352	24
Korkokulut	-212	-293	82
Muut rahoituskulut	-8	-11	3
Vuosikate	5 734	7 572	-1 838
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 374	-5 987	-387
Suunn.mukaiset poistot	-6 374	-5 987	-387
Arvonalentumiset	0	0	0
Satunnaiset erät	0	-9	9
Tilikauden tulos	-640	1 577	-2 217
Tilinpäätössiirrot	-40	-35	-5
Tilikauden verot	-59	-40	-19
Laskennalliset verot	-4	-5	1
Vähemmistöosuudet	-16	55	-72
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	
Tilikauden yli/alijäämä	-760	1 551	-2 311
Konsernituloslaskelman tunnusluvut			
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	-52,1 %	-52,7 %	0
Vuosikate/Poistot; %	90,0 %	126,5 %	0
Vuosikate, €/asukas	770	991	-221
Asukasmäärä	7447	7641	-194

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA				
	2019	2018	Muutos	Muutos %
	1 000 €	1 000 €	2019-2018	2019-2018
Toiminnan rahavirta	5 476	7 556	-2 080	-27,5 %
Vuosikate	5 734	7 572	-1 838	-24,3 %
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-59	-40	-19	47,3 %
Tulorahoituksen korjauserät	-199	32	-231	-718,1 %
Investointien rahavirta	-11 448	-8 916	-2 532	28,4 %
Investointimenot	-11 751	-10 090	-1 661	16,5 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	252	1 045	-793	-75,9 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50	129	-78	-60,8 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 972	-1 360	-4 612	339,0 %
Rahoituksen rahavirta				
<i>Antolainauksen muutokset</i>				
Antolainasaamisten lisäykset	-201	-37	-163	435,8 %
Antolainasaamisten vähennykset				
<i>Lainakannan muutokset</i>				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 708	1 759	4 949	281,4 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 348	-2 790	-558	20,0 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 734	-28	2 762	-9801,6 %
<i>Oman pääoman muutokset</i>	<i>-69</i>	<i>-6</i>	<i>-63</i>	<i>1079,7 %</i>
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>				
Toimeksiantojen varaojen ja pääomien muutokset	-19	53	-71	-135,5 %
Vaihto-omaisuuden muutos	-8	138	-146	-105,5 %
Saamisten muutokset	-1 348	-215	-1 133	527,2 %
Korottomien velkojen muutokset	881	423	458	108,2 %
Rahoituksen rahavirta	5 636	-237	5 873	-2482,7 %
Rahavarojen muutos	-336	-1 597	1 261	-79,0 %
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	8 690	9 026	-336	-3,7 %
Rahavarat 1.1.	9 026	10 623	-1 597	-15,0 %
	-336	-1 597	1 261	-79,0 %
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran				
kertymä 5 vuodelta, T €	-1431	4880	-6 311	-129,3 %
Investointien tulorahoitus, %	65	66	-1	-1,5 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	38	64	-26	-40,3 %
Lainanhoitokate	1,7	2,7	-1	-36,8 %
Kassan riittävyys, pv	28	30	-2	-7,9 %
Asukasmäärä	7447	7641	-194	-2,5 %

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat oikeudet	22	24	Peruspääoma	24 388	24 388
Muut pitkävaikutteiset menot	735	841	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2	2
Ennakkomaksut			Arvonkorotusrahasto	186	190
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	757	864	Muut omat rahastot	1 459	1 400
Aineelliset hyödykkeet:	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	25 244	23 811
Maa- ja vesialueet	6 451	5 938	Tilikauden yli-/alijäämä	-760	1 551
Rakennukset	50 674	48 237	Oma pääoma yhteensä	50 520	51 343
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 739	6 414			
Koneet ja kalusto	1 898	1 907	VÄHEMMISTÖOSUUDET	620	596
Muut aineelliset hyödykkeet	182	184			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 670	4 742	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	72 615	67 422	Poistoero	0	0
Sijoitukset:			Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	705	698			
Josta osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	42	49	PAKOLLISET VARAUKSET		
Joukkovelkakirjalainasaam.	-2	-1	Eläkevaraukset	7	8
Muut lainasaamiset	-116	70	Muut pakolliset varaukset	431	583
Muut saamiset	851	770			
Sijoitukset yhteensä	1 441	1 538	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	501	503
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	277	260	VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 449	16 522
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 578	1 539
Vaihto-omaisuus	278	270	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 924	2 757
Saamiset:			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	11 924	11 078
Pitkäaikaiset saamiset	702	575	Vieras pääoma yhteensä	38 874	31 896
Lyhytaikaiset saamiset	6 194	4 973			
Rahoitusarvopaperit	1 154	1 033			
Rahat ja pankkisaamiset	7 536	7 993			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 952	84 929	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 952	84 929
Konsernitaseen tunnusluvut	2019	2018		2019	2018
Omavaraisuus-%	56,3	61,3	Lainakanta 31.12.milj.€	25,4	19,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	36,9	30,4	Lainat €/asukas	3 407	2 523
Velat ja vastuut käyttötuloista	36,9	30,4	Lainasaamiset 31.12., 1000€	-116	70
Kumulatiivinen ylijäämä, 1000e	24 484	25 362	Asukasmäärä	7 447	7 641
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	3 288	3 319			

1.5.3 Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat

Nurmeksen Jäähalli oy:n selvitystila saatettiin päätökseen ja yhtiö poistui rekisteristä kesällä 2019.

Konserniyhtiöt eivät pyytäneet vuonna 2019 konserniohjeen mukaista ohjeistusta konsernijohdolta. Konsernijohto antoi oma-aloitteisesti omistajaohjauksen linjauksen yrityspalvelu Nurmeksen yrityspalvelut oy:lle 19.6.2019 § 150.

Yhdistymishallitus on antanut omistajaohjausta evästämällä Siun soten omistajaohjauskokouksien edustajia 23.9.2019 pykälässä § 52.

Konserniohjausta kuntaliitokseen liittyvissä tehtävissä annettiin paljon ilman kaupunginhallituksen pykäläkohtaista käsittelyä. Nurmeksen lämpö oy:n kanssa neuvoteltiin syksyllä 2019 Valtimon kaukolämmön tuotantolaitoksen ja verkoston kaupasta sekä Valtimon taajaman alueen lämmöntuotannon vastuun siirtämisestä Nurmeksen lämmölle.

Yhtiöiden toiminnalliset toteumatiedot on raportoitu Targetor-muodossa toimialojen tuloksien jälkeen.

1.5.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan osalta on arvioitu konserniohjausta, ohjeiden antoa kaupungin edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisen arviointia, tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman raportointia, keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palveluiden käyttöä sekä riskien hallinnan toimivuutta.

Valtuusto asettaa konserniyhtiöille tavoitteet talousarviossa. Konserniyhtiöt raportoivat tavoitteiden toteutumista puolivuotisraportissa, joka esitetään toisen osavuosisiraportin yhteydessä, sekä tilinpäätöksessä. Konserniyhteisöjen riskienhallinta on järjestetty kullekin toimialalle tyypillisesti.

Konserniohjausta on tehty talousarvion laadintavaiheessa konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallituksen puheenjohtajien yhtiökohtaisissa palaverissa.

Vuonna 2017 uudistettiin Nurmeksen konserniohje. Konserniohjetta valmisteltiin yhteistyössä kaupunginhallituksen ja konserniyhtiöiden edustajien kanssa. Konserniohjeesta pidettiin kaupunginhallituksen ja yhtiöiden toimivan johdon välinen iltakoulu ja yhtiöiden omat hallitukset ovat hyväksyneet konserniohjeen. Konserniohjeen mukaisesti Nurmeksen kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja on edelleen nimennyt talousjohtajan, hyvinvointijohtajan ja teknisen johtajan toimimaan edustajinaan kaupungin tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Vuonna 2018 hyväksytty hankintaohje koskee koko konsernia julkisten hankintojen osalta. Konserniyhtiöiden työntekijöille on järjestetty koulutusta hankintaohjeistuksesta ja hankintalaista. Uuden kunnan valtuutetuille, konsernijohtolle sekä yhtiöiden johdoille järjestettiin syyskuussa koulutusta konserniohjauksen lakisääteisestä perustasta.

Kaupunginhallitus arvioi konsernivalvonnan tilan tyydyttäväksi. Hyväksytyt ohjeet ja uudistetut menettelyt luovat pohjaa tason nostamiseen edelleen.

1.6 Tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus

Kaupungin vuoden 2019 tilikauden tulos on – 600 198,41 euroa. Kaupunginhallitus esittää, että poistoeroa tuloutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti yhteensä 526 287,58 euroa, riskirahastoon siirretään 36 000 euroa että tilikauden kirjanpidollinen tulos – 109 910,83 euroa kirjataan yli/alijäämätilille.

2 Toimialojen ja tytäryhtiöiden valtuuston nähdn sitovat toiminnalliset tavoitteet

2.1 Kaupunginhallituksen toimiala

Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunginhallituksen toimiala vastaa kunnan yleisistä hallinnollisista toimintaedellytyksistä, asioiden valmistelusta kaupunginhallitukselle, ruokahuollosta ja maaseutuhallinnosta. Kaupunginhallituksen toimialan tulosalueet ovat hallintopalvelut, ruokahuoltopalvelut ja Pielisen karjalan maaseutupalvelut.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Toimialan henkilöstömäärältään suurin tulosalue on ruokahuoltopalvelut, jossa työskentelee 17 vakinaista ruokapalvelutyöntekijää ja ruokapalvelupäällikkö. Maaseutuhallinnon tulosalueella työskentelevät maaseutujohtaja, 2 maaseutusihteeriä ja toimistosihteeri. Hallintopalvelut tulosalueella työskentelevät kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, johdon sihteeri, asianhallintapäällikkö, kolme toimistosihteeriä, työllisyysohjaaja (1.1.2019 alkaen) sekä elinkeinojen edistämisessä eläinlääkärin avustaja (31.12.2019 saakka).

Toimialan sisäinen valvonta

Toimialan sisäistä valvontaa kehitettiin vaarallisten työyhdistelmien poistamisella. Talousjohtaja on laatinut toimialoille tarkistuslistan säännöllisesti valvottavista asioista. Talousjohtaja on useita kertoja vuodessa tarkistanut henkilöstölle myönnettyjen järjestelmäoikeuksien ajantasaisuuden ja poistanut kaupungilta pois siirtyneiden työntekijöiden oikeuksia.

Talousjohtaja on tarkistanut pistotarkastuksilla laskujen ja hankintojen oikeellisuutta. Koko kaupunkia koskien toteutettiin arvonlisätilitysten tarkistus aiempien vuosien tapaan ulkopuolisen asiantuntijan toimesta.

TUOSLASKELMA	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 955 007	0	1 955 007	1 868 550	-86 457	95,6
Tuet ja avustukset	215 000	0	215 000	429 350	214 350	199,7
Muut toimintatuotot	29 940	0	29 940	1 793	-28 147	6,0
Toimintatuotot	2 199 947	0	2 199 947	2 299 693	99 746	104,5
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 095 610	0	-2 095 610	-2 437 403	-341 793	116,3
Palkat ja palkkiot	-1 525 196	0	-1 525 196	-1 815 694	-290 498	119,0
Henkilösivukulut	-570 414	0	-570 414	-621 709	-51 295	109,0
Eläkekulut	-515 168	0	-515 168	-564 917	-49 749	109,7
Muut henkilösivukulut	-55 246	0	-55 246	-56 792	-1 546	102,8
Palvelujen ostot	-34 481 089	0	-34 481 089	-34 365 000	116 089	99,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-625 009	0	-625 009	-664 488	-39 479	106,3
Avustukset	-685 000	0	-685 000	-621 823	63 177	90,8
Muut toimintakulut	-490 708	0	-490 708	-439 276	51 432	89,5
Toimintakulut	-38 377 416	0	-38 377 416	-38 527 991	-150 575	100,4
Toimintakate	-36 177 469	0	-36 177 469	-36 228 298	-50 829	100,1
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 475	0	-1 475	-43 384	-41 909	2 941,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Tilikauden tulos	-36 178 944	0	-36 178 944	-36 271 711	-92 767	100,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-36 178 944	0	-36 178 944	-36 271 711	-92 767	100,3

2.1.1 Hallintopalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvas

Hallintopalvelut vastaa erityisesti elinvoiman ja työllisyyden edistämisestä, sekä strategisesta maankäytöstä. Se vastaa koko organisaation ja rajapintojen hallinnon, henkilöstön, talouden ja työllisyyden, sekä konserniohjauksen yhteensovittamisesta ja muista yleisistä toimintaedellytyksistä.

Tulosalueella kaupunginhallitus jakaa 30 000 euroa avustuksia yhdistyksille ja muille toimijoille sekä 400 euroa vaipparahaa jokaisen uuden syntyneen nurmeslaisen perheille.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	215 000	0	215 000	534 495	319 495	248,6
Kulut	-36 613 072	0	-36 613 072	-36 709 605	-96 533	100,3
Toimintakate	-36 398 072	0	-36 398 072	-36 175 110	222 962	99,4
Suunnitelman muk. poistot	0	0	0	-32 031	-32 031	
Tilikauden tulos	-36 398 072	0	-36 398 072	-36 207 171	190 901	99,5

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
---------	------------------------	-------------	---------------	----------------	--------	------

(Sisäisen) tiedonkulun kehittämisen	Tiedonkulun parantaminen oman organisaation ja kaupunkikonsernin sisällä sekä kuntalaisille ym. sidosryhmille suuntautuvan tiedottamisen edelleen kehittäminen.	Sisäisen tiedonkulun ongelmakohtien kartoittaminen ja parannustoimenpiteet. Intran käyttöasteen parantaminen mm. käyttökoulutuksin. Tiedotusohjeen ajantasaistaminen.	Kuntaliitostiedottamista lisätty. Kaksi kertaa kuussa ilmestyy uutiskirje. Uutiskirje lähetetään sähköpostilla kaikille työntekijöille ja esimiehet voivat tulostaa uutiskirjeen työpisteisiin. Valtimolaisille on annettu lukuoikeus intraan kesäkuussa. Ollaan järjestetty yhteispalavereita Valtimon yksikköjen kanssa. Älypuhelimia hankittu perhepäivähoitajille, kuntatekniikan ja toimitilojen työntekijöille, sähköpostin käyttö helpottunut	Sisäistä tiedonkulkua on kartoitettu ja tiedottamista lisätty. Tiedon saanti vaatii kuitenkin myös henkilöstön omaa aktiivisuutta eli intran ja sähköpostin seuraamista. Tärkeistä asioista tiedotettu lisäksi esimiesten välityksellä esim. työpaikkapalaverissa. Kuntalaisille tiedottamista lehdistötiedotteilla, nettisivujen ja Facebookin kautta. Kaupungin Facebook-profiiliin seuraajien määrä kasvaa jatkuvasti. Tiedotusohje on vielä päivittämättä.	Riikka Boren, Anne Korhonen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Kaupunki varautuu maakuntauudistuksen edistymiseen	Johtavat viranhaltijat ja luottamushenkilöt seuraavat aktiivisesti maakuntauudistuksen kehittymistä. Kaupungin työntekijät osallistuvat aktiivisesti maakuntauudistuksen valmisteluun maakunnallisella tasolla.	Kaupunginjohtaja on osallistunut väliaikaisen valmistelutoimielimen työhön. Kaupungin johtoryhmä ja maaseututoimiot ovat seuranneet ja osallistuneet tarvittavilta osin maakunnalliseen valmistelutyöhön. Maakuntauudistuksen aikataulu siirtyi vuoteen	Kaupunginjohtaja on osallistunut väliaikaisen valmistelutoimielimen työhön. Kaupungin johtoryhmä ja maaseututoimiot ovat seuranneet ja osallistuneet tarvittavilta osin maakunnalliseen valmistelutyöhön. Maakuntauudistuksen aikataulu siirtyi vuoteen	Jussi Sallinen, Riikka Boren, Asko Saatsi	Toteutunut

			2021	2021. Talousjohtaja laati maakuntaliiton tilauksesta kaikkia maakunnan kuntia koskeneen talousennusteen.		
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Valtimon kanssa tehtävä kuntaliitosselvitys toteutetaan tehokkaasti	Päätökset kuntaliitoksesta tehdään valtuustoissa huhtikuussa 2019 ja kuntaliitos toteutetaan 1.1.2020.	Valtioneuvosto päätti kuntaliitoksesta 13.6.2019. Uuden kunnan valtuusto kokoontui ensimmäisen kerran 20.8.2019. Uuden kunnan toiminnan suunnittelu, budjetointi ja ICT-muutostyöt on aloitettu.	Kuntaliitos 1.1.2020 alkaen	Asko Saatsi	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Konsernia johdetaan vahvasti ja rakentavasti samaan suuntaan.	Konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden kanssa pidetään yksi iltakoulu.	Iltakoulua ei vuonna 2019 ole vielä pidetty. Yhdistyneen valtuuston koulutustilaisuus konsernijohtamisesta pidetään syyskuussa.	Konserniyhtiöihin liittyvä koulutus "Kunnan omistajaohjauksen keinot - yritysoikeussuunnittelun näkökulma" valtuutetuille järjestetty 19.9.	Asko Saatsi, Jussi Sallinen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Asianhallintajärjestelmän päivittäminen uuteen versioon.	Tiedonohjaussuunnitelman valmistuminen asianhallinnassa tarvittavin osin, järjestelmäpäivitys, käyttäjäkoulutus. Tuotanto aloitetaan 1.1.2020.	Pääkäyttäjäkoulutus pidetty 29.-30.8. Käyttäjäkoulutukset alkavat ydinryhmän koulutuksessa lokakuussa. Muut valmistelutyöt jatkuvat säännöllisesti.	Uusi asianhallintajärjestelmä on otettu käyttöön 1.1.2020 alkaen.	Anne Korhonen	Toteutunut

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
---------	----------------	-------------	---------------	----------------	--------	------

tavoite						
Asumispaketti	Muuttotietolaatikot: lapsiperheet, seniori, yritykset	Nettisivujen Muuttajallesi- osion edelleen kehittäminen . Tulostettavan koosteen laatiminen erilaisissa tapahtumissa jaettavaksi.	Tulostettavia koosteita lapsiperheille on jaettu avoimella päiväkodilla ja erilaisissa tapahtumissa. Muuttotietolaatikot ovat vielä työnalla, päivityksissä tullaan huomioimaan kuntaliitoksen tuomat muutokset.	Kaupungin nettisivuille on tehty koontisivut muuttajille, vapaa-ajan asukkaille, lapsiperheille, nuorille, yhdistyksille ja matkailijoille. Sivuja ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti. Jaettavia esitteitä eri tilaisuuksiin tehdään tarpeen mukaan.	Riikka Boren, Anne Korhonen, Tanja Saarelainen, Paula Karjalainen	Toteutunut osittain
Kuntalaisten osallistumisrakenneet ovat valmiit	Kuntalaisten osallistumisrakenneet ovat valmiit.	Kuntalaisia kuullaan monikanavaisesti päätöksenteon eri vaiheissa	Maankäyttö on järjestänyt kuulemistilaisuuden Ylikylän ja Lautiaisen ranta-osayleiskaavan luonnosvaiheesta. Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus antaa palautetta kaupungin toiminnasta erilaisissa tapahtumissa.	Kuntalaisilla on mahdollisuus antaa jatkuvasti palautetta nettisivujen kautta, sähköpostilla ja facebookin kautta sekä henkilökohtaisesti erilaisissa tilaisuuksissa. Erillisiä kuulemistilaisuuksia pidetään tarvittaessa asioiden valmisteluvaiheessa. Kuntalaispalautetta saadaan myös vaikuttamistoimielinten välityksellä.	Riikka Boren, Anne Korhonen	Toteutunut
	Kunnan palveluista voidaan antaa ja saada palautetta palautekanavien kautta.	Kotisivujen ja käytössä olevien some-kanavien keskimääräinen	Vastausaika toteutunut tavoiteajassa. Chatti-kanava testivaiheessa.	Vastausaika on säilynyt tavoitteessa. Chattipalvelu ei saanut toivuttua vastaanottoa, palveluun tuli vain	Riikka Boren, Tanja Saarelainen, Anne Korhonen	Toteutunut

		vastausaika kolme työpäivää		pari yhteydenottoa testauksen aikana.		
--	--	-----------------------------	--	---------------------------------------	--	--

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Kaupunginhallituksen myöntämät avustukset tukevat kuntalaisten toimintaa	Kaupunginhallitus päättää 20 000 euron yhdistyksille ja muille yhteisöille suunnatuista avustuksista.	Kaupunginhallitus on myöntänyt avustuksia yhteensä 13 145 euroa kahdeksalle eri taholle. Jakamattomia avustuksia on jäljellä 6 855 euroa.	Kaupunginhallitus on myöntänyt avustuksia yhteensä 15 580 euroa kymmenelle eri taholle. Uuden Nurmeksen juhlaraha jaettiin kilpailuun saapuneiden hakemusten perusteella. Hakemuksia tuli yhteensä 14. Suurimman 2000 euron avustuksen sai Pielisen Retki/Haikki Catering Valtimon kesäpäivärockin järjestämiseen. 2000 euron avustuksen eniten some-tykkäyksiä saaneelle hakemukselle sai Nurmeksen Seppojen pesäpallojaosto Joensuun Mailan ja Sotkamon Jymyn välisen pesäpallo-ottelun järjestämiseen.	Jussi Sallinen	Toteutunut
Kehittämissopimukset nyky-yritysten kanssa (sijoittuvan yrityksen)	Yritysvaikutusten arviointi on osa suurten asioiden valmistelua.	Yritysvaikutusten arviointi on hyödynnetty systemaattisesti kaksi kertaa	Yritysvaikutusten arviointia ei olla systemaattisesti hyödynnetty	Yritysvaikutusten arviointia ei olla systemaattisesti hyödynnetty	Asko Saatsi, Jussi Sallinen, Pasi Parkki	Ei aloitettu

yhteistyömalli)					nen, Petri Moilan en	
Uudet työvoima- ja tulomuuttostrategiat ovat valmiit ja sovitettu kuntastrategiaan	Nurmeksen työttömyys vähenee	Työttömyysaste alhaisemmalla tasolla kuin vuonna 2018, työmarkkinatuen kuntaosuus alle 560 000 euroa.	Tammi-elokuun työttömyysaste 2019 keskimäärin 12,7. Vuonna 2018 vastaavana aikana 14,26. Työmarkkinatuen kuntaosuus on kuluvan vuoden aikana hieman laskenut ja pitkään laskenut pitkäaikaistyöttömien määrän vähentyminen näkyy tässä. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kertymä ollut tammi-elokuussa 365 655 euroa.	Vuoden aikana työttömyysaste oli keskimäärin 12,8. Vuonna 2018 työttömyysaste oli keskimäärin 13,78 ja 2017 15,3. Työttömyysaste oli maakunnan viidenneksi alhaisin. Työttömiä työnhakijoita oli vuoden aikana keskimäärin 407 henkilöä, heistä pitkäaikaistyöttömiä 99. Työllistettynä vuoden aikana oli keskimäärin 79 henkilöä, joista kunnalle 22. Työmarkkinatuen kuntaosuus on kuluvan vuoden aikana hieman laskenut. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kertymä oli koko vuonna 542 699 euroa. Vuonna 2018 työmarkkinatuen kuntaosuus oli 612 917 euroa. Työllistämisen kustannuspaikan toimintakate oli 25 000 euroa budjetoitua parempi, vaikka	Jussi Sallinen	Toteutunut

				työllistämisen palkkamäärärahat ylittyvät yli 50 prosentilla.		
Uudet työvoima- ja tulomuuttostrategiat ovat valmiit ja sovitettu kuntastrategiaan	Nurmeksien kaupunki toimii itse aktiivisesti palkkatukityöllistäjänä ja työkoetilupaikkojen tarjoajana.	Nurmeksien kaupunki käyttää palkkatukityöpaikkojen palkkoihin 300 000 euroa. Summa voi ylittyä jos palkkatukea ja palkkatukikelpoisia pitkäaikaistyöttömiä on enemmän. Palkkatukijaksoja jatketaan tarvittaessa kaupungin omalla rahoituksella kunnes työssäoloehdot täyttyvät.	Kaupungilla on ollut palkkatuella tammi- elokuussa 41 eri henkilöä. Heistä oppisopimuskoulutuksessa on 4 henkilöä, veloitetyöllistettyjä 7 henkilöä ja muuten palkkatuella työllistettyjä 30 henkilöä. Työllistämisen henkilöstökulut ovat olleet 398 127 euroa. Vuodelle 2019 työllistämiseen varatut määrärahat tulevat ylittymään. Työllistettyjen määrää Palkkatukien maksatus on tapahtunut viiveellä, elokuun lopussa palkkatukia on kirjautunut 81 113 euroa.	Kaupungilla on ollut palkkatuella vuoden aikana 50 eri henkilöä. Heistä oppisopimuskoulutuksessa oli 15 henkilöä ja veloitetyöllistettyjä 12 henkilöä. Työllistetyistä 14 henkilön työsuhde jatkui vuodelle 2020. Työllistämisen henkilöstökulut ovat olleet 635 000 euroa, sisältäen työllisyysohjaajan palkan. Työllistämisen palkkatuet ja oppisopimuksen koulutuskorvaukset olivat yhteensä 320 000 euroa.	Jussi Sallinen	Toteutunut

2.1.2 Ruokahuoltopalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Ruokahuolto tuottaa ensiluokkaisia palveluja Nurmeksien kaupungin alueella ryhmäperhepäiväkodeille, päiväkodeille, kouluille, terveyskeskukseen, kotipalveluaterioihin, Toimintakeskukseen, Kuusikummun asumisyksikköön ja Kyrölän palvelukeskukseen, asiakkaiden ikähaitari on siis vauvasta vaariin. Ruuanvalmistuksessa noudatetaan uusimpia ravintosuosituksia, oman haasteensa ruokahuollolle tuovat lisääntyvät ruoka-aineallergiat sekä erityisruokavaliot.

Ruokapalvelut tukevat ja auttavat asiakkaita eri elämänvaiheissa. Kouluissa ruokapalveluhenkilöstö huolehtii omalta osaltaan ruokailun sujuvuudesta, miellyttävästä ilmapiiristä ja hyvien tapojen edistämisestä.

Varhaiskasvatuksen ruokailun ja kouluruokailun kehittämiseksi ja tiedonkulun parantamiseksi on perustettu ravitsemistyöryhmä. Työryhmä on kokoontunut 11.4.2019. Tällöin määriteltiin ryhmän toiminnan suuret linjat. Seuraava kokous 25.9.2019. Silloin työryhmä täydentyy myös eri toimipaikkojen oppilaiden, työntekijöiden ja vanhempien edustajilla. Työryhmä aikoo paneutua ainakin lempiruokaviikon toteuttamiseen, ruokahävikin vähentämiseen sekä asiakasपालautekyselyn tekemiseen.

Ruokapalvelu on kehittänyt omaa viestintäänsä yhtenäistämällä henkilöstön työasut ja luomalla uutta sisältöä sosiaaliseen mediaan.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	1 845 170	0	1 845 170	1 636 413	-208 757	88,7
Kulut	-1 558 434	0	-1 558 434	-1 629 581,6	-71 148	104,6
Toimintakate	286 736	0	286 736	6 831,3	-279 905	2,4
Suunnitelman muk. poistot	-1 475	0	-1 475	-11 353,0	-9 878	8
Tilikauden tulos	285 261	0	285 261	-4 521,7	-289 783	-1,6

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Ruokapalveluiden tilausjärjestelmä ja laskutus on ajan tasalla	Ruokapalveluiden tilausjärjestelmä ja laskutus on päivitetty ajantasaiseksi	Jamix ruokatuotanto ohjelmaan hankittuun ateriatilauk-osiin on syötetty asiakkaiden tietoja, tuotetietoja ja hinnastoja kesän 2019 aikana.	Jamix tilausjärjestelmä testauksessa. Laskutusjärjestelmä ei vielä käytössä.	Maarit Hoffrén	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Ruokapalveluiden tilausjärjestelmä on nykyaikainen	Ruokapalveluiden tilausjärjestelmä on yhtenäistetty	Ateriatilauk osio otettu käyttöön kouluilla. Muutaman viikon testauksen jälkeen laajennetaan käyttöä seuraaville asiakkaille.	Jamix tuotetilauk osiota kokeiltu kouluilla syksyn 2019 aikana. Vielä ei otettu laajemmin käyttöön, koska siinä on huomattu asioita, joita täytyy vielä muokata.	Maarit Hoffrén	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Ruokapalveluiden laskutus- ja kassanhallinta on nykyaikainen ja sähköinen	Ruokapalveluiden laskutus on digitalisoitu	Digitaalinen laskutus aineisto ei vielä käytössä, mutta hankittu ateriatilauk-ohjelma mahdollistaa sen myöhemmässä vaiheessa.	Laskutus ei toimi vielä Jamixin kautta.	Maarit Hoffrén	Toteutunut osittain

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Lähiuokaa kaupungin suurtalouskeittiöstä	Lahialueella toimivien jalostajien ja keittiön välillä käydään keskustelua paikallisten hankintojen kehittämisestä.	Käynnistetty keskustelu muutaman jalostajan kanssa suurtalouskeittiölle sopivien tuotteiden jalostamisesta	Paikallisten leipomoiden tuotteiden lisäksi aloitettu käyttämään paikallisen kalan jalostajan tuotteita.	Leivonnaiset ja kalajalosteet tulevat lähituottajilta. Yritetään koko ajan löytää lisää lähituottajia ja -jalostajia. Neuvotteluja jatketaan ensivuonna	Maarit Hoffrén	Toteutunut

2.1.3 Pielisen Karjalan Maaseutupalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	139 777	0	139 777	128 785,1	-10 992	92,1
Kulut	-205 910	0	-205 910	-188 803,7	17 106	91,7
Toimintakate	-66 133	0	-66 133	-60 018,6	6 114	90,8
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	-66 133	0	-66 133	-60 018,6	6 114	90,8

Tavoite	Toiminnallisen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Viljelijät ovat kiinnostuneita siitä, kuinka heidän asioita hoidetaan maakunnassa 1.1.2021 alkaen.	Maaseutujohtaja edustaa maaseutuhallintoa maakunnan maatalousryhmän kokouksissa ja välittää tietoa niistä asiakkaille ja sidosryhmille.	Maakuntauudistuksen siirtyessä maakuntauudistuksen suunnittelu jatkui kuitenkin vielä suunnittelutyöryhmissä. Maaseutujohtaja on mukana viljelijäpalvelut työryhmässä. Pielisen Karjalan maaseutupalveluiden henkilökunta osallistui LEAN-tehdas koulutukseen kuluvan vuoden aikana. Työskentely jatkui projektiluontoisena pienemmällä	Pielisen Karjalan maaseutupalveluiden oman toiminnan kehittämisessä onnistuttiin. Maakuntauudistuksen suunnitteluun liittyvä työ ei mennyt täysin hukkaan, vaan suunnittelutyön aikana saatujen tulosten perusteella on hyvä tehdä jatkoneuvotteluja yhteistoimintalueen jatkosta ja tulevaisuudesta.	Esko Saatsi	Toteutunut osittain

			porukalla. Maaseutujohtaja oli mukana viljelijäpalvelut projektin työryhmässä. Työryhmän työskentely päättyi syksyllä 2019. Maaseutujohtaja on edelleen mukana maakunnallisessa varautumisen työryhmässä.	Pielisen Karjalan yhteistoiminta-alue on valtakunnan pienimpiä. Tilalukumäärä on noin 380. Lieksan irtisanottua sopimuksen loppusyksystä, on edessä neuvottelut uudesta sopimuksesta 1.1.2021 alkaen.		
--	--	--	---	---	--	--

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Nykyisten maatilojen toiminnan kehittäminen ympäristönäkökohdat huomioon ottaen. Elintarviketuotannon laajentaminen.	Nurmeksen maatilat ovat edelläkävijöitä ja tiennäyttäjiä maakunnassamme. Tilojen yhteistyö toimii. Nurmeksessa on kattavasti erilaisia maatiloja kotieläintaloudesta kasvinviljelyyn.	Nurmeksessa on useita tiloja vailla jatkajaa tai ostajaa. Maakunnassa on tehty tähän saakka vain muutama sukupolvenvaihdos (spv). Monelle tilalle olisi tulossa ulkopuolinen jatkaja, mutta asian eteneminen on jämähtänyt usein rahoitusneuvotteluihin. Nurmeksessa on hyvät mahdollisuudet harjoittaa maa- ja metsätaloutta. Pellon hinta on kohtuullinen.	Maatilat vähenivät Pielisen Karjalan YT-alueella yhteensä 5 tilalla. Lieksassa maatilojen lukumäärä säilyi ennallaan, mutta Nurmeksessa väheni 4 tilaa ja Valtimolla 1 tila. Ensi vuonna maaseutuhallinto on yhteydessä viljelijöihin. Yli 55 vuottaat käydään ensin läpi. Samalla syvennetään yhteistyötä esim. ProYritys ja spv-hankkeen hanketoimijoid	Esko Saatsi	Toteutunut osittain

				en kanssa. Pielisen Karjalan maaseudun kehittäjät ryhmä vie asiaa eteenpäin omalta osaltaan mm. tilapörssin kehittämisen saralla.		
--	--	--	--	---	--	--

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Vahvan maatalouden aseman säilyttäminen ja maatalouden jatkuvuuden turvaaminen.	Tavoitteena on, että Nurmekseen rakennetaan ja/tai peruskorjataan vähintään 1 tuotantorakennus/vuosi.	Tilanne säilynyt samankaltaisena. Investoinnit ja sukupolvenvaihdokset ovat jäissä, muutamia yksittäistapauksia lukuun ottamatta. Investointeja pyritään elvyttämään hankeyhteistyön ja verkostoitumisen kautta.	Pielisen Karjalan YTA:n alueella toteutui yksi sukupolvenvaihdos Valtimolla. Nurmeksessa rahoitettiin 7 maatalouden investointia, joiden kustannusarvio oli n. 3,9 miljoonaa euroa. Lieksassa rahoitettiin 7 maatalouden investointia, joiden kustannusarvio oli n. 1,3 miljoonaa euroa. Valtimolla ei toteutunut investointeja. Nurmeslaisille maataloille maksettiin EU:n ja kansallisia tukia ja korvauksia yhteensä n. 6,1	Esko Saatsi	Toteutunut osittain

				miljoona euroa. Lieksalaisille viljelijöille maksettiin n. 6 miljoona euroa ja valtimolaisille maatiloille n. 5 miljoona euroa. Yhteensä n. 17 miljoonaa euroa. Nurmeksessa oli vuonna 2019 31 maitotilaa, Lieksassa 41, ja Valtimolla 27. Nurmeksessa maitoa toimitettiin meijereihin yhteensä n. 14,5 miljoonaa litraa. Lieksassa n. 11,6 miljoonaa litraa ja Valtimolla n. 9 miljoonaa litraa. Nurmeksessa tuotettiin maitoa / tila 454180 litraa. Nurmeksessa on maakunnan suurin meijerimaidon määrä tilaa kohden. Lieksassa maitoa tuotettiin keskimäärin 277647 litraa / tila ja Valtimolla 323310 litraa / tila.		
Elinkeinot ja kaavoitukset	Elintarviketuotannossa oleva peltopinta-ala kasvaa	Maaseutupalvelut nostaa aiheen elintarviketuotannon neuvottelukunnan kokouksissa esille ja	Pikes Oy:n hankkeet vievät elintarvikeasiaa tällä hetkellä eteenpäin.	Nurmeksessa on peltoa 6592 ha. (-16,86 ha) Lieksassa 7614 ha (+4,63 ha) ja	Esko Saatsi	Toteutunut osittain

		järjestää aiheeseen liittyviä koulutustilaisuuksia	Kotieläintilojen lukumäärä vähenee ja nurmella olevan pellon tarve vähenee samassa suhteessa, ellei investointeja saada rajuun nousuun. Siitäkin huolimatta jäljelle jää runsaasti peltoa, jolle voisi suunnitella esimerkiksi jonkin erikoiskasvin tai marjan viljelyä. Kasvivalinnassa kannattaa ottaa mm. maalaji huomioon. Tulevaisuudessa viljelyä tulisi lisätä mm luomuporkkanan, lantun tai palsternakan tuotantoon alueellamme.	Valtimolla 5415 ha (+38,75 ha). Nurmea viljellään eniten joka kunnassa. Nurmes 4243 ha, Lieksa 4786 ha ja Valtimo 4102 ha. Viljakasvit ovat seuraavaksi viljellyin kasviryhmä. Nurmes 1542 ha, Lieksa 1957 ha ja Valtimo 770 ha. Viljoista eniten viljellään ohraa ja sen jälkeen kauraa. Rukiin viljelyalojen toivoisi kasvavan lähivuosina. Paikalliset leipomot olisivat kiinnostuneita lähellä viljellyn rukiin vastaanottamisesta. Öljykasvien ja valkuaiskasvien viljely on lisääntynyt hieman viime vuosina, mutta silti näiden kasvien viljelyssä olisi merkittävää lisäyspotentiaali a. Perunan ja marjojen, lähinnä mansikan ja mustaherukan viljely on keskittynyt		
--	--	---	---	--	--	--

				Pielisen Karjalassa Lieksaan. Vihannesten, kasvisten ja juuresten viljelyä ei ole juuri lainkaan. Näiden kasvien viljelyn lisääminen tulee ottaa vakavasti työn alle heti ensi vuonna.		
--	--	--	--	--	--	--

2.2 Kaupunkirakennepalvelujen toimiala

Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Kaupunkirakennepalveluiden toimiala vastaa erityisesti toimivan ja viihtyisän elinympäristön suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta. Tavoitteena on elinvoimainen ja toimiva kaupunki, joka vastaa asukkaiden ja elinkeinoelämän muuttuvia tarpeita.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Kaupunkirakennetoimiala jakaantuu kolmeen tulosalueeseen, joita ovat maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut, tilapalvelut ja kuntatekniikan palvelut. Maankäyttö ja rakennusvalvontapalveluiden tulosalue jakaantuu lupa-asioiden ja maankäytön tulosityksiköihin. Tilapalvelujen tulosalue jakaantuu rakennuttamisen ja isännöinnin tulosityksiköihin. Kuntatekniikan palvelujen tulosityksiköitä ovat kadunrakennus ja vesihuolto. Talousarviossa kaupunkirakennehallinnon hallinto on omana laskennallisena tulosalueena.

Kaupunkirakennepalvelujen toimihenkilöiden toimipiste sijaitsee Kirkkokatu 14:ssä.

Toimialan sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta suoritetaan hallintosäännön luvun 10 § 72 mukaan

Toimialan osallistuminen kuntaliitosselvitykseen

Toimialan työntekijät osallistuvat osaltaan Nurmeksien ja Valtimon kuntaliitosselvitykseen ja siinä tehtävään palvelurakenteen suunnitteluun.

TULOSLASKELMA	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 446 300	0	1 446 300	1 883 267	436 967	130,2
Maksutuotot	80 000	0	80 000	70 753	-9 247	88,4
Tuet ja avustukset	0	0	0	11 459	11 459	
Muut toimintatuotot	5 517 244	-10 780	5 506 464	5 528 790	22 326	100,4
Toimintatuotot	7 043 544	-10 780	7 032 764	7 494 270	461 506	106,6
Valmistus omaan käyttöön						
Valmistus omaan käyttöön	30 000	0	30 000	32 622	2 622	108,7
Valmistus omaan käyttöön	30 000	0	30 000	32 622	2 622	108,7
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-2 730 987	0	-2 730 987	-2 806 563	-75 576	102,8
Palkat ja palkkiot	-2 128 908	0	-2 128 908	-2 180 109	-51 201	102,4
Henkilösivukulut	-602 079	0	-602 079	-626 455	-24 376	104,0
Eläkekulut	-522 642	0	-522 642	-554 192	-31 550	106,0
Muut henkilösivukulut	-79 437	0	-79 437	-72 263	7 174	91,0
Palvelujen ostot	-1 726 130	0	-1 726 130	-2 049 570	-323 440	118,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 758 220	0	-1 758 220	-1 939 164	-180 944	110,3
Avustukset	-232 000	0	-232 000	-162 663	69 337	70,1
Muut toimintakulut	-448 406	0	-448 406	-388 779	59 627	86,7
Toimintakulut	-6 895 743	0	-6 895 743	-7 346 739	-450 996	106,5
Toimintakate	177 801	-10 780	167 021	180 153	13 132	107,9
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoituskulut	-56 000	0	-56 000	-56 155	-155	100,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-56 000	0	-56 000	-56 184	-184	100,3
Vuosikate	121 801	-10 780	111 021	123 969	12 948	111,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 105 498	0	-4 105 498	-3 913 436	192 062	95,3
Poistot ja arvonalentumiset	-4 105 498	0	-4 105 498	-3 913 436	192 062	95,3
Tilikauden tulos	-3 983 697	-10 780	-3 994 477	-3 789 468	205 009	94,9
Poistoeron muutos	0	0	0	26 288	26 288	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-3 983 697	-10 780	-3 994 477	-3 763 180	231 297	94,2

2.2.1 Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut jakaantuu maankäytön ja lupa-asioiden (rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun) tulosityksiköihin.

Maankäyttö vastaa kaupungin maapolitiikasta, kaavoituksesta, tonttijaoista, maan hankinnasta ja luovutuksesta, maastomittauksista, paikkatietopalvelusta ja kartaston ylläpidosta.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on ympäristönsuojelun edistäminen ja valvominen kunnassa.

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön syntymistä ja säilymistä ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamista.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	570 000	0	570 000	664 144	94 144	116,5
Kulut	-690 661	0	-690 661	-539 272	151 389	78,1
Toimintakate	-120 661	0	-120 661	124 872	245 533	-103,5
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	-120 661	0	-120 661	124 872	245 533	-103,5

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Maankäyttösuunnittelijan perehdyttäminen. Tulosalueen ohjelmistojen ja käyttölisenssien tarkastelu. Rakennus- ja huoneistorekisterin ajantasaistaminen.	Kaavaproessin läpivienti, sekä ohjelmistoihin perehtyminen. Käyttötalouden säästö. Rakennuksen sijainti- ja tiedonsiirtotiedot ovat kunnossa.	Käynnissä niin asemakaavaa, kuin yleiskaavaproessit, jotka konkreettisesti perehdyttävät maankäyttösuunnittelijan työhön. Ohjelmistojen käyttö arkityössä.	Käynnissä useita asemakaavaproesseja, sekä muutamia yleiskaavaproesseja. Maankäyttösuunnittelijan perehdyttäminen kaavaproessien läpiviennillä toteutunut. Rakennusvalvonnan Facta -ohjelma päätettiin vaihtaa edullisempaan KuntaNet -ohjelmaan.	Pasi Parkkinen, Timo Karreinen, Ismo Ryytänen, Stiina Seitavuo	Toteutunut osittain
(Sisäisen) tiedonkulun kehittäminen	Tulosalueen palaverikäytännön tehostaminen.	Säännölliset palaveriajat. Tiedonkulun tehostaminen tulosalueide	Palavereita pidetään säännöllisesti kaikilla tulosalueilla.	Palavereita pidetään säännöllisesti kaikilla tulosalueilla. Kaupunkirakennepalveluiden yhteinen työpaikkakokous	Pasi Parkkinen, Timo Karreinen, Ismo Ryytänen, Stiina	Toteutunut

		n välillä.		pidetään keväällä ja syksyllä.	Seitavuo	
--	--	------------	--	--------------------------------	----------	--

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupunginosien profilointi ja masterplanit	Nauhamaisen Nurmeksen kaupungin eri kaupunginosien esiin nostaminen profiloinnin kautta.	Kaava- ja tonttitarkastelu profiloinnin mahdollistamiseksi. Porokylän asema-alueen maankäyttölinen tarkastelu.	Puu-Nurmeksen osalta hyödynnetään Sujuvan arjen Vanha Kauppala -hankkeen tuottamaa tietopankkia. Kaupunginosien profilointi -essee, Stiina Seitavuo.	Asemakaavamuutoksilla vahvistetaan Nurmeksen osaluokkien yhtenäisyyttä ja elinvoimaa.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut
Elinkeinot ja kaavoitus	Yrityksille voidaan tarjota houkuttelevia yritystontteja. Elinkeinoelämän maankäyttöön liittyvien tarpeisiin reagoidaan nopeasti.	Tarjottavien yritystonttien parempi esiin nostaminen kaupungin internet -sivustolla.	Drone -aineistoa hyödynnetään tonttimarkkinoinnissa, nettisivujen päivittäminen tulossa syksyllä.	Uuden karttapalvelun valitseminen ja tonttimarkkinoinnin esiinnostaminen. Olemassaolevien tonttien hyödyntäminen yritysten tarpeisiin, sekä valmiudet asemakaavamuutoksilla vastata nopeasta yritysten tarpeisiin.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut
Asuminen ja kaavoitus	Asuintonttien houkuttelevuuden lisääminen ja markkinoinnin tehostaminen.	Tarjottavien tonttien parempi esiin nostaminen kaupungin internet -sivustolla. Vapaiden tonttien raivaaminen/siistiminen. Tonttitarjonta esillä yleisötapahtumissa	Drone -aineistoa hyödynnetään tonttimarkkinoinnissa, nettisivujen päivittäminen tulossa syksyllä.	Uuden karttapalveluselaimen hankinta ja valitseminen tonttien esiin nostamisessa ja markkinoinnissa. Tonttimarkkinointiin video -materiaalia. Ilmoittautuminen Asu ja Rakenna -messuille Kuopioon.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut

		a. Asumiseen liittyvä kaavamuutos tai uusi kaava.		Valtimon maaomaisuuden, mukaan lukien tonttien kartoitus.		
--	--	--	--	---	--	--

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Bomba-Hyvärilä masterplan II (myös pienet toimijat mukaan)	Masterplan I päivitetään Nurmeksen Suunta -strategian periaatteiden mukaisesti.	Maankäyttö toteuttaa Bomba-Hyvärilä -alueen kaava- ja tonttitarkastelun masterplanin tueksi.	Kaupungin osien profilointi -essee, Stiina Seitavuo.	Monitoimihallin asemakaavamuutos Hyvärilän alueelle.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut osittain
Kehittämissopimukset nyky-yritysten kanssa (sijoittuvan yrityksen yhteistyömalli)	Laaditaan ja ylläpidetään yritysten kanssa kehittämissopimuksia yritystoiminnan tukemiseksi.	Turvataan maankäytöllisesti yrityksen mahdolliset kasvutarpeet.	Yritysten kanssa on käyty neuvotteluita, mutta sopimuksia ei ole tehty.	Yritysten kanssa on käyty neuvotteluita ja maankäyttöratkaisut on pohdittu, mutta sopimuksia ei ole tehty.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut osittain

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Toimitilaohjelman linjausten huomioiminen kaavoituksessa.	Tuotetaan myytävien rakennusten tarvittava kartta-aineisto ja maanvuokrasopimukset. Vaadittavat kaavamuutokset käynnistetään tarpeen vaatiessa.	Lehtovaaran koulun myyntiaineisto on valmisteltu yhdessä tilapalveluiden kanssa.	Lehtovaaran koulun, ent. paloaseman ja Nuokkarin myyntiaineisto on valmisteltu yhdessä tilapalveluiden kanssa. Ent. paloaseman ja Nuokkarin myynti onnistui, Lehtovaaran	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo	Toteutunut osittain

				koulusta ei saatu yhtään hyväksyttävää tarjousta.		
Meijerin alueen kehittämissuunnitelma	Alueen liikenne- ja pysäköintiratkaisujen sekä yritysten tonttialueiden selkeyttäminen .	Ratkaisujen selvittäminen yhdessä alueen yritysten ja kuntatekniikan kanssa, sekä kaavoittajaa sitovan kehittämissuunnitelman tekeminen.	FCG Oy on laatinut Pielispakarin alueen pysäköintisuunnitelman.	Alustava luonnos tontin liikennejärjestelyistä tehty omana työnä.	Pasi Parkkinen, Stiina Seitavuo, Niko Mahlavuori	Toteutunut osittain

2.2.2 Tilapalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Tilapalveluihin kuuluu kaksi tulosityksikköä, rakennuttaminen ja isännöinti.

Rakennuttamisen tulosityksikkö vastaa suurista korjaus- ja rakennuttamishankkeista, niiden suunnittelusta, kilpailutuksesta ja toteutuksesta Nurmeksen kaupungin ja urakoitsijoiden voimin.

Isännöinnin tulosityksikkö vastaa kiinteistöjen ja tilojen käytettävyydestä eli kiinteistöjen hoidosta, puhtauspalveluista ja kiinteistöjen kunnossapidosta.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	5 204 424	-10 780	5 193 644	5 411 184	217 540	104,2
Kulut	-3 633 803	0	-3 633 803	-3 819 695	-185 892	105,1
Toimintakate	1 570 621	-10 780	1 559 841	1 591 489	31 648	102,0
Suunnitelman muk. poistot	-2 598 398	0	-2 598 398	-2 278 621	319 777	87,7
Tilikauden tulos	-1 027 777	-10 780	-1 038 557	-687 132	351 425	66,2

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Pienyritysten toimitilat	Pienyritysten toimitilojen hallinta, kiinteistönhoito sekä puhtauspalvelut ylläpidetään sopimusten mukaisella tasolla. Investointi- ja kunnossapitorakentaminen toteutetaan toimitilaohjelman linjausten	Yritysten kanssa laadittujen sopimusten ajantasalla pitäminen. Investointi ja kunnossapitosuunnitelman toteutuminen (toimitilaohjelma, investointisuunnitelma). Arviointi toteuman	Investointien toteutuma on 69,0 %. Vuokrasopimukset ja laskutus toteutuvat KOKI-järjestelmän kautta. Kunnossapitosuunnitelma toteutunut pääosin suunnitelman	Toteutunut suunnitelman mukaan.	Pasi Parkkinen, Harry Herranen	Toteutunut osittain

	mukaisesti.	perusteella.	mukaan.			
--	-------------	--------------	---------	--	--	--

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Julkiset rakennukset ja niiden piha-alueet ovat edustavassa kunnossa ja näyttävät esimerkkiä kuntalaisille.	Rakennukset ovat käyttökuntoiset ja piha-alueet ovat hyvin hoidettuja. Arvioidaan saadun palautteen perusteella.	Kauppalantalon vesikatto maalattu ja ulkoverhouksen uusiminen loppusuoralla. Kyröntupa purettu. Kauppalantalon varaston purkuvaihe käynnissä.	Kauppalantalon varasto purettu. Toteutunut osittain. Joidenkin kiinteistöjen piha-alueiden käynnissä. Rakennukset ovat käyttökuntoiset toimitilaohjelman perusteiden ja linjauksin mukaisesti.	Pasi Parkkinen, Harry Herranen	Toteutunut osittain

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kehittämissopimukset nyky-yritysten kanssa (sijoittuvan yrityksen yhteistyömalli)	Ylläpidetään ja laaditaan yritysten kanssa kehittämissopimuksia yritystoiminnan tukemiseksi.	Pääosalla yrityksistä on kehittämissopimukset, joissa linjataan toimitilatarpeet.	Yritysten kanssa on käyty neuvotteluja, mutta erillisiä sopimuksia ei ole laadittu. Kunnossapitoon liittyvä korjaaminen toteutunut yritysten kanssa sovitulla tavalla (suulliset sopimukset	Ei toteutunut. Kehittämissopimuksia ei ole laadittu. Keskusteluja ja palavereja on pidetty yritysten kanssa esille tulleiden tarpeiden mukaisesti.	Pasi Parkkinen, Harry Herranen	Toteutunut osittain

			ja suunnitelmat).			
--	--	--	-------------------	--	--	--

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Tilojen käytön optimointi ja toimitilaohjelman toteuttaminen tehtyjen linjausten sekä laaditun talousarvion mukaan. Tilojen hallinta, käyttö, kiinteistönhoito, kunnossapito ja puhtauspalvelut toteutetaan kaupungin toimitilaohjelman sekä 2019 talousarvion mukaan.	Toimitilaohjelman toteutuminen suunnitelman mukaan.	Lehtovaaran koulun myyntiaineisto on valmistunut yhteistyössä maankäytön kanssa. Vanhan paloaseman ja Nuorisotalon myynti valmistelussa. Toimitilaohjelma toteutunut laaditun talousarvion puitteissa. Tilojen vuokra-aste on hyvä ja tiloja vuokrataan edelleen kysynnän ja mahdollisuuksien mukaan.	Lehtovaaran koulu ei myyty. Vanha Paloasema ja Nuorisotalo myyty. Toimitilaohjelman sekä erikseen annettujen muuttuneiden perusteiden mukaisia toimenpiteitä toteutettu. Toimitilaohjelman mukaista budjetoitua toimintaa toteutettu suunnitelman mukaan.	Harry Herranen, Pasi Parkkinen	Toteutunut osittain
Yhdistyksen talo, kokoa palveluja ja tiloja	Yhdistys- ja yritystoiminnan tukeminen toimitiloja luomalla ja ylläpitämällä tehtyjen päätösten ja toimitilaohjelman mukaisesti.	Riittävät toimitilat yritys- ja yhdistystoiminnalle (kaupungin hallinto-organisaation päätökset ja linjaukset).	Nurmes-talon purku-urakka ja maanrakennusurakka käynnissä, muiden urakoiden suunnittelu loppusuoralla.	Yritys- ja yhdistystoiminnan tarpeisiin on vastattu resurssien mahdollistamissa puitteissa.	Pasi Parkkinen, Harry Herranen	Toteutunut osittain

2.2.3 Kuntatekniikan palvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Kuntatekniikan palvelut sisältää kadunrakennuksen ja vesihuollon tulosityksiköt

Tehtäviin kuuluu liikenneväylien, yleisten alueiden, puistojen, vapaa-ajan alueiden sekä vesihuollon suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito.

Konevarikko hoitaa kaupungin omat konepalvelut.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	1 269 120	0	1 269 120	1 418 917	149 797	111,8
Kulut	-2 400 639	0	-2 400 639	-2 810 308	-409 669	117,1
Toimintakate	-1 101 519	0	-1 101 519	-1 358 769	-257 250	123,4
Suunnitelman muk. poistot	-1 507 100	0	-1 507 100	-1 634 815	-127 715	108,5
Tilikauden tulos	-2 664 619	0	-2 664 619	-3 049 768	-385 149	114,5

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
(Sisäisen) tiedonkulun kehittäminen	Tulosalueen palaverikäytännön tehostaminen.	Säännölliset palaveriajat. Tiedonkulun tehostaminen tulosalueiden välillä.	Tulosityksiköiden väliset palaverit pidetään 1-2 kertaa/kk.	Palavereita pidetään säännöllisesti kaikilla tulosalueilla. Kaupunkirakennepalveluiden yhteinen työpaikkakokous pidetään keväällä ja syksyllä.	Niko Mahlavuori, Timo Pirinen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen	Käytettävissä olevan konevarikon kaluston optimointi.	Järkevä konekaluston uusiminen tarpeiden mukaisesti. Ylimääräisestä kalustosta luopuminen.	Uusi pyöräkuormaaja hankittu. Konevarikon kalusto poistoja tehty.	Ikääntynyttä konevarikon työkalustoa uusittu vuoden aikana suunnitelmallisesti.	Niko Mahlavuori	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoitte	Alueellisen vesihuoltoyhtiön perustaminen.	Alueellisen vesihuoltoyhtiön toiminnan aloittaminen 1.1.2020.	Omaisuuksien arvomääritykset pääosin tehty. Yhtiön perustamisvaiheista tehty luonnos. Yhtiöjärjestys luonnos tehty.	Nurmeksens Vesi Oy on aloittanut toimintansa 1.1.2020	Niko Mahlavuori, Timo Pirinen, Pasi Parkkinen	Toteutunut

Nurmeksens vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Alueiden ilmeen yhtenäistäminen (mm. opasteet)	Kaupunginosien ilmeiden yhtenäistäminen toteutetaan kaupunginosien profiloinnin mukaisesti.	Kaupunginosien profiloinnin kautta syntyneiden yleisilmeiden tunnistettavuus.	Keskustan torin viheralueen kunnostus käynnissä. Samassa yhteydessä torialueen opasteet kyllä uusitaan.	Keskustan torin viheralueen kunnostaminen istutuksia lukuun ottamatta valmis. Opasteiden uusiminen osittain kesken.	Niko Mahlavuori, Kaisa Komsa-Partanen	Toteutunut osittain

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kehittämissopimukset nyky-yritysten kanssa (sijoittuvan yrityksen yhteistyömalli)	Laaditaan ja ylläpidetään yritysten kanssa kehittämissopimuksia yritystoiminnan tukemiseksi.	Turvataan yritykselle toimivat liikenneyhteydet.	Meijerialueen kaavaluonnos tehty.	Kehittämissopimuksia ei ole laadittu. Keskusteluja ja palaveria on pidetty yritysten kanssa esille tulleiden tarpeiden mukaisesti.	Niko Mahlavuori, Pasi Parkkinen	Toteutunut osittain

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Kuntatekniikan (sis. vesilaitos) tilaratkaisut toteutetaan kaupunginvaltuuston hyväksymän toimitilaohjelman mukaisesti.	Toimitilaohjelman toteutuminen suunnitelman mukaan.	Kötsinmäen vedenottamorakennuksen luonnokset tehty. Alueen kaavamuutos vireillä.	Kötsinmäen uuden vedenottamon rakentaminen alkaa vuonna 2020	Niko Mahlavuori, Timo Pirinen	Toteutunut

				(Nurmeksen Vesi Oy).		
--	--	--	--	----------------------	--	--

2.3 Hyvinvointipalvelut

Toimialan kuvaus

Toimialan yleiskuvaus ja tehtävät

Hyvinvointipalvelujen toimiala vastaa hyvinvointipalvelujen kokonaisuudesta, vaikuttamistoimielinten toiminnasta ja Siun soten paikallisesta neuvottelukunnasta. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmä yhteensovittaa hyvinvointipalvelut-toimialan toimintaa.

Toimialan henkilöstö ja toimipisteet

Hyvinvointipalvelujen toimiala jakautuu neljään tulosalueeseen, jotka ovat opetus- ja koulutuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, vapaa-aikapalvelut ja kulttuuripalvelut. Opetus- ja koulutuspalvelut -tulosalueen tulosityksiköitä ovat Kirkkokadun koulu, Porokylän koulu, Nurmeksen lukio ja Ylä-Karjalan kansalaisopisto. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat tulosityksikköinä Rekulan päiväkot, Porokylän päiväkot, Hannilan päiväkot, Pikku-Kaarlen päiväkot ja perhepäivähoito. Vapaa-aikapalvelujen tulosityksiköt ovat nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut. Kulttuuripalveluissa on kolme tulosityksikköä: kulttuuritoimi, kirjastopalvelut ja museo. Museoita on kaksi: Kötsin museo ja Ikolan museo.

Nurmeksen kaupungin hyvinvointipalvelujen toimisto sijaitsee Kötsinmäen päällä, Nurmes-talossa. Saman katon alla ovat lisäksi mm. kaupunginkirjasto, Kötsin museo, Hannikaisen sali ja galleria Tyko. Pielisen Karjalan musiikkiopiston Nurmeksen piste toimii samoissa tiloissa. Nurmes-talon peruskorjauksen käynnistyessä heinäkuussa 2019 Nurmes-talon palvelut siirtyvät väistötiloihin kevään 2019 aikana. Galleria Tykon ja Kötsin museon toiminnot kuitenkin keskeytyvät peruskorjauksen ajaksi.

Toimialan sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta suoritetaan hallintosäännön luvun 9 § 64 mukaan.

Toimialan osallistuminen kuntaliitosselvitykseen

Toimialan työntekijät osallistuvat osaltaan Nurmeksen ja Valtimon kuntaliitosselvitykseen ja siinä tehtävään palvelurakenteen suunnitteluun.

TUOSLASKELMA	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot						
Myyntituotot	66 300	0	66 300	89 951	23 651	135,7
Maksutuotot	350 550	0	350 550	354 096	3 546	101,0
Tuet ja avustukset	12 000	0	12 000	124 508	112 508	1 037,6
Muut toimintatuotot	65 300	0	65 300	62 909	-2 391	96,3
Toimintatuotot	494 150	0	494 150	631 464	137 314	127,8
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-8 192 318	0	-8 192 318	-8 496 947	-304 629	103,7
Palkat ja palkkiot	-6 612 024	0	-6 612 024	-6 840 553	-228 529	103,5
Henkilösivukulut	-1 580 294	0	-1 580 294	-1 656 394	-76 100	104,8
Eläkekulut	-1 332 228	0	-1 332 228	-1 424 874	-92 646	107,0
Muut henkilösivukulut	-248 066	0	-248 066	-231 520	16 546	93,3
Palvelujen ostot	-2 904 605	0	-2 904 605	-2 695 690	208 915	92,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-433 830	0	-433 830	-427 030	6 800	98,4
Avustukset	-377 650	0	-377 650	-343 380	34 270	90,9
Muut toimintakulut	-2 471 340	-49 220	-2 520 560	-2 812 027	-291 467	111,6
Toimintakulut	-14 379 743	-49 220	-14 428 963	-14 775 074	-346 111	102,4
Toimintakate	-13 885 593	-49 220	-13 934 813	-14 143 609	-208 796	101,5
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoituskulut						
Rahoitustuotot ja -kulut						
Vuosikate	-13 885 593	-49 220	-13 934 813	-14 143 609	-208 796	101
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 896	0	-54 896	-54 897	-1	100,0
Poistot ja arvonalentumiset	-54 896	0	-54 896	-54 897	-1	100,0
Tilikauden tulos	-13 940 489	-49 220	-13 989 709	-14 198 506	-208 797	101,5
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-13 940 489	-49 220	-13 989 709	-14 198 506	-208 797	101,5

2.3.1 Kulttuuripalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvas

Kulttuuri- kirjasto- ja museopalvelut muodostavat kulttuuripalvelujen tulosalueen. Kulttuuripalvelut luovat mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiseen sekä järjestävät tapahtumia, näyttelyitä ja muita kulttuuritilaisuuksia. Nurmeksien kaupunginkirjasto palvelee Nurmeksien talossa ja kirjastoautossa. Henkilöstöön kuuluvat kirjastotoimenjohtaja, kaksi kirjastonhoitajaa, kolme kirjastovirkailijaa ja yksi kirjastovirkailija-autonkuljettaja.

Kulttuurityön toiminnan painopiste on myös Nurmeksien talossa. Tilaisuudet ja näyttelyt järjestetään pääsääntöisesti Hannikaisen salissa ja galleria Tykossa. Kulttuurityön henkilökuntaa ovat kulttuurisihteeri kaksi ääni- ja valoteknikkoa sekä palveluohjaaja.

Nurmeksien museo palvelee kahdessa toimipaikassa. Nurmeksien talossa sijaitsee ympärivuotisesti toimiva Kötsin museo ja Ikolassa ulkomuseoalue, toimisto, konservointi- ja säilytystilat sekä pirtti, joka toimii myös kokous- ja juhlatilana. Henkilökuntaan kuuluvat museonjohtaja ja konservaattori.

Vuoden 2019 suurin haaste ja toimintaa määrittävä tekijä on muuttaminen pois Nurmes-talosta peruskorjauksen tieltä sekä toiminnan järjestäminen väistötiloissa.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	23 000	0	23 000	53 987	30 987	234,7
Kulut	-1 179 346	10 780	-1 168 566	-1 168 031	535	100,0
Toimintakate	-1 156 346	10 780	-1 145 566	-1 114 044	31 522	97,2
Suunnitelman muk. poistot	-10 674	0	-10 674	-10 674	0	100,0
Tilikauden tulos	-1 167 020	10 780	-1 156 240	-1 124 718	31 522	97,3

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Ikolan museoalueen toiminnan laajentaminen yhteistyössä eri yhdistysten ja perusopetuksen kanssa.	Ryhmävierailuja ja erilaisia tapahtumia lisätään. Tapahtumien järjestämisessä huomioidaan erityisesti kestävä kehitys. Ryhmävierailujen ja tapahtumien määrä.	Museo järjesti tarkastelujaksolla 14 tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 844 kävijää. Näistä yksi järjestettiin yhteistyössä Hyvärilän, kolme Ylä-Karjalan luonnonystävien ja yksi Nurmes-seuran kanssa. Muiden järjestämiä yleisötapahtumia museossa järjestettiin 5, ja niihin osallistui 86 kävijää.	Ikolan ulkomuseossa vieraili 5 375 kävijää. Museo järjesti 21 yleisötapahtumaa, 9 työpajaa ja 19 opastettua museonäyttelyvierailua. Asiantuntijapalvelutapahtumia museossa tuotettiin 170. Muiden järjestämiä yleisötapahtumia järjestettiin Ikolan museossa koko vuonna 21 kertaa. Yleisötapahtumien kokonaismäärä oli 70.	Meri-Anna Rossander	Toteutunut

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Laadukkaita peruspalveluja täydennetään monipuolisilla kirjasto-, kulttuuri- ja museopalveluilla	Palvelut ja harrastusmahdollisuudet ovat kuntalaisilla tiedossa ja saatavilla. Tiedottamisen	Kirjasto avattiin Kauppatori 3:n väistötiloissa kesäkuun alussa, ja	Kopin museossa vieraili 2 498 kävijää. Ryhmiä Kopin museossa vieraili 10, ja niistä 7 oli koululais-, opiskelija- tai päiväkotiryhmiä.	Meri-Anna Rossander, Kirsi Kärkkäinen, Marjo Säkkinen	Toteutunut

	a. Huolehditaan omalta osaltaan kulttuuriympäristön ilmeestä ja viihtyisyydestä.	onnistumisesta kerätään asiakaspalautetta syksyn 2019 aikana.	Kopin museo avattiin heinäkuun alussa. Asiakkaat ovat löytäneet uudet tilat erinomaisesti.	Kopin museo osallistui Yrittäjien järjestämään Vanhan kauppalan jouluikkunakilpailuun. Kirjaston kävijämäärä oli 68 495, ja kirjastoauton 12 606. Kirjaston sijainnilla Nurmes- talossa on merkitystä kävijöiden määrään. Samalla kun käydään kulttuuritapahtumissa, elokuvissa, tanssi- tai musiikkiopiston tunneilla, niin poiketaan myös kirjastoon. Heinä- joulukuussa 2018 kävijöitä oli pääkirjastossa 43 419, väistötiloissa heinä-joulukuussa 2019 kävijöitä oli lähes 26 % vähemmän eli 32 189. Asiakaskysely tiedottamisesta kulttuuripalveluiden tulosalueella toteutettiin www-kyselynä marraskuussa 2019. Kyselyllä kartoitettiin sitä, mistä asiakkaamme saavat tietoa kirjaston palveluista, kulttuuritilaisuuksista ja museon ajankohtaisista asioista. Tapahtumatiedot löydettiin kyselyn perusteella		
--	---	--	---	---	--	--

				useimmiten paikallislehdestä ja facebookista. Huonoiten tunnettiin Menoinfo-tapahtumakalenteri. Vastaajat saivat ottaa kantaa myös siihen, mistä he tulevaisuudessa mieluiten etsisivät tapahtumatietoja. Tässäkin kohtaa vastauksissa korostuivat paikallislehti - myös ennakkojutut - ja facebook.		
--	--	--	--	--	--	--

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Nurmeksen kaupunki tunnetaan kiinnostavista kulttuuripalveluistaan ja kulttuuriympäristöstään. (Huomioitava Nurmestalon peruskorjauksesta johtuva toimintaympäristön muutos)	Maksullisten kulttuuritilaisuuksien ja Ikolon museon kävijämäärien seuranta	Kulttuuritilaisuuksissa oli tarkastelujaksolla kävijöitä yhteensä 2 029. Nurmestalon toiminnan alasajon vuoksi tilaisuuksia järjestettiin toukokuusta alkaen sellisti Jussi Makkosen kulttuurikodissa (3 kpl), kylätaloilla (4 kpl) ja Bomban talossa (1 kpl). Galleria Tykon näyttelyissä oli 7 120 kävijää. Museoissa vieraili tarkastelujaksolla aikana 8 512 kävijää, joista 5 361 Ikolassa, 1	Kulttuuritilaisuuksissa oli vuoden aikana kävijöitä yhteensä 6 239 (6 120). Koko vuoden aikana järjestettiin 64 tilaisuutta, joista maksullisia tilaisuuksia oli 37 kappaletta. Maksullisten tilaisuuksien yhteenlaskettu yleisömäärä oli 2 703 henkilöä. Galleria Tykon näyttelyissä oli 7 120 kävijää tammi-toukokuussa ennen kuin Nurmestalo suljettiin. Nurmeksen	Meri-Anna Rossander, Marjo Säkkinen	Toteutunut

			581 Kötsin museossa ja 1 570 Kopin museolla.	museon näyttelyissä vieraili yhteensä 9 454 kävijää.		
--	--	--	--	--	--	--

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Nurmes-talon peruskorjauksen aikana asiakkaita palvellaan mahdollisimman hyvin muissa tiloissa.	Kulttuuritilaisuuksia järjestetään mahdollisuuksien mukaan eri tiloissa. Museo tarjoaa oman toimintansa lisäksi Ikolan alueen tiloja myös muiden toimijoiden käyttöön tilaisuuksien järjestämiseksi. Ikolan museoalueella muiden toimijoiden järjestämien tilaisuuksien määrän lisääminen vähintään 10 kpl. Kulttuuritilaisuuksien määrä vähintään kolmasosa nykyisestä 90:stä tilaisuudesta.	Asiakaspalaute kirjaston väistötiloista on ollut positiivista. Erityisen tyytyväisiä ollaan väistötilojen keskeiseen sijaintiin. Myös Kopin museon sijainnista ja tarjonnasta on tullut runsaasti positiivista palautetta, ja näyttelyssä on on käynyt runsaasti yleisöä. Kulttuurityö aloitti yhteistyön sellisti Jussi Makkosen kulttuurikodin kanssa. Konsertteja järjestettiin tarkastelujaksolla kolme kappaletta. Ylikylän nuorisoseurantalo lla Tiaisenpirtillä järjestettiin lastentapahtuma heinäkuussa. Elokuussa Maitolaiturin tytöt tekivät kyläkiertueen, joka ulottui Ronkeliin, Lipinlahdelle ja	Muiden järjestämiä yleisötapahtumia oli Ikolan museossa koko vuonna 21 kappaletta (tavoite vähintään 10 kpl). Kulttuuritapahtumien kokonaismäärä oli 64 kappaletta (tavoite vähintään 30 kpl). Nurmes-talon sulkemisen vuoksi kulttuuritilaisuuksia järjestettiin vaihtoehtoisissa tiloissa, kuten Hyvärilän Navetassa (3 kpl), sellisti Jussi Makkosen kulttuurikodissa (10 kpl), kylätaloilla (5 kpl), Bomban talossa (1 kpl), PielisAreenalla (3 kpl), Ikolan museossa (3 kpl) ja Nurmeksen kirkossa (2 kpl). Kirjastossa järjestettiin tapahtumia koko vuonna 28 kpl.	Meri-Anna Rossander, Kirsi Kärkkäinen, Marjo Säkkinen	Toteutunut

			Savikylään. Kulttuuritilaisuuksien määrä on tarkastelujakson loppuun mennessä 26 kpl.	Lisäksi kirjasto osallistui muiden toimijoiden tapahtumiin kirjaston ulkopuolella 17 kertaa.		
--	--	--	---	--	--	--

2.3.2 Opetus- ja koulutuspalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Opetus- ja koulutuspalvelujen tavoitteet määritellään valtakunnallisissa opetussuunnitelmien perusteissa perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta. Lisäksi toimintaa ohjaa keskeisesti valtakunnallinen laatukriteeristö. Paikallistasolla koulujen toimintaa ohjaa tavoitteineen kuntakohtainen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset lukuvuosisuunnitelmat. Lisäksi toiminnan perustana on perusopetus - ja lukiolait.

Opetus - ja koulutuspalvelut muodostuvat perus- ja lukio-opetuksen sekä kansalaisopiston toiminnan järjestämisestä. Perusopetuksen oppilasmäärä on vuosittain keskimäärin 610 oppilasta. Opetushenkilökuntaa perusopetuksessa on noin 60 jonka lisäksi koulunkäynninohjaajia noin 20. Perusopetusta annetaan Porokylän (vuosiluokat 1-6) ja Kirkkokadun (vuosiluokat 1-9) kouluissa sekä lukio-opetusta Nurmeksens lukiossa. Lukio sijaitsee yhteisellä campus-alueella Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän omistaman Nurmeksens ammattiopiston kanssa. Nurmeksens lukiossa opiskelee 115 opiskelijaa. Kansalaisopiston toimintaa järjestetään useissa eri toimipisteissä eri puolilla Nurmesta keskimäärin 5100 tuntia lukuvuodessa. Valtimolla järjestettävän kansalaisopiston opetuksen kokonaismäärä on vuosittain 1000 tuntia.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	139 800	0	139 800	224 342	84 542	160,5
Kulut	-8 194 785	0	-8 194 785	-8 489 117	-294 332	103,6
Toimintakate	-8 054 985	0	-8 054 985	-8 264 775	-209 790	102,6
Suunnitelman muk. poistot	-44 166	0	-44 166	-44 166	0	100,0
Tilikauden tulos	-8 099 151	0	-8 099 151	-8 308 941	-209 790	102,6

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Työhyvinvoinnin ja toimintakulttuurin kehittäminen positiivisen ajattelun avulla	Työhyvinvoinnin ja työilmapiiirin parantaminen, jota seurataan joka toinen vuosi tehtävällä työhyvinvointikyselyllä.	Porokylän koulu: Rehtori käy henkilöstöjohtamisen kehittämiseen liittyvää Future Leadership 10 op - täydennyskoulutusta 02-10/2019. Lukio: lukuvuoden kehittämiskohteet	Porokylän koulu: Uusien opettajien ja koulunkäynninohjaajien perehdytysopas uudistettiin kesäkuussa. Rehtori suoritti henkilöstöjohtamisen Future Leadership - koulutuskokonaisuuden (10 op, järj.	Katja Tolvanen, Jukka Ikonen, Timo Karppinen, Petri Moilanen	Toteutunut osittain

			ksi on valittu aineenopettajan ohjaus. Kehityskeskusteluissa mm. käydään läpi opettajien toimenpiteet tavoitteen toteuttamiseksi. Työyhteisön yhteinen työ-ilta pidettiin toukokuussa 2019. Kirkkokadun koulu: työhyvinvointitiimi on aloittanut seuraavan lukuvuoden tapahtumisen suunnittelun.	Aducate). Työterveyshoitaja oli vieraana viikkopalaverissa 23.10. ja opetushenkilöstö vastasi työterveyshuollon hyvinvointikyselyyn marraskuussa. Marraskuussa (20. ja 27.11.) pidettiin myös työhyvinvointiaamut, jotka sisälsivät yhteistä aamupalaa, hierontaa ja tuotesittelyjä. Lukio: Kehityskeskustelut yhdessä sovitusta painopistealueesta sekä työyhteisön toimintaan vaikuttavista asioista. Toimintakulttuurin kehittäminen suhteessa uuden opetussuunnitelman valmisteluun. Valtakunnalliset, kaupunkikohtaiset sekä oppilaitoskohtaiset kyselyt osana koulun toimintaa. Kirkkokadun koulu: Työhyvinvointitiimi järjesti henkilökunnalle työhyvinvointikyselyn, jonka tulokset käydään vuoden vaihteen jälkeen läpi koulun kehittämisryhmässä, opettajatiimeissä	
--	--	--	---	--	--

				ja yhteisessä opettajapalaverissa . Tyhy-tiimi järjesti henkilökunnalle työhyvinvointi-iltapäivän lokakuussa. Opettajiitit järjestivät kukin vuorollaan yläkoulun oppilaille ja opettajille jaksojen alussa yhteiset päivänavaukset salissa. Rehtori osallistui Itä-Suomen yliopiston ja koulutus- ja kehittämispalvelu Aducaten järjestämään Uudistava johtaminen (8 op) -koulutukseen.		
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitteet	Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laadun itsearviointi kerran lukuvuodessa	Perusopetuksessa valtakunnallisen laatukriteeristön tavoitetason saavuttaminen. Lukiokoulutuksessa opiskelijalle kerran lukuvuodessa tehtävä tulo-, olo- ja päätökselyn tulos vähintään 4 asteikolla 1-5.	Lukio: tulo-, olo- ja päätökselyt tehdään syyslukukauden loppupuolella. Porokylän koulu: ei tapahtumia Kirkkokadun koulu: ei tapahtumia	Porokylän koulu: Yksikkökohtainen toiminnan laadun arviointi tehtiin 17.4.2019. Syyslukukauden osalta opetus- ja lukuvuosisuunnitelman toteutumista arvioitiin opetushenkilöstön kokouksessa 18.12.2019. Lukio: Loppuvuodesta kaikilla luokka-asteilla toteutetun tulo- olo- ja päätökselyn kaikkien kysymysten vastausten	Katja Tolvanen, Jukka Ikonen, Timo Karppinen, Petri Moilanen	Toteutunut osittain

				keskiarvo oli 4,0. Kirkkokadun koulu: Toiminnan laadun itsearviointi tehtiin toukokuussa.		
--	--	--	--	---	--	--

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Oppilaan oppimisen ja hyvinvoinnin edistäminen riittävällä opettajaresurssilla oppilasta kohden	Opetushenkilöstön määrä suhteessa oppilasmäärään valtakunnallista keskiarvoa 14.8 parempi. Nurmeksessa vuonna 2018 10.7 oppilasta / opettaja	Porokylän koulu: syksyn 2019 oppilasmäärä on 249 ja opettajamäärä 17, joten 14,6 oppilasta / opettaja. Lukio: opiskelijamäärä lukuvuonna 2019-2020 on keskimäärin 17,1 opiskelijaa/kurssi. Kirkkokadun koulu: syksyn 2019 oppilasmäärä on 358 ja opettajia on 37. Oppilaita on 9.7 /opettaja.	Porokylän koulu: Syyslukukaude n 2019 oppilasmäärä on 249 ja opettajamäärä 17, eli 14,6 oppilasta / opettaja. Lukio: Opiskelijamäärä säilynyt edellisen lukuvuoden tasolla, 20.9.2019 tilanne 113 opiskelijaa ja 20.1.2020 tilanne 110 opiskelijaa. Keskimäärin 17 opiskelijaa / kurssi Kirkkokadun koulu: Oppilasmäärä on 358 oppilasta ja opettajia on 37 henkilöä, joten oppilaita on 9,7 henkilöä opettajaa	Petri Moilanen , Jukka Ikonen, Katja Tolvanen , Timo Karppinen	Toteutunut ■

				kohden.		
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Joustava perusopetus vahvistaa Nurmeksen peruskoulutusta	Joustava perusopetus on vakiintunutta toimintaa Nurmeksessa.	Kirkkokadun koulu: Joustavan perusopetuksen toiminnassa alkoi neljäs lukukausi. Ryhmään hakeutui ja siihen valittiin yhteensä kahdeksan oppilasta.	Kirkkokadun koulu: Joustavan perusopetukse n ryhmä on toiminut tavoitteiden mukaisesti ja siihen on hakemusten perusteella valittu kahdeksan oppilasta.	Jukka Ikonen	Toteutun ut

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoitte	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa toteutetaan opetussuunnitelmien mukaista yrittäjyyskasvatusta.	Perusopetuksessa opiskeleva nuori tutustuu alueen yrityksiin työelämään tutustumisjaksojen, vierailujen sekä yrittäjyyspäivien avulla. Tutustumisjaksojen vähimmäispituus yläkoulun aikana on kolme viikkoa. Lisäksi opiskelija vierailee vähintään kahdessa	Lukio: Polvijärven lukion koordinoima Lukiosta työelämän tuuliin -hanke käynnistyy 1.10.2019. Toisen vuosiluokan työelämään tutustumispäivät ovat 24.-25.10.2019. Kirkkokadun koulu: Työelämään tutustumisjaksot ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Toukokuussa 2019 olivat 8. luokat kukin viikon mittaisella jaksolla ja elokuussa ovat 7. luokat aloittaneet työelämään tutustumisen omankoulun	Lukio: Lukiosta työelämän tuuliin - hanke käynnistyi 1.10.2019, hankekoulujen yhteinen aloitusseminaari pidettiin Polvijärvellä 29.10.2019. Toisen vuosiluokan opiskelijat olivat kahden päivän TET-jaksolla 24.- 25.10.2019. Kolmannen vuosiluokan opiskelijat tutustuivat Karelia ammattikorkeakoulun ja Itä-Suomen yliopiston Joensuun kampuksen opetustarjontaan 15.11.2019. Lukio on solminut vuoden 2019 alusta yhteistyösopimuksen Itä-Suomen yliopiston kanssa. Tarkoituksena	Timo Karppinen, Katja Tolvanen, Jukka Ikonen	Toteutunut

		jatko- opintokohte essa.	ruokalassa. Yrittäjyyspäivän ja vierailujen suunnittelu on aloitettu.	on mahdollistaa lukiolaisille yliopistokurssien suorittaminen heitä kiinnostavissa tiedekunnissa/koulutus ohjelmissa. Myös TET- jakson on voinut käyttää tutustumiseen mahdolliseen jatko- opintopaikkaan. Kirkkokadun koulu: Työelämään tutustuminen on toteutunut suunnitelmien mukaisesti: 7. luokat yksi päivä, 8. luokat yksi viikko ja 9. luokat kaksi viikkoa. TET- viikoilla oppilaat ovat voineet tutustua paikallisiin yrityksiin sekä mahdollisiin jatko-opintopaikkoihin. Yrittäjysteemapäivät ja vierailut ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.		
Elinvoi maa kasvun kautta yleistav oite	Jokainen peruskoulun ja lukion päättävä nuori tuntee jatkokoulutusmahd ollisuudet sekä työllistymismahdoli suudet alueen elinkeinoelämässä.	Lukion aikana opiskelija tutustuu paikalliseen elinkeinoelä mään vähintään 2 päivän ajan sekä vierailee vähintään kahdessa jatko- opintokohte essa.	Lukio: toisen vuosiluokan TET- päivät ovat 24.- 25.10.2019. Abit vierailevat Itä- Suomen yliopiston Joensuun kampuksella sekä Karelia ammattikorkeakoul ussa 15.11.2019. Kirkkokadun koulu: Tavoitteen mukaisesti on tulevien tapahtumien ja vierailujen suunnittelu	Lukio: Suunnitellut päivät ja tapahtumat toteutuivat. Kirkkokadun koulu: Suunnitellut vierailut, teemapäivät ja tapahtumat ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti.	Timo Karppi nen, Katja Tolvan en, Jukka Ikonen	Toteut unut

			aloitettu. Toisen asteen yhteys - tapahtuma Joensuussa, vierailut Nurmeksien/Valtimo n/Lieksan toisen asteen oppilaitoksiin sekä erityiskouluun. Osallistuminen Riverian ja Nurmeksien lukion avoimet ovat tapahtumaan. Toisen asteen haun vanhempainilta marraskuussa.			
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Jokainen peruskoulun ja lukion päättävä nuori tuntee jatkokoulutusmahdollisuudet sekä työllistymismahdollisuudet alueen elinkeinoelämässä.	Alakoulun 6.luokkalaisten vierailevat Yrityskylä Itä-Suomen yrityskylässä kerran lukuvuoden aikana.	Kirkkokadun koulu: 9. luokat on ilmoitettu osallistumaan yrityskylään.	Porokylän koulu: 6.-luokkalaisten osallistuvat Yrityskylä-opetuskokonaisuuteen joka lukuvuosi. Vuonna 2019 Yrityskylä-päivä oli 9.4. Lukio: Opiskelijoiden ohjauksessa huomioitiin muutokset lainsäädännössä sekä korkea-asteen opiskelijavalinnassa. Kirkkokadun koulu: Yrityskylä-opetuskokonaisuuteen osallistuvat suunnitelmien mukaisesti 6. ja 9. luokan oppilaat. Aineenopettajat ovat osallistuneet 9. luokan yrityskyläkoulutukseen.	Timo Karppinen, Katja Tolvanen, Jukka Ikonen	Toteutunut

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä	Taiteen	Taiteen	Porokylän koululla	Porokylän	Petri	Toteutunut

tilojen käyttöyleistavoite	perusopetuksen mukainen musiikin ja tanssin opetus siirtyy käyttämään koulutiloja syksystä 2019 alkaen Nurmes-talon peruskorjauksen takia.	perusopetuksen mukainen musiikin ja tanssin opetus toteutuu entisessä laajuudessaan kaupungin omissa tiloissa.	kokoontuu taiteen perusopetuksen mukaisen musiikin opetuksen ryhmiä. Kirkkokadun koulu: taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin ryhmiä kokoontuu koululla päivittäin kello 15-20 välillä.	koululla kokoontuu lv 19-20 taiteen perusopetuksen mukaisen musiikin opetuksen ryhmiä. Luko. Kansalaisopiston ryhmiä kokoontui lukion tiloissa perjantaisin syksyn 2019 aikana. Kirkkokadun koulu: Taiteen perusopetuksen musiikin ja tanssin ryhmiä kokoontuu koululla päivittäin kello 15-20 välillä.	Moilanen, Timo Karppinen, Jukka Ikonen, Katja Tolvanen	t
Järkevä tilojen käyttöyleistavoite	Lukiokoulutuksen ja kansalaisopiston yhteiskäyttöön suunniteltavat uudet peruskorjatut (Riveria) tilat ovat käytössä vuonna 2020.	Suunnitelmat valmiina kaupungin osalta vuonna 2019.	Lukio: Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän kanssa käydyissä keskusteluissa on todettu, että lukiolle on mahdollista osoittaa riittävät tilat ammattiopistolta, mikäli nykyisistä tiloista luovutaan. Koulutuskuntayhtymän rakennuskohteissa Nurmeksen alustava aikataulu on että tilojen peruskorjauksen suunnittelu käynnistyy 2020 ja toteutus alkaisi vuonna 2021.	Lukio: Vuoden 2019 aikana ei syntynyt mitään konkreettisia suunnitelmia, vain karkeita suuntaviivoja.	Petri Moilanen, Timo Karppinen, Jukka Ikonen, Katja Tolvanen	Ei aloitettu

2.3.3 Vapaa-aikapalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Vapaa-aikapalvelujen tulosalue koostuu liikuntapalveluista ja nuorisotyön palveluista. Vapaa-aikapalvelut vastaa liikunta- ja nuorisopalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä sekä liikuntaneuvonnasta. Liikunta-, nuoriso- ja kyläyhdistysten toimintaa tuetaan toiminta- ja kohdeavustuksin sekä tapahtumien järjestämisessä.

Erityisliikuntapalveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta. Ikäihmisten ennaltaehkäisevän päivätoiminnan tukeminen on uutena palveluna vuodelle 2019. Seniori-, juniori- ja kuntalaiskortein tuetaan kaikenikäisten kaupunkilaisten harrastustoimintaa. Uimaopetusta järjestetään kesäisin lapsille ja aikuisille.

Nuorisotyöpalveluja ostetaan Hyvärilän nuoriso - ja matkailukeskus Oy:ltä nuorisopajatoiminta mukaan lukien. Toimintaa tuetaan kuntaosuudella. Nuorten työllistymistä tuetaan kesätyö- ja kesäyrittäjätoimin.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	83 300	0	83 300	79 613	-3 687	95,6
Kulut	-666 787	0	-666 787	-629 201	37 586	94,4
Toimintakate	-583 487	0	-583 487	-549 588	33 899	94,2
Suunnitelman muk. poistot						
Tilikauden tulos	-583 487	0	-583 487	-549 588	33 899	94,2

Nurmeksen vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoitte	Lähiliikuntapaikkasuunnitelman (yleissuunnitelma) vaiheittainen toteuttaminen yhteistyössä kaupunkirakennepalvelujen kanssa	Kahden yksittäisen erikseen määriteltävän lähiliikuntapaikan suunnittelu valmistumisen vuonna 2019 rahoituksen hakemista varten.	Lähiliikuntapaikkasuunnitelmat eivät ole edenneet.	Lähiliikuntapaikkasuunnittelu aloitettu Kirkkokadun koulunpihan ja Mikonsalmi-Satama alueiden osalta. Suunnittelutoimisto Viherteema vieraili Nurmeksessa 18.11. Porokylän koulun pihasta tehtiin rahoitushakemus aluehallintovirastoon joulukuun lopussa.	Armi Laukkanen, Niko Mahlavuori	Toteutunut osittain

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimakasvun kautta yleistavoitte	Nuorten kesätyöseteli jaetaan jokaiselle 15 - 20 -vuotiaalle nurmeslaiselle nuorelle.	Kesätyösetelillä saa töitä 170 nuorta.	Kesätyösetelin haki 213 nuorta. Työllistyneiden määrä raportoidaan toimintakertomuksen yhteydessä.	116 nuorta sai kesätöitä kesätyösetelillä, tyttöjä heistä oli 72 ja poikia 44. Kaupunki työllisti heistä 31 nuorta. Nuorten työllistämistä kesätyösetelillä ei lisännyt ikärajan nosto 18 vuodesta 20 ikävuoteen.	Armi Laukkane	Toteutunut osittain

2.3.4 Varhaiskasvatuspalvelut

Kaupungin oman toiminnan kehittäminen

Tulosalueen yleiskuvaus

Varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen tarjoaminen nurmekselaisille lapsiperheille. Nurmeksessa on neljä päiväkotia. Perhepäivähoitajia on vakituudessa työsuhteessa 13 ja tarpeen mukaan palkataan uusia määräaikaista perhepäivähoitajia. Päiväkodeissa toimii koko - ja osapäivähoito, esiopetus sekä avoin päiväkotitoiminta.

TALOUS						
Tuloarviot ja määrärahat, €	TA2019	Muutos	TA+Muutos	Toteuma 2019	Poikkeama	Tot. %
Tuotot	246 750	0	246 750	271 471	24 721	110,0
Kulut	-4 011 163	0	-4 011 163	-4 104 500	-93 337	102,3
Toimintakate	-3 764 413	0	-3 764 413	-3 833 028	-68 615	101,8
Suunnitelman muk. poistot	-56	0	-56	-56	0	100,2
Tilikauden tulos	-3 764 469	0	-3 764 469	-3 833 085	-68 616	101,8

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Toiminnan järjestäminen paikallisen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelman mukaisesti	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen oppimisympäristöjä ja pedagogista sisältöä kehitetään valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen suuntaan vuosittaisten arviointikeskustelujen	Toteutunut.	Toteutunut.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen, Elina Lohtander	Toteutunut

		kautta.				
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Opetushallituksen LOISTO hankkeen hyödyntäminen käytännön työhön.	Toiminnan kehittämistyö LOISTO - hankkeen kautta järjestettävien henkilöstölle suunnattavien koulutusten kautta.	Toteutunut.	Toteutunut 3 koulutusta.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen, Elina Lohtander	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoitte	Jyväskylän yliopiston ProVaka -hankkeen myötä Nurmeksessä sosiaalisten taitojen tukemista päiväkodin toimintakulttuuria muokkaamalla.	ProVaka toimintamallin luominen positiivisen palautteen antamiseen Hannilan päiväkodin henkilöstölle suunnatulla tutkimus- ja seurantakyselyllä.	Osallistuttu ProVakan yhteen koulutuspäivään.	Vuoden aikana osallistuttu yhteensä 3 koulutuspäivään sekä tutkimuskyselyyn.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen, Elina Lohtander	Toteutunut

Nurmeksien vetovoimaisuus

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Nurmeksien vetovoimaisuus yleistavoite	Perheiden tasapuolinen kohtelu ja lapsen edun vaaliminen varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluissa.	Lasten kanssa työskentelevä henkilöstö huomioi perheiden ja lasten erilaiset tarpeet perheille suunnatun asiakaspalaute- ja tyytyväisyyskyselyn avulla.	Ei muutoksia edelliseen.	Esiopetuksen asiakaspalaute- ja tyytyväisyyskyselyn keskiarvo 4,4 asteikolla 1-5.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen, Elina Lohtander	Toteutunut osittain

Elinvoimaa kasvun kautta

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Laadukkaan varhaiskasvatuksen järjestäminen kysyntää	Palvelu järjestetään lain ja asetuksen edellyttämässä	Toteutunut pääosin. Hoitopaikka on järjestynyt	Toteutunut pääosin.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen,	Toteutunut osittain

	vastaavasti.	puitteissa laadukkaasti ja joustavasti kahden viikon tai neljän kuukauden sisällä hakemuksen saapumisesta. Esiopetuspaikka pyritään osoittamaan lähipäiväkodista.	jokaiselle määrääjassa. Yksittäisissä tapauksissa hoitopaikka on jouduttu osoittamaan muualta kuin mitä huoltajien toivomus on ollut.		Elina Lohtander	
--	--------------	---	--	--	-----------------	---

Järkevä tilojen käyttö

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 31.8.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Rekulan päiväkodin peruskorjauksen valmistuminen tammikuussa 2019. Asianmukaiset toimitilat.	Tilojen toimintakuntoisena pysymisestä huolehtiminen.	Toteutunut.	Toteutunut ja valmistunut aikataulun mukaisesti.	Tuula Pikkarainen, Tarja Lipponen, Elina Lohtander, Harry Herranen, Petri Moilanen	Toteutunut

2.4 Nurmeksen Lämpö Oy

Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinkeinot ja kaavoitus	Nurmeksen Lämpö huolehtii uudisrakentamisen ja teollisuuden lämmöntarpeista, jos se on taloudellisesti kannattavaa.	Aktiivinen ote suunnittelu- ja kaavoitusvaiheessa.	Kaavoitusasioissa on otettu yhteyttä maankäyttösuunnittelijaan. Uusia hankkeita ei ole tällä hetkellä vireillä.	Kaavoitusasioissa tehty yhteistyötä maankäyttösuunnittelijan kanssa. Hankkeiden lukumäärä on vähäinen.	Paavo Haverinen	Toteutunut osittain
Elinvoima kasvun kautta yleistavoite	Kaukolämpöverkoston optimaalinen käyttö.	Verkoston hyötysuhteen parantaminen.	Verkoston paineohjausta parannetaan lisäämällä painelähttimiä, joilla voidaan optimoida verkoston paine-eroja ja verkostossa on koko ajan riittävät paine-erot.	Mittaukset käytössä.	Paavo Haverinen	Toteutunut
Elinvoima kasvun kautta yleistavoite	Liikevaihto vahvalla tasolla	Liikevaihtotavoite on 3,3 M€ vuodelle 2019.	Liikevaihto 30.6. mennessä 1,885 M€.	Liikevaihto 2019: 3,38 M€	Paavo Haverinen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Nurmeksen Lämpö oy osallistuu tarvittavilta osin kuntaliitosselvitykseen	Kuntaliitosselvityksessä on huomioitu kaukolämpötuotannon järjestäminen yhdistyneessä kunnassa	Selvityksiä tehty liiketoiminnan siirtämiseksi.	OK	Paavo Haverinen	Toteutunut

2.5 Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot

Yhteisön tavoitteet

Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot vastaa Nurmeksen kaupungin vuokra-asuntotarjonnasta tarjoamalla laajasti erilaisia ja erikokoisia kohteita Porokylässä, Itäkaupungissa ja Keskustassa. Yhtiön liikevaihto on noin 1,8 miljoonaa euroa vuodessa.

Tavoite	Toiminnallinen	Tavoitetaso	Toteuma	Toteuma	Vastuu	Tila
---------	----------------	-------------	---------	---------	--------	------

	tavoite		30.6.	31.12.		
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Yhtiö mukana Nurmeksien kaupungin energiatehokkuusohjelmassa ja toteuttaa energiatehokkuuden toimenpiteitä	Toteutetaan energiatehokas uudiskohde vanhan sairaalan tontille ja kohteeseen tulee aurinkosähkö. Maariankatu 4:n ikkunat ja parvekeovet uusitaan.	Toteutunut osittain	Yhtiö on toteuttanut yhden käyttövesiputkiton remontin ja uusinnut samalla vesimittarit kaikkiin huoneistoihin	Seppo Ronkainen	Toteutunut osittain
Järkevä tilojen käyttö yleistavoite	Yhtiön kohteissa hyvä käyttöaste	Käyttöaste 93%	Ei toteutunut	Käyttöaste 84,19 %, tavoitteesta jäätin	Seppo Ronkainen	Toteutunut osittain
Nurmeksien vetovoimaisuus yleistavoite	Yhtiön kaikissa kohteissa on valokuitu laajakaistayhteydet niin pian kuin se on tarjonnan puolesta mahdollista	Hyvärilän kohteissa valokuituyhteys	Toteutunut	Toteutunut	Seppo Ronkainen	Toteutunut
Nurmeksien vetovoimaisuus yleistavoite	Nurmeksien vuokrataloilla on hyvä maine	Vuokratalojen brändiä uudistetaan uuden kerrostalon ja muiden hankkeiden sekä sosiaalisen median avulla	Toteutunut	Vuokratalot ovat lisänneet näkyvyyttä uudiskohteen kautta	Seppo Ronkainen, Jussi Sallinen, Paula Karjalainen	Toteutunut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Erityisryhmien asunnot järjestetään yhtiön asuntokannasta	Tarjotaan yhtiön asuntokantaa palveluiden tuottajille	Toteutunut	Asuntokantaa tarjottiin erityisryhmien käyttöön Hannikaisenkadulta, mutta käyttäjämäärä on tippunut	Seppo Ronkainen, Jussi Sallinen	Toteutunut osittain
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Osallistuminen omalta osalta kuntaliitosselvitykseen	Nurmeksien vuokratalot osallistuu omalta osaltaan kuntaliitosselvityksen tekemiseen ja vuokra-asumisen suunnitteluun	Ei toteutunut	Yhtiö osallistui kuntaliitosselvitykseen omalta osaltaan ja Valtimon kohteiden liittämistä	Seppo Ronkainen	Toteutunut

				vuokrataloyhtiö ön selvitetään vuoden 2020 aikana		
--	--	--	--	--	--	--

2.6 Hyvärilä Oy

Yhteisön tavoitteet

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Talouden oikaisu	Talous Tilikauden tulos on ylijäämäinen ja talous vakaalla pohjalla. Ylijäämä käytetään nuorisolain mukaisesti nuorisotoiminnan kehittämiseen Hyvärilässä.	Tulos 50 000€	Tulosennusteen mukainen arvio vuoden tulokseksi on noin 30 000€ eli hieman tavoitteen alapuolella. Tämä johtuu hallituksen kanssa yhteisesti sovitusta linjauksesta pienentää tulosodotusta ja tehdä tarvittavia pieninvestointeja. Ilman ylimääräisiä investointeja tulostavoitteeseen olisi päästy. 1. Alkuvuoden aikana on tehty omana työnä Hyvärilässä rantatuvan pintaremontointia sekä hankittu rantatuvalle uusia kalusteita. 2. Rantasaunalle on uusittu koko ulkoterassi mukaan lukien palju ja muut kalusteet. 3. Kartanohotellin saunoihin on	Vuoden tulos tilinpäätöksessä on noin 35 000 euroa.	Jason Koukku	Toteutunut osittain

			uusittu kalusteet. 4. Alueelle on suunniteltu ja toteutettu kyltityksiä ja opasteita. 5. PielisAreenalle on uusittu urheiluvälineet. 6. Huoltoon, keittiöön, myyntiin ja nuorisotyöhön on lisätty henkilöstöresurssi a. 7. Ravintolaan ja ravintolasaliin on uusittu kalusteita ja sisustusta. 8. Henkilökunnalle on hankittu uudet työvaatteet uuden ilmeen mukaisesti 9. Uusina aktiviteettivälineinä on hankittu 2kpl e-fatbikea 10. Sekä useita muita pienempiä kohteita.			
Talouden oikaisu	Talous Liikevaihto	Liikevaihto 2,3 miljoonaa euroa	Tulosennusteen mukaisesti liikevaihtoennuste on noin 2,5 milj. € eli yli tavoite liikevaihdon.	Liikevaihtotavoitteeseen päästiin ja tilinpäätöksessä liikevaihto oli yli 2,5 miljoonaa euroa tulosennusteen mukaisesti.	Jason Koukku	To te ut un ut
Kaupungin oman	Talous Nurmeksen	Opetus- ja kulttuuriministeriö	Opetus- ja kulttuuriministeri	Yleisavustuspäätös oli alkuvuotena	Jason Koukku	To te

toiminnan kehittämisen yleistavoite	kaupungin nuorisokeskusavustuksen perusteella haemme vähintään 380 000 euron yleisavustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöstä.	n yleisavustus pidetään vähintään entisellä 380 000 euron vuositasolla.	ön avustus on vuonna 2019 400 000€.	ilmoitettu 400 000 euroa.		ut un ut
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Toiminta Nuorisolain mukaisesti pääosa toiminnasta nuorisokäyttöä, jota tilastoidaan nuorisokäyttöpäivinä ja nuorisoyöpymisvuorokausina.	Nuorisokäyttö yli 50 %	Nuorisokäyttö on nuorisolain sekä Hyvärilän tavoitteiden mukainen. Nuorisokäyttöprosentti tulee olemaan noin 70% luokkaa.	Nuorisokäyttö oli vuonna 2019 68%.	Jason Koukku	To te ut un ut
Ennaltaehkäisevät palvelut ja järjestöyhteistyö	Leirit Hyvärilän monipuoliset aktiviteetit sisällä ja ulkona ovat vahvuutemme leiripaikkana. Koulut, urheiluseurat, seurakunnat sekä liikunta- ja nuorisojärjestöt pitävät meillä omia leirejä. Järjestämme leirejä yhteistyössä Nurmeksen nuorisotoimen kanssa. Leirikoulut ovat päätuotteemme, jonka kehittämiseen panostamme.	Kehitetään leiriohjelmien sisältöä sekä markkinointia. Valitaan markkinointiin selkeät nostot, jotka edelle myymme leirituotteita. Pyritään nostamaan leirikoulujen osallistujamäärää edellisvuoteen verrattuna.	Leirikoulujen sisältöjä on kehitetty aktiivisesti ja uusia tuotteita on myös saatu kehitettyä. Painopisteenä on ollut talvileirikoulut ja ylipäänsä sesongin ulkopuolisen leirikoulutoiminnan lisääminen. Leirikoulujen markkinointiin on tehty markkinointikampanja "paras leiri koskaan"-teemalla. Lisäksi leirikouluesite on uusittu kokonaisuudessaan. Leirikoulujen määrä on ollut viimevuotisen tasolla.	Tavoitteeseen päästiin ja kohdennetulla markkinoinnilla saatiin hyvin tuloksia. Tämä vaati kuitenkin kokonaisuudessaan brändiuudistuksen ja uuden visuaalisen ilmeen, jonka pohjalta kampanjoita päästiin toteuttamaan. Leirikoulumäärään saatiin selvää nousua ja iso strateginen tavoite "vuonna 2020 Hyvärilässä on 100 leirikoulua" on mahdollista toteutua. Vuonna 2019 Hyvärilässä kirjattiin ennätysmäärä nuorisokäyttöpäiv	Jason Koukku	To te ut un ut

			Kokonaisuudessaan kuitenkin leirejä on tänä vuonna ollut edellisvuosia reilusti enemmän ja nuorisokäyttö tulee olemaan ennätyslukemissa.	iä eli 49 400 kappaletta.		
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Viestintä ja markkinointi Kohdistetaan toimenpiteet pääkohderyhmille ja panostetaan sesongin ulkopuolisen toiminnan kehittämiseen. Lisätään sosiaalisen median hyödyntämistä markkinoinnissa ja vähennetään perinteisen median käyttämistä markkinoinnissa.	Uudistetaan leiritoiminnan sisältöjä ja tuotetaan uutta markkinointimateriaalia pääasiassa sähköisenä.	Alkuvuoden aikana on toteutettu 100 leirikoulua markkinointikampanjaa ja kampanja jatkuu läpi vuoden. Kampanja on toteutunut aikataulussa ja vaikutuksia seurataan. Kampanjan painopiste on ollut nimenomaan sesongin ulkopuolisessa toiminnassa ja samaan asiaan on kehityshanke "innostavat leirikoulut" on kehittänyt uusia leirikoulutuotteita sesongin ulkopuoliselle ajalle.	Vuoden aikana toteutettiin ja uudistettiin Hyvärilän leirikoulut esite. Esitteessä tuotiin esille leirikoulutuotteet selkeämpinä kokonaisuuksina ja sitä kautta tehtiin asiakkaalle helpommaksi tehdä ostopäätöksiä.	Jason Koukku	To te ut un ut
Nurmeksen vetovoimaisuus yleistavoite	Kansainvälinen nuorisotyö Kansainvälinen nuorisotyö on luonteva osa nuorisokeskuksen toimintaa.	Kansainvälinen nuorisotoiminta on ympärivuotista ja haemme aktiivisesti uusia kv-hankkeita, partnereita ja rahoituskanavia. Tavoitteena 160 000 euron vuosittainen liikevaihto kv-	Kansainvälinen nuorisotyö on päässyt tavoitteisiin ja kuluvan vuoden aikana Hyvärilässä toteutuu ennätysmäärä kansainvälisiä leirejä.	Kansainvälisen nuorisotyön kautta toteutui Hyvärilässä vuonna 2019 yhteensä ennätykselliset 19 erilaista projektia, joiden kautta Hyvärilään tuli liikevaihtoa noin 350 000 euroa.	Jason Koukku	To te ut un ut

		hankkeiden kautta.	Toteutuneita ja toteutuvia hankkeita ovat muun muassa seuraavat: 1. Horisontti 2. CBC-ENI Green School 3. CBC-ENI LOKKI 4. Erasmus+ Empower super Citizen 5. NordBug Trade KNOWLEDGE 6. OKM koulu ylittää rajat 7. Nordbuk "One, Two, three, TRADE!" historic simulation camp 8. ESC Discover Finland - Discover yourself. 9. ESC Digi-woods 10. EVS Empowering short-term volunteering 11. Erasmus+ Out of the woods. Camp Finland 12. Erasmus+ Youth workers playing games			
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Työhyvinvointi Tehdään vuosittain työhyvinvointikartoitusta, jonka tuloksien mukaan pyritään parantamaan työhyvinvointia.	Työhyvinvointikyselyn perusteella puututaan ilmitulleisiin työhyvinvointia heikentäviin ilmiöihin ja tehdään korjaavia toimenpiteitä kuluvan vuoden aikana.	Alkuvuodesta tehty työhyvinvointikysely antoi todella hyvän arvosanan kokonaisuudessaan. Työhyvinvointi on kirjattu Hyvärilän strategiaan ja työhyvinvointia pidetään tärkeänä asiana läpi organisaation. Työhyvinvointikysely	Kysely tehdään kerran vuodessa ja tämä on toteutunut puolivuotisraportin mukaisesti.	Jason Koukku	To te ut un ut

			elyn QWL-indeksi (Quality of working life), joka kuvaa henkilöstön suorituskykyä yleisesti oli 70%. Vertailuryhmänä käytetään palvelualaa, jonka keskiarvo suomessa on 63%. Mittarissa yhdistetään työnsujuvuus, turvallisuus, työyhteisön yhteenkuuluvuus sekä työn koetun kannustavuuden tunteet. Aina on toki parannettavaa ja työhyvinvointikyselyssä nousseisiin haasteisiin Hyvärilässä on kehitetty yhteistyömalli työterveyshuollon kanssa. Tässä mallissa työterveyshuolto on aktiivisesti yhteydessä henkilöihin, joilla on mahdollisia haasteita jollain mitatulla hyvinvoinnin alueella. Yhdessä työterveyshuollon kanssa henkilöt keskustelevat haasteellisista kulmakivistä ja tekevät toimintasuunnitelman asian korjaamiseen. Tätä mallia on käytetty			
--	--	--	---	--	--	--

			Hyvärilässä jo usean vuoden ajan.			
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Laatu Asiakaspalautetta kerätään ympärivuotisesti ja palautteeseen reagoidaan tarvittaessa.	Asiakaspalautteet käydään läpi vähintään kerran kuukaudessa johtoryhmän kanssa ja niihin reagoidaan tilanteeseen sopivalla tavalla.	Hyvärilällä on erilaisia laadunseurantajärjestelmiä sekä sertifikaatteja, joilla laatua seurataan. Nuorisokeskusten oma tiedonhallinta- ja seurantajärjestelmä SARVI on selainpohjainen järjestelmä, joka kerää palautetta nuorisosiakkailta. Sähköiset varausjärjestelmät, kuten mm. booking.com keräävät majoitusasiakkailta palautetta kokonaisvaltaisesta laadusta. Siivouspalvelu kanssa kierretään säännöllisesti toimitilat ja kirjataan mahdolliset puutteet. Hyvärilän internet- ja sosiaalisen median kanavissa on mahdollisuus antaa palautetta. Lisäksi vastaanotossa, ravintolassa ja majoitustiloissa on omat palautelomakkeet, jotka voi jättää joko nimettömänä tai omien	Laatuseurantaa on tehty suunnitelman mukaisesti ja vuoden aikana merkittäviä laatupoikkeamia ei ole tullut esille.	Jason Koukku	To te ut un ut

			yhteystietojensa kanssa. Asiakkaiden käynnin jälkeen Hyvärilän myyntipalvelu lähettää jälkimarkkinointi materiaalin asiakkaille, jolloin pyydetään palautetta kokonaispalvelun onnistumisesta. Hyvärilän laatusertifikaatit Laatu1000 ja GreenKey omalta osaltaan vaativat korkean laatutason ja auditoivat säännöllisesti, että taso on korkealla tasolla. Lisäksi molemmissa järjestelmissä on oma laadunseurantajärjestelmä, joka ohjaa kehittämään toimintaa entistä laadukkaammaksi kautta linjan. Näiden kaikkien järjestelmien kautta kerätty tieto käsitellään Hyvärilän johtoryhmässä säännöllisesti ja poikkeavuuksiin puututaan sekä tehdään suunnitelma mahdollisten puutosten			
--	--	--	--	--	--	--

			korjaamiseksi ja laadun parantamiseksi.			
Hankintojen kuntavaikutusten arviointin nettely	Alueellinen vaikuttavuus Huomioidaan hankinnoissa vaikutukset paikallistalouteen	Hankintoja tekevä henkilö selvittää ennen hankintaa lähituotteiden saatavuuden ja huomioiden ostopäätöstä tehdessään ensisijaisesti lähituotteet huomioiden kuitenkin laadun, hinnan ja saatavuuden.	Hyvärilän ohjeistuksissa on määritelty palveluiden sekä tuotteiden hankinnoista siten, että hankinnan tekijöillä on velvollisuus tehdä hintavertailua. Hankinta tehdään lähialueen tarjonta ensin huomioiden, mutta kuitenkin laatu, saatavuus ja hinta huomioiden. Hankintojen osalta asia on toteutunut.	Hyvärilän ohjeistuksissa on määritelty palveluiden sekä tuotteiden hankinnoista siten, että hankinnan tekijöillä on velvollisuus tehdä hintavertailua. Hankinta tehdään lähialueen tarjonta ensin huomioiden, mutta kuitenkin laatu, saatavuus ja hinta huomioiden. Hankintojen osalta asia on toteutunut.	Jason Koukku	To te ut un ut
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Alueellinen vaikuttavuus Olemme Nurmeksen alueella merkittävä työllistäjä	Työllistämme vähintään 30 henkilötövuotta vuosittain	Kesäkuun loppuun mennessä tavoite oli toteutunut.	Henkilötövuosia oli Hyvärilässä 30 viime vuonna.	Jason Koukku	To te ut un ut
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Alueellinen vaikuttavuus Nuorisotyöttömyyden vähentäminen Nurmeksen alueella	Tehdään auttavia toimenpiteitä Nurmeksen alueen nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi. Työllistetään nuoria satamakioskilla kesä-aikaan, huomioidaan rekrytoinneissa mahdollisuuksien mukaan ja palkataan nuoria kesätöihin. Mietitään uusia	Satamakioskissa työllistettiin sekä kesäseteliläisiä, että kesätyöntekijöitä yhteensä kahdeksan nuorta. Tämän lisäksi Hyvärilään palkattiin kesäseteliläisiä entiseen tapaan ja kesätyöntekijöitä palkatessa huomioitiin	Toteutunut kesällä kuvatulla tavalla	Jason Koukku	To te ut un ut

		malleja nuorten työllistämiseksi.	nimenomaisesti ensisijaisesti nuorten työllistämismahdollisuudet. Hyvärilässä kesäseteliläisiä palkattiin huoltoon, keittiöön, somettamiseen ja muun muassa puutarhanhoidollisiin tehtäviin. Hyvärilässä oli kesän aikana yhteensä neljätoista kesätyöntekijää. Yhteensä nuorisoa työllistettiin 22 henkilöä kesän aikana.			
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Osallistuminen omalta osalta kuntaliitosselvitykseen	Hyvärilä osallistuu omalta osaltaan kuntaliitosselvityksen tekemiseen ja palvelurakenteen suunnitteluun	Hyvärilä ei ole ollut kuntaliitosasioissa kovinkaan keskeisessä asemassa. Nuorisotyön osalta Valtimon perusnuorisotyö ja etsivä nuorisotyö kuuluu Hyvärilän vastualueeseen. Sopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun saakka suunnitellusti. Syksyn aikana neuvotellaan uusi sopimus Nurmeksen kaupungin kanssa. Hyvärilän toiminnan luonteen	Valtimon perusnuorisotyön osalta toiminta Hyvärilän kannalta jatkuu entiseen tapaan kuntaliitoksen toteutumisen jälkeen. Hyvärilän yleisen tunnettuuden lisääminen uusien valtuuston jäsenten osalta on huomioitu ja vuonna 2020 on tarkoitus esitellä valtuustolle Hyvärilän toimintoja pienryhmissä.	Jason Koukku	Toteutunut osittain

			erityispiirteiden tuominen uusien valtuutettujen tietoon on erityisen tärkeää ja suunnitteilla on seminaari valtuutetuilla konserniyhtiöstä . Seminaari pidetään syksyn 2019 aikana.			
Nurmeksens vetovoimaisuus	Haetaan Green Key-laatumerkkiä vuoden 2019 aikana.	Hyvärilä on sitoutunut ja noudattaa Green Key - laatu-merkin edellyttämiä kriteereitä vuoden 2019 aikana.	Hyvärilälle myönnettiin Green Key- ympäristölaatusertifikaatti toukokuussa ja Hyvärilä on sitoutunut noudattamaan sertifikaatin sisältöjä.	Tavoite toteutui ja seuraava Green Key auditointi pidetään Hyvärilässä toukokuussa 2020, jonka jälkeen merkki myönnetään pidemmäksi aikaa.	Jason Koukku	To te ut un ut
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Alueellisen nuorisovaltuustotoiminnan jatkuvuuden varmistaminen ja nuorisovaltuustotoiminnan kehittäminen.	Järjestetään nuorille koulutuksia kokouskäytännöistä sekä vaikuttamismahdollisuuksista. Järjestetään nuorisovaltuustovalit ja ollaan aktiivisia toimijoita maakunnallisessa nuorisovaltuustossa.	Alueellinen nuorisovaltuustotoiminnan kehittäminen on tapahtunut osallistumalla aktiivisesti maakunnallisen nuorisovaltuustotoimintaan. Nurmeksens ja Valtimon nuorisovaltuustojen edustajat ovat osallistuneet säännöllisesti maakunnalliseen nuorisovaltuustotoimintaan kokouksissa nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön tukemana. Kokouskäytäntökoulutukset on järjestetty viime syksynä nuorisovaltuustojen edustajille Nurmeksessä.	Nuorille järjestettiin koulutuksia ja vuoden aikana oltiin aktiivisia maakunnallisessa nuorisovaltuustossa. Tavoite saavutettiin.	Jason Koukku	To te ut un ut

			Koulutuksen on toteuttanut palveluohjaaja Teija Simonen. Tulevat nuorisovaltuusto vaalit järjestetään nuorisovaltuusto-ohjesäännön mukaisesti syyskuussa Nurmeksessa ja Valtimolla joulukuun loppuun mennessä. Maakunnallinen nuorisovaltuustotoiminta, fyysisesti paikalla olemalla tai verkossa osallistumalla, on toteutettu nuorisotyöntekijän avustuksella.			
Kaupungin oman toiminnan kehittämisen yleistavoite	Seurataan ja tilastoidaan nuokkarin kävijämääriä	Vuositasolla tavoitellaan yhteensä 3500 kävijää nuokkarilla.	Nuokkarin kävijämäärät tilastoidaan päivä/kuukausitasoisesti. Alkuvuoden Nurmeksenseen nuokkarin kävijämääriä tilastoitiin yhteensä 1150. Alkuvuoden junnunuokkarit (ke) olivat hiljaisia, jolloin nuorisotyöntekijä osallistui nuorisovaltuustokoukuihin, mopopajatoimintaan ja pop-up tapahtumiin kevään aikana. Syksyn aikana junnunuokkarit ovat alkaneet suuremmilla kävijämäärillä.	Nurmeksenseen nuokkarilla tilastoitiin yhteensä 2233 käyntiä ja Valtimon nuokkarilla tilastoitiin 1203 käyntiä viime vuoden aikana. Yhteensä käyntejä oli 3436 kertaa.	Jason Koukku	Toteutunut osittain

2.7 Pikes Oy

Yhteisön tavoitteet

Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES on Nurmeksien kaupungin ja Valtimon kunnan omistama kehittämisyritys. Yhtiön tehtävänä on vastata yritysneuvonnasta ja kehittämishanketoiminnasta sekä markkinoida aluetta yritysten sijoittumispaikkana. Lisäksi yhtiö vastaa alueen matkailijaneuvonnasta.

PIKES Oy:n tarjoamia palveluita alueen yrityksille ovat: perustamisneuvonta, kehittämispalvelut (mm. yrityksen kehittämishankkeeseen soveltuvien rahoituskanavien kartoitus ja rahoitushakemuksen valmistelu), omistajanvaihdosneuvonta ja sijoittumispalvelu. Kehittämishankkeiden kautta voimme tarjota alueen yrityksille toimiala- tai osaamisalakohkaisia palveluita ja osaamisen kehittämisen palveluita.

PIKES Oy on laatinut Ylä-Karjalan alueelle yhteisen elinkeino-ohjelman vuosille 2018-2020, Buustia biotaloudesta. Elinkeino-ohjelma luon perustan Nurmeksien ja Valtimon elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiselle lähivuosina. Elinkeino-ohjelman kehittämisen kärkinä ovat metsäbiotalous, maatalous, elintarviketeollisuus ja luontomatkailu. Vuonna 2019 kehittämistoimenpiteitä suunnataan erityisesti alueen yritysten osaavan työvoiman saannin parantamiseen, matkailuun, maa- ja metsätalouteen ja kiertotalouden edistämiseen.

PIKES Oy:n rahoitus koostuu Nurmeksien ja Valtimon kuntaosuuksista, EU- ja valtion hankerahoituksesta ja kuntien erillisrahoitteisista hankkeista. Osaan PIKESin kehittämishankkeista vaaditaan myös alueen yrityksiltä rahoitusta, joka kerätään osallistumismaksuina hankkeen toimenpiteisiin. PIKES Oy:n kautta kulkevat Nurmeksien ja Valtimon kuntarahoitusosuudet Vaara-Karjalan Leader ry:lle.

PIKES Oy:n henkilöstömäärä on vuonna 2019 noin 8-9 henkilöä riippuen uusien kehittämisprojektien käynnistymisestä. Noin puolet henkilöstöstä työskentelee määräaikaissä projektissa. Osa henkilöstöstä on osa-aikaisia.

Yhtiön liikevaihtoarvio vuodelle 2019 on noin 840 000 euroa. Uusien toteutuvien hankkeiden määrä vaikuttaa liikevaihdon suuruuteen.

Tavoite	Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso	Toteuma 30.6.	Toteuma 31.12.	Vastuu	Tila
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Asiakastytyväisyys säilyy kiitettävällä tasolla	Suosittelijoiden määrä yli 90 %, toteuma vuositasona	Otimme käyttöön uuden asiakashallintajärjestelmän CRM:n tammikuussa 2019. Asiakastytyväisyys kysely - toiminto alkoi toimia järjestelmässä vasta huhtikuussa. Asiakastytyväisyys kysely lähtee automaattisesti järjestelmän kautta 2 viikon sisällä asiakastapaamisesta	Suosittelijoiden määrä 100 %, 14 kpl vastauksia. Palautteissa kiiteltiin asiakaslähtöisestä ja ystävällisestä palvelusta, osaamisesta ja tietotasosta.	Minna Heikkinen	Toteutunut

			a. Olemme 30.6.19 mennessä saaneet palautetta 10 asiakkaalta, joista 9 on tyytyväisiä samaansa palveluun ja on valmis suosittelemaan PIKESin palveluita muille. Kiitosta on tullut erityisesti asiantuntevasta ja henkilökohtaisesta palvelusta ja kannustuksesta kehittää liiketoimintaa.			
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Hanketoiminta on laajaa ja alueen elinkeinoelämä hyödyttävää	Käynnistyy kaksi alueen elinkeinotoimintaa hyödyttävää kärkihanketta Hankesalkun koko on 400 000 eur	Yhtiö haki alkuvuoden aikana kahta uutta hanketta ja molemmista saatiin myönteinen rahoituspäätös. Huhtikuussa saatiin myönteinen rahoituspäätös maatalouden investointeihin ja verkostoihin liittyvästä hankkeesta, jota tullaan toteuttamaan yhdessä ProAgrian kanssa. Lisäksi yhtiö haki omaa matkailun hanketta, joka perustuu yrittäjien kanssa laadittuun matkailun kehittämissuunnitelmaan. Tästä	Yhtiössä käynnistyi kaksi uutta kärkihanketta tavoitteen mukaisesti. Verkostot maatilainvestointien voimavaraksi - hankkeen kohderyhmänä ovat kehityshaluiset maitotilat. Hanketta toteutetaan yhteistyössä ProAgria Itä-Suomen kanssa, hankkeen tavoitteena on saada maakuntiin lisää kannattavia investointeja maidontuotantoon ja lisätä näin maakunnan maidontuotantoa ja siten varmistaa	Minna Heikkinen	Toteutunut osittain

			hankkeesta saatiin myönteinen päätös kesäkuun lopussa. Kummankin hankkeen toteutus alkaa yhtiön osalta elokuussa. Alkuvuonna toteutunut hankesalkku oli 522 286 euroa.	alueiden elinvoimaa. Lisäksi elokuussa alkoi Matkailijat maailmalta - hanke, jossa on syksyn aikana viety eteenpäin uutta aluebrändiä ja aluemarkkinointisi vustoa. Tavoitteena on myös kehittää alueen vetovoimatekijöis tä sisältöä tuotteisiin ja palveluihin kansainväliseen kysyntään vastaamiseksi ja edistää uuden liiketoiminnan syntymistä alueelle. Eri toimialojen ja eri alueiden yhteistyön tiivistämiseksi tullaan järjestämään teematilaisuuksia. Hankkeessa tullaan jatkamaan toimintaympärist öön liittyvien asioiden edistämistä yhdessä Nurmeksen kaupungin kanssa (mm. reitistöt, sataman kehittäminen). Hankkeiden toteutunut liikevaihto (=hankesalkku)		
--	--	--	---	---	--	--

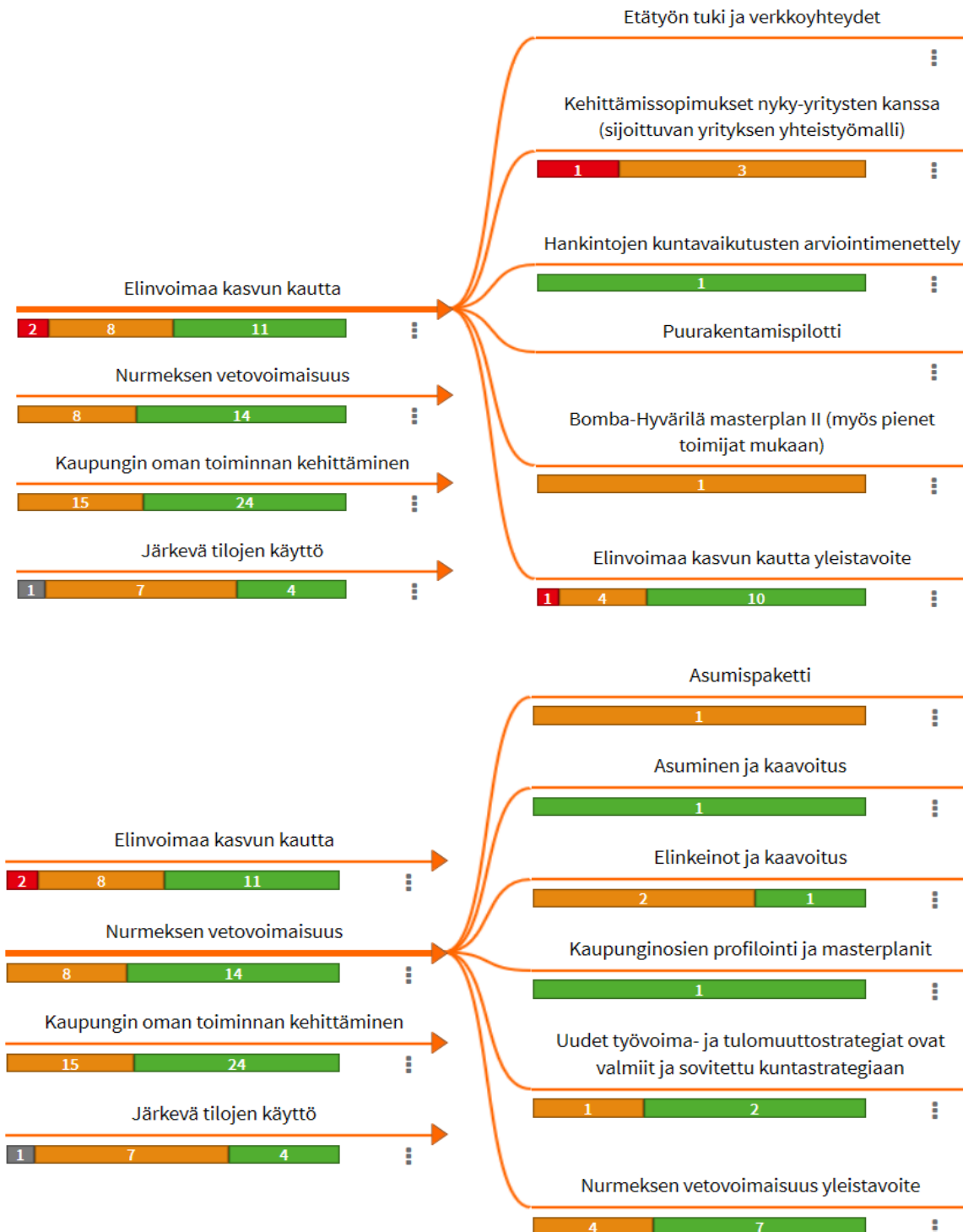
				oli 509 277 euroa eli ylitti tavoitteen.		
Uudet työvoima- ja tulomuuttostrategiat ovat valmiit ja sovitettu kuntastrategiaan	Palvelukonsepti yritysten osaavan työvoiman rekrytointiin	40 uutta työntekijää alueen yrityksiin	Palvelukonsepti yritysten osaavan työvoiman rekrytointiin on muotoutumassa. Olemme onnistuneesti toteuttaneet yhdessä alueen yritysten kanssa rekrytointikampanjoita sosiaalisessa mediassa osin omana työnä osin mediatoimiston kanssa yhteistyössä mm. rekrytointivideoita. Lisäksi olemme auttaneet yrityksiä hakuilmoitusten laadinnassa, välittäneet niitä eri kanavissa ja osin olleet myös rekrytointitilanteissa apuna, jos yrittäjä on näin toivonut. Lisäksi käynnissä olevassa projektissa on ollut mahdollisuus kokeilla erilaisia työllistymismalleja mm. yhdessä yritysten kanssa on haettu työelämävalmennusjaksolle työttömänä tai työttömyysuhan alla olevia työntekijöitä. Tästä on ollut mahdollisuus rakentaa jatkopolku palkkatukityöllistä	Palvelukonseptiksi muotoutui asiakaskohtaisesti räätälöidyt rekrytointipalvelut. Käytännössä palvelukonsepti tarkoittaa sitä, että pienille yrityksille tarjotaan kokonaisvaltainen tukea rekrytointiin työpaikkailmoituksen laadinnasta työntekijän valintaprosessiin saakka ja isompien yritysten kanssa tehdään yhteistyötä mm. soveltuvien rekrytointikanavien haussa ja työpaikkojen esille nostamisessa sosiaalisen median eri kanavissa. Vuoden aikana oltiin mukana 42 uutta työntekijän rekrytoinnissa alueen yrityksiin.	Minna Heikkinen	Toteutunut osittain

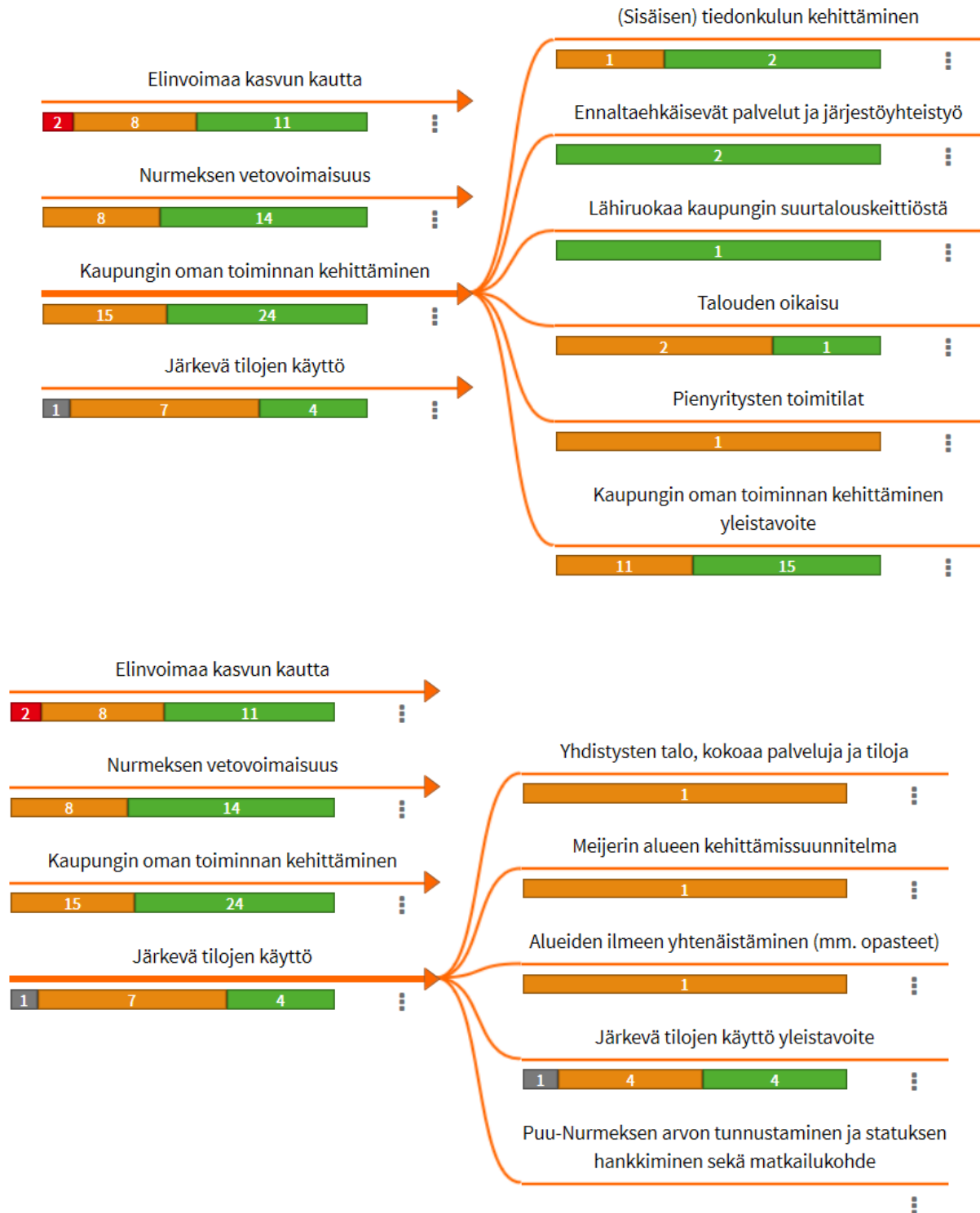
			miseen, oppisopimuskoulutukseen, työssä tapahtuvaan oppimiseen tai täydennyskoulutukseen. Alueen yrityksiin on työllistynyt 32 uutta työntekijää.			
Talouden oikaisu	Yhtiön talous säilyy tasapainossa.	Talous säilyy tasapainossa Nollatulos	Kumulatiivinen tulos kesäkuun lopussa on hieman tappiollinen 3 137 euroa. Koko vuoden osalta tavoite on hieman voitollinen tulos.	Kumulatiivinen tulos vuoden lopussa oli 15 467,93 euroa.	Minna Heikkinen	Toteutunut osittain
Elinvoimaa kasvun kautta yleistavoite	Kasvuyritysten kanssa laaditaan kasvusopimuksia	Kasvusopimuksia on laadittu 5-10 kpl	Valmistelu ei ole edennyt. Kasvusopimusten valmistelun on sovittu tapahtuvan yhdessä kaupungin kanssa.	Valmistelu ei edennyt. Kasvusopimusten valmistelun oli sovittu tapahtuvan yhdessä Nurmeksen kaupungin kanssa.	Minna Heikkinen	Ei aloitettu
Kaupungin oman toiminnan kehittäminen yleistavoite	Osallistuminen omalta osalta kuntaliitosselvitykseen	Pikes osallistuu omalta osaltaan kuntaliitosselvityksen tekemiseen	Yhtiö valmisteli Nurmee-Valtimo kuntaselvitys -selvitystoimikunnan käyttöön kaksi raporttia: Elinkeinoelämän nykytila ja Uuden kunnan elinvoima ja elinkeinojen kehittäminen. Toimitusjohtaja esitteli keskeisen sisällön selvitystoimikunnalle 29.1.19.	Yhtiö valmisteli Nurmee-Valtimo kuntaselvitys -selvitystoimikunnan käyttöön kaksi raporttia: Elinkeinoelämän nykytila ja Uuden kunnan elinvoima ja elinkeinojen kehittäminen. Toimitusjohtaja esitteli keskeisen sisällön selvitystoimikunnalle 29.1.19.	Minna Heikkinen	Toteutunut

2.8 Yhteenveto kaupunkikonsernin strategisten tavoitteiden toteutumisesta

Alla olevissa kaavioissa on kuvattuna, kuinka kaupungin strategiassa olevia nelivuotiskauden linjoja ja vuosikohtaisia tavoitteita on toteutettu vuoden 2019 aikana.

Punainen, ei aloitettu Oranssi, toteutunut osittain. Vihreä, toteutunut.

2.9 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)

Tuloslaskelma ulkoinen ja sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2019	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT							
MYYNITUOTOT	3 467 607,00	0,00	3 467 607,00	3 841 768,03	374 161,03	10,79%	110,79%
MAKSUTUOTOT	430 550,00	0,00	430 550,00	424 849,76	-5 700,24	-1,32%	98,68%
TUET JA AVUSTUKSET	227 000,00	0,00	227 000,00	565 317,01	338 317,01	149,04%	249,04%
MUUT TOIMINTATUOTOT	5 612 484,00	-10 780,00	5 601 704,00	5 593 492,46	-8 211,54	-0,15%	99,85%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	9 737 641,00	-10 780,00	9 726 861,00	10 425 427,26	698 566,26	7,18%	107,18%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN							
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	30 000,00	0,00	30 000,00	32 622,00	2 622,00	8,74%	108,74%
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN YHTEENSÄ	30 000,00	0,00	30 000,00	32 622,00	2 622,00	8,74%	108,74%
TOIMINTAKULUT							
HENKILÖSTÖKULUT	-13 018 915,00	0,00	-13 018 915,00	-13 740 912,81	-721 997,81	-5,55%	105,55%
PALKAT JA PALKKIOT	-10 266 128,00	0,00	-10 266 128,00	-10 836 355,52	-570 227,52	-5,55%	105,55%
HENKILÖSIVUKULUT	-2 752 787,00	0,00	-2 752 787,00	-2 904 557,29	-151 770,29	-5,51%	105,51%
ELÄKEKULUT	-2 370 038,00	0,00	-2 370 038,00	-2 543 982,65	-173 944,65	-7,34%	107,34%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-382 749,00	0,00	-382 749,00	-360 574,64	22 174,36	5,79%	94,21%
PALVELUJEN OSTOT	-39 111 824,00	0,00	-39 111 824,00	-39 110 284,65	1 539,35	0,0%	100,0%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 817 059,00	0,00	-2 817 059,00	-3 030 681,73	-213 622,73	-7,58%	107,58%
AVUSTUKSET	-1 294 650,00	0,00	-1 294 650,00	-1 127 866,23	166 783,77	12,88%	87,12%
MUUT TOIMINTAKULUT	-3 410 454,00	-49 220,00	-3 459 674,00	-3 640 082,09	-180 408,09	-5,21%	105,21%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-59 652 902,00	-49 220,00	-59 702 122,00	-60 649 827,51	-947 705,51	-1,59%	101,59%
TOIMINTAKATE	-49 885 261,00	-60 000,00	-49 945 261,00	-50 191 778,25	-246 517,25	-0,49%	100,49%
VEROTULOT	24 823 000,00	-1 000 000,00	23 823 000,00	24 024 150,47	201 150,47	0,84%	100,84%
VALTIONOSUDET	28 757 565,00	350 000,00	29 107 565,00	29 252 082,00	144 517,00	0,5%	100,5%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT							
KORKOTUOTOT	50 000,00	0,00	50 000,00	58 575,09	8 575,09	17,15%	117,15%
MUUT RAHOITUSTUOTOT	357 000,00	0,00	357 000,00	430 428,94	73 428,94	20,57%	120,57%
KORKOKULUT	-95 000,00	0,00	-95 000,00	-90 284,06	4 715,94	4,96%	95,04%
MUUT RAHOITUSKULUT	-56 000,00	0,00	-56 000,00	-71 655,29	-15 655,29	-27,96%	127,96%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	256 000,00	0,00	256 000,00	327 064,68	71 064,68	27,76%	127,76%
VUOSIKATE	3 951 304,00	-710 000,00	3 241 304,00	3 411 518,90	170 214,90	5,25%	105,25%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET							
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 161 869,00	0,00	-4 161 869,00	-4 011 717,31	150 151,69	3,61%	96,39%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 161 869,00	0,00	-4 161 869,00	-4 011 717,31	150 151,69	3,61%	96,39%
TILIKAUDEN TULOS	-210 565,00	-710 000,00	-920 565,00	-600 198,41	320 366,59	34,8%	65,2%
POISTOERON MUUTOS	0,00	0,00	0,00	26 287,58	26 287,58		
VARAUSTEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	500 000,00	500 000,00		
RAHASTOJEN MUUTOS	0,00	0,00	0,00	-36 000,00	-36 000,00		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-210 565,00	-710 000,00	-920 565,00	-109 910,83	810 654,17	88,06%	11,94%

2.10 Investointiosan toteutuminen

	Ta 2019	Ta-muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2019	Ta-tot 2019	Tot %
9000 Maa ja vesialueet/Hankinta						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-100 000	-200 000	-183 320	-16 680	91,7
Netto	-100 000	-100 000	-200 000	-183 320	-16 680	91,7
9001 Osakkeet ja osuudet						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-160 977	160 977	*****
Netto	0	0	0	-160 977	160 977	*****
9002 Maa ja vesialueet/Myynnit						
Tuotot	0	0	0	214	-214	*****
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	214	-214	*****
9143 Hannilan päiväkoti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-70 000	35 000	-35 000	-31 303	-3 697	89,4
Netto	-70 000	35 000	-35 000	-31 303	-3 697	89,4
9149 Kuusikumpu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	0
Netto	-35 000	0	-35 000	0	-35 000	0
9150 Rekulan päiväkoti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-300 000	75 756	-224 244	-224 244	0	100
Netto	-300 000	75 756	-224 244	-224 244	0	100
9156 Hyvärilän Kartanohotelli						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	0	-80 000	-72 384	-7 616	90,5
Netto	-80 000	0	-80 000	-72 384	-7 616	90,5
9159 Keskustan urh.kentän huoltorak						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-121 000	-121 000	-120 809	-191	99,8
Netto	0	-121 000	-121 000	-120 809	-191	99,8

**9160 Hyvärilän
retkeilymaja**

Tuotot	150 000	0	150 000	250 000	-100 000	166,7
Kulut	-150 000	-30 000	-180 000	-179 296	-704	99,6
Netto	0	-30 000	-30 000	70 704	-100 704	- 235,7

**9165 Kyrölän
palvelukeskus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	0	-150 000	-163 217	13 217	108,8
Netto	-150 000	0	-150 000	-163 217	13 217	108,8

9166 Kaupungintalo

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-400 000	150 000	-250 000	-285 810	35 810	114,3
Netto	-400 000	150 000	-250 000	-285 810	35 810	114,3

9167 Nurmes Talo

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-800 000	130 000	-670 000	-809 004	139 004	120,7
Netto	-800 000	130 000	-670 000	-809 004	139 004	120,7

**9170 Muovikierrätys
pressuhalli**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-60 000	-60 000	-45 445	-14 555	75,7
Netto	0	-60 000	-60 000	-45 445	-14 555	75,7

**9176 Porok. leipomon
kylmätil laaj.**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-350 000	-124 893	-474 893	-476 686	1 793	100,4
Netto	-350 000	-124 893	-474 893	-476 686	1 793	100,4

9177 Ikolan museo

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-60 000	30 000	-30 000	-28 633	-1 367	95,4
Netto	-60 000	30 000	-30 000	-28 633	-1 367	95,4

**9178
Rakennusautomaatio**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	0	-20 000	-21 800	1 800	109
Netto	-20 000	0	-20 000	-21 800	1 800	109

9179 Ent meijeri

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-800 000	600 000	-200 000	-207 929	7 929	104
Netto	-800 000	600 000	-200 000	-207 929	7 929	104

9184 Pielispakari

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-600 000	-1 100 000	-1 700 000	-1 789 930	89 930	105,3
Netto	-600 000	-1 100 000	-1 700 000	-1 789 930	89 930	105,3

9203 Kyrölän keittiön uuni

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-45 000	0	-45 000	-52 788	7 788	117,3
Netto	-45 000	0	-45 000	-52 788	7 788	117,3

9320 Kuntoilupiste/leikkipuisto

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10 000	0	-10 000	4 366	-14 366	-43,7
Netto	-10 000	0	-10 000	4 366	-14 366	-43,7

9417 Pöpöläntie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	-109 000	-259 000	-265 195	6 195	102,4
Netto	-150 000	-109 000	-259 000	-265 195	6 195	102,4

9418 Mähköntie + klv

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-70 000	0	-70 000	-91 442	21 442	130,6
Netto	-70 000	0	-70 000	-91 442	21 442	130,6

9420 Pappilansuora

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	0	-30 000	-65 389	35 389	218
Netto	-30 000	0	-30 000	-65 389	35 389	218

9421 Kt75 liikennevaloristeys

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-250 000	0	-250 000	-280 403	30 403	112,2
Netto	-250 000	0	-250 000	-280 403	30 403	112,2

9422 Puistotie

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0
Netto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0

9423 Mikonsalmen silta

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-400 000	-200 000	-600 000	-657 133	57 133	109,5
Netto	-400 000	-200 000	-600 000	-657 133	57 133	109,5

9424 Hyvärilän alueen asuntokadut

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	-60 609	10 609	121,2
Netto	-50 000	0	-50 000	-60 609	10 609	121,2

9426 Kaavakadut

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-120 000	-60 000	-180 000	-191 204	11 204	106,2
Netto	-120 000	-60 000	-180 000	-191 204	11 204	106,2

9434 Älykäs ja vähähiilinen biokort

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-150 000	150 000	0	0	0	0
Netto	-150 000	150 000	0	0	0	0

9632 Venevalkammat

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	0	-20 000	-23 816	3 816	119,1
Netto	-20 000	0	-20 000	-23 816	3 816	119,1

9637 Raiteet, Känkkäälä

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-3 500	3 500	*****
Netto	0	0	0	-3 500	3 500	*****

9662 Keskustan tori

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	-40 893	-9 107	81,8
Netto	-50 000	0	-50 000	-40 893	-9 107	81,8

9747 Kötsinmäen vedenottamo

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	40 000	-40 000	3 800	-43 800	-9,5
Netto	-80 000	40 000	-40 000	3 800	-43 800	-9,5

9755 Mähköntien vesijohto

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-208	208	*****
Netto	0	0	0	-208	208	*****

9756 Työväenkatu/Harjukatu vesijoht

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	-65 160	15 160	130,3
Netto	-50 000	0	-50 000	-65 160	15 160	130,3

**9757 Höljään
vedenottamo**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	0	-40 000	-43 683	3 683	109,2
Netto	-40 000	0	-40 000	-43 683	3 683	109,2

9758 Puistotien vesijohto

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-75 000	-15 000	-90 000	-153 076	63 076	170,1
Netto	-75 000	-15 000	-90 000	-153 076	63 076	170,1

**9759 Kt75
liikennevalorist vesijoht**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-60 000	0	-60 000	-57 247	-2 753	95,4
Netto	-60 000	0	-60 000	-57 247	-2 753	95,4

**9762 Kötsinmäen
vedenottamo**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-42 659	42 659	*****
Netto	0	0	0	-42 659	42 659	*****

**9765 Vedenottamot, siir.
varavoima**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0
Netto	-30 000	0	-30 000	0	-30 000	0

**9881 Viemäriverkoston
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-23 306	23 306	*****
Netto	0	0	0	-23 306	23 306	*****

**9883 Jv pumppaamon
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	0	0	-26 879	26 879	*****
Netto	0	0	0	-26 879	26 879	*****

**9889 Viemäriverkoston
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	0	-40 000	-9 070	-30 930	22,7
Netto	-40 000	0	-40 000	-9 070	-30 930	22,7

**9890 Jv pumppaamon
saneeraus**

Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-70 000	30 000	-40 000	0	-40 000	0

Netto	-70 000	30 000	-40 000	0	-40 000	0
9894 Puistotien viemäri						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-75 000	-15 000	-90 000	-51 131	-38 869	56,8
Netto	-75 000	-15 000	-90 000	-51 131	-38 869	56,8
9895 Kt75 liikennevalorist viemäri						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-60 000	20 000	-40 000	-57 247	17 247	143,1
Netto	-60 000	20 000	-40 000	-57 247	17 247	143,1
9900 Mikonsalmen ruuvipumppaamo						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	25 000	-55 000	-54 255	-745	98,6
Netto	-80 000	25 000	-55 000	-54 255	-745	98,6
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	150 000	0	150 000	250 214	-100 214	166,8
Kulut	-5 950 000	-649 137	-6 599 137	-7 108 913	509 776	107,7
Netto	-5 800 000	-649 137	-6 449 137	-6 858 699	409 562	106,4

2.11 Yhteenveto valtuuston hyväksyminen tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto		Muutetut		Toteuma	
1000 euroa	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa	Netto/Brutto				
Keskushallinto					
1150 Hallintopalvelut	N	36 398		36 175	
1470 Ruokahuoltopalvelut	N		287		7
1480 Pielisen Karjalan maaseutupalvelut	N	66		60	
Hyvinvointipalvelut					
Hyvinvointipalveluiden hallinto	N	386		382	
4110 Opetus- ja koulutuspalvelut	N	8 055		8 265	
4120 Varhaiskasvatuspalvelut	N	3 764		3 833	
4135 Kulttuuripalvelut	N	1 146		1 114	
4140 Vapaa-aikapalvelut	N	583		550	
Kaupunkirakennepalvelut					
5120 Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	N	171		177	
5130 Maankäyttö ja rakennusvalvonnan palvelut	N	121			125
5220 Tilapalvelut	N		1 560		1 591
5214 Kuntatekniikan palvelut	N	1 102		1 359	
Tuloslaskelmaosa					
Verotulot	N		23 823		24 024
Valtionosuudet	N		29 108		29 252
Korkotulot	N		50		59
Muut rahoitustuotot	N		357		430
Korkomenot	N	95		90	
Muut rahoitusmenot	N	56		72	
Satunnaiset erät	N				
Investointiosa					
Rakennukset					
Rakennusautomaatio	B	20		22	
Nurmes-talo	B	670		809	
ent. Meijeri	B	200		208	
Pielispakari	B	1 700		1 790	
Kaupungintalo	B	250		286	
Rekulan päiväkot	B	300		224	
Porokylän leipomo	B	350		477	
Hyvärilän Retkeilymaja	B	180	150	179	250
Kyrölän palvelukeskus	B	150		163	
Hannilan päiväkot	B	70		31	
Hyvärilän Kartanohotelli	B	80		72	
Ikolan museo	B	60		29	
Kuusikumpu	B	35		0	
Muovikierrätys pressuhalli	B	60		45	

Keskustan urheilukentän huoltorakennus	B	121		121	
Kadut ja yleiset alueet					
Kaavakadut	B	180		191	
Venevalkamat	B	20		24	
Kuntoilupiste/leikkipuisto	B	20			4
Kt75 liikennevaloristeys	B	250		280	
Pappilansuora	B	250		65	
Kt75 Pitkämäki	B	30	150		
Pöpöläntie	B	259		265	
Mähköntie + klv	B	70		91	
Puistotie	B	30		0	
Mikonsalmen silta	B	600		657	
Hyvärilän alueen asuntokadut	B	50		61	
Raiteet, Känkkäälä	B	0		4	
Keskustan tori	B	50		41	
Nurmeksen Vesi					
Jv-pumppaamon saneeraus	B	70		27	
Viemäriverkoston saneeraus	B	40		32	
Vedenottamot	B	30		0	
Työväenkatu, Harjukatu	B	50		65	
Höljäkan vedenottamo	B	40		44	
Puistotie	B	165		204	
Kt75 liikennevaloristeys	B	120		114	
Kötsinmäen vedenottamo	B	40		46	
Mikonsalmen ruuvipumppaamo	B	55		54	
Jätevedenpuhdistamo	B	0			
Maanhankinta					
Maanhankinta	B	200		183	
Ruokahuoltopalvelut					
Kyrölän keittiön uuni	B	45		53	
Osakkeet ja osuudet					
Osakkeet ja osuudet	B			161	
Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	B	110		61	
Antolainasaamisten vähennykset	B				148
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B		2 000		4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	1 585		2 405	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				2 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	B			349	
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	B		3 064		122
Talousarvio yhteensä		60 548	60 548	62 013	62 013

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma (ulkoinen)

NURMEKSEN KAUPUNKI	2019	2018	Muutos 2018 - 2019	Muutos 18-19 %
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	2 990 850,60	3 230 384,21	-239 533,61	-7 %
Maksutuotot	424 849,76	437 213,29	-12 363,53	-3 %
Tuet ja avustukset	559 317,01	514 457,83	44 859,18	9 %
Muut toimintatuotot	2 791 643,47	2 872 820,39	-81 176,92	-3 %
Toimintatuotot yhteensä	6 766 660,84	7 054 875,72	-288 214,88	-4 %
Valmistus omaan käyttöön	32 622,00	34 323,21	-1 701,21	-5 %
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-13 740 912,81	-13 174 281,05	-566 631,76	4,301 %
Palkat ja palkkiot	-10 836 355,52	-10 404 371,99	-431 983,53	4,2 %
Henkilösivukulut	-2 904 557,29	-2 769 909,06	-134 648,23	5 %
Eläkekulut	-2 543 982,65	-2 423 509,06	-120 473,59	5 %
Muut henkilösivukulut	-360 574,64	-346 400,00	-14 174,64	4 %
Palvelujen ostot	-38 263 380,67	-36 928 711,48	-1 334 669,19	4 %
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 984 668,28	-2 920 492,46	-64 175,82	2 %
Avustukset	-1 127 866,23	-1 344 858,36	216 992,13	-16 %
Muut toimintakulut	-838 233,10	-814 691,94	-23 541,16	3 %
Toimintakulut yhteensä	-56 955 061,09	-55 183 035,29	-1 772 025,80	3,2 %
TOIMINTAKATE	-50 155 778,25	-48 093 836,36	-2 061 941,89	4 %
Verotulot	24 024 150,47	23 618 605,49	405 544,98	1,7 %
Valtionosuudet	29 252 082,00	29 747 540,00	-495 458,00	-1,7 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	58 575,09	54 238,60	4 336,49	8 %
Muut rahoitustuotot	338 428,94	343 287,69	-4 858,75	-1 %
Korkokulut	-90 284,06	-99 157,90	8 873,84	-9 %
Muut rahoituskulut	-15 655,29	-10 332,62	-5 322,67	52 %
VUOSIKATE	3 411 518,90	5 560 344,90	-2 148 826,00	-39 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4 011 717,31	-3 650 780,51	-360 936,80	10 %
Suunn.mukaiset poistot	-4 011 717,31	-3 650 780,51	-360 936,80	10 %
Arvonalentumiset	0	0	0,00	
Satunnaiset erät	0	-8 215,40	8 215,40	-100 %
TILIKAUDEN TULOS	-600 198,41	1 901 348,99	-2 501 547,40	-132 %
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	26 287,58	-1 503 175,75	1 529 463,33	-102 %
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	500 000,00	1 250 000,00	-750 000,00	-60 %
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-36 000,00	-36 000,00	0,00	0 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-109 910,83	1 612 173,24	-1 722 084,07	-107 %

Tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	11,9 %	12,8 %
Vuosikate/Poistot; %	85 %	152 %
Vuosikate, €/asukas	458	728
Asukasmäärä	7447	7641
Nettorahoituskulut	291	288

3.2 Rahoituslaskelma

			2019		2018
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
	VUOSIKATE	3 411 518,90		5 560 344,90	
	SATUNNAISET ERÄT	0,00		-8 215,40	
	TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-2 234,33	3 409 284,57	-69 410,05	5 482 719,45
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
	INVESTOINTIMENOT	-7 108 912,61		-7 684 012,05	
	RAHOITUSOSUUKSET INVESTOINTIMENOIHIIN	250 000,00		1 019 000,00	
	PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	2 448,38	-6 856 464,23	73 650,18	-6 591 361,87
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
			-3 447 179,66		-1 108 642,42
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
	ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
	ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-61 216,52		-34 698,89	
	ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	148 880,34	87 663,82	487 622,13	452 923,24
	LAINAKANNAN MUUTOKSET				
	PITKÄAikaisten Lainojen Lisäys	4 000 000,00		2 000 000,00	
	PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-2 405 000,00		-1 895 000,00	
	LYHYTAikaisten Lainojen Muutos	2 000 000,00	3 595 000,00	0,00	105 000,00
	MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
	TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-163 059,00		-5 492,04	
	VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0,00		163 673,14	
	SAAMISTEN MUUTOS	-990 221,67		-486 098,73	
	KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	803 332,01	-349 948,66	40 708,54	-287 209,09
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
			3 332 715,16		270 714,15
RAHAVAROJEN MUUTOS					
			-114 464,50		-837 928,27
RAHAVARAT		31. 12.	1 364 256,09	1 478 720,59	
		1. 1.	1 478 720,59	-114 464,50	-837 928,27

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018	Muutos	Muutos %
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	515	2687	-2172	-81 %
Investointien tulorahoitus, %	49,7	83,4	-34	-40 %
Pääomamenojen tulorahoitus, %	37,2	68,6	-31	-46 %
Lainanhoitokate	1,4	2,8	-1	-51 %
Kassan riittävyys, pv	7,7	8,4	-1	-8 %
Asukasmäärä	7447	7641	-194	-3 %

3.3 Tase

NURMEKSEN KAUPUNKI, TASE					
ULKOINEN					
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA	35 136 052,69	35 209 963,52
I Aineettomat hyödykkeet	662 049,15	770 437,05	I Peruspääoma	24 388 211,90	24 388 211,90
1. Aineettomat oikeudet			III Muu omat rahastot	938 987,18	902 987,18
3. Muut pitkävaikutteiset menot	662 049,15	770 437,05	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	9 918 764,44	8 306 591,20
	0,00	0,00	V Tilikauden ylijäämä	-109 910,83	1 612 173,24
II Aineelliset hyödykkeet	44 960 684,52	42 166 292,18			
1. Maa- ja vesialueet	6 006 950,20	5 493 569,25		8 379 341,08	8 905 628,66
2. Rakennukset	29 812 949,04	27 107 965,82	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 610 476,96	6 293 484,36	1. Poistoero	6 179 341,08	6 205 628,66
4. Koneet ja kalusto	82 017,99	75 420,25	2. Vapaaehtoiset varaukset	2 200 000,00	2 700 000,00
5. Muut aineelliset hyödykkeet	169 796,41	169 796,41			
6. Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	1 278 493,92	3 026 056,09	C PAKOLLISET VARAUKSET		
	0,00	0,00			
III Sijoitukset	9 942 801,64	9 869 488,65	2. Muut pakolliset varaukset		
1. Osakkeet ja osuudet	8 778 142,92	8 617 166,11			
3. Muut lainasaamiset	350 919,81	350 919,81	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	139 346,75	301 955,75
4. Muut saamiset	813 738,91	901 402,73		0,00	0,00
			1. Valtion toimeksiannot	0,00	51,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	139 346,75	138 687,91
			3. Muut toimeksiantojen pääomat	0,00	163 216,84
1. Valtion toimeksiannot					
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	18 655 853,64	13 910 182,81
3. Muut toimeksiantojen varat					
			I Pitkäaikainen	8 685 000,00	7 465 000,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	6 745 058,85	5 521 512,86	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 685 000,00	7 465 000,00
			3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
I Vaihto-omaisuus	0,00	0,00	4. Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
1. Aineet ja tarvikkeet	0,00	0,00	6. Ostovelat	0,00	0,00
			7. Muut velat	0,00	0,00
II Saamiset	5 380 802,76	4 042 792,27		0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset	337 873,94	357 127,34	II Lyhytaikainen	9 970 853,64	6 445 182,81
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 470 000,00	2 095 000,00
2. Lainasaamiset	337 873,94	357 127,34	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
3. Muut saamiset	-1,00	0,00	5. Saadut ennakot	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	5 042 928,82	3 685 664,93	6. Ostovelat	2 507 554,74	1 658 233,74
1. Myyntisaamiset	1 449 412,80	1 057 415,09	7. Liittymismaksut ja muut velat	278 230,12	461 142,75
2. Lainasaamiset	2 940 072,40	1 170 847,40	8. Siirtovelat	2 715 068,78	2 230 806,32
3. Muut saamiset	581 289,69	513 328,90			
4. Siirtosaamiset	72 153,93	944 073,54			
III Rahoitusarvopaperit	140 000,00	239 988,93			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00			
4. Muut arvopaperit	140 000,00	239 988,93			
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 224 256,09	1 238 731,66			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 310 594,16	58 327 730,74	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 310 594,16	58 327 730,74

Taseen tunnusluvut	2019	2018		2019	2018
Omavaraisuus-%	69,8	75,6	Lainakanta 31.12.milj.€	13,16	9,56
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	31,1	23,0	Lainat €/asukas	1 766	1 251
Velat ja vastuut käyttötuloista %	31,1	23,0	Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,35	0,35
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	9,81	9,92	Asukasmäärä	7 447	7 641
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	1 317	1 298			

4 Konsernitilinpäätös

4.1 Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2019	2018
Toimintatuotot	51 922 982,90	51 112 849,06
Toimintakulut	-99 688 574,63	-97 013 376,58
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-755,34	791,51
Toimintakate	-47 766 347,06	-45 899 736,01
Verotulot	24 024 150,47	23 618 605,49
Valtionosuudet	29 252 082,00	29 747 540,00
Rahoitustuotot ja -kulut:	224 139,82	105 729,38
Korkotuotot	67 546,63	57 732,87
Muut rahoitustuotot	376 290,35	352 350,21
Korkokulut	-211 701,10	-293 340,00
Muut rahoituskulut	-7 996,06	-11 013,70
Vuosikate	5 734 025,23	7 572 138,86
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 374 326,07	-5 986 882,46
Suunn.mukaiset poistot	-6 374 326,07	-5 986 882,46
Arvonalentumiset	0,00	0
Satunnaiset erät	0,00	-8 611,23
Tilikauden tulos	-640 300,84	1 576 645,17
Tilinpäätössiirrot	-40 244,87	-35 262,69
Tilikauden verot	-59 175,48	-40 163,98
Laskennalliset verot	-3 556,35	-4 948,55
Vähemmistöosuudet	-16 457,39	55 091,76
Varausten ja rahastojen muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	-759 734,93	1 551 361,70
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	-52,1 %	-52,7 %
Vuosikate/Poistot; %	90,0 %	126,5 %
Vuosikate, €/asukas	770	991
Asukasmäärä	7447	7641

4.2 Konsernitase

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2019	2018	VASTATTAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat oikeudet	21 893,43	23 880,54	Peruspääoma	24 388 211,12	24 388 211,12
Muut pitkävaikutteiset menot	734 693,56	840 596,38	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2 452,56	2 452,56
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Arvonkorotusrahoitus	186 062,64	190 172,55
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	756 586,99	864 476,92	Muut omat rahastot	1 459 036,43	1 400 444,13
Aineelliset hyödykkeet:	0,00	0,00	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	25 243 767,05	23 810 677,26
Maa- ja vesialueet	6 450 991,81	5 937 506,53	Tilikauden yli-/alijäämä	-759 734,93	1 551 361,70
Rakennukset	50 674 067,83	48 237 101,37	Oma pääoma yhteensä	50 519 794,87	51 343 319,32
Kiinteät rakenteet ja laitteet	7 739 447,19	6 414 250,97			
Koneet ja kalusto	1 898 494,78	1 907 179,88	VÄHEMMISTÖOSUUDET	619 965,26	595 947,03
Muut aineelliset hyödykkeet	181 940,20	184 121,42			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 669 578,03	4 741 789,49	POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	72 614 519,85	67 421 949,66	Poistoero	0,00	0,00
Sijoitukset:			Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	705 221,19	698 267,19			
Josta osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	42 046,98	48 873,83	PAKOLLISET VARAUKSET		
Joukkovelkakirjalainasaam.	0,00	0,00	Eläkevaraukset	7 071,76	7 744,30
Muut lainasaamiset	-115 896,84	70 000,00	Muut pakolliset varaukset	430 655,41	583 353,40
Muut saamiset	851 444,67	770 227,89			
Sijoitukset yhteensä	1 440 769,03	1 538 495,09	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	501 020,52	502 541,79
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	277 226,46	260 034,05	VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	19 448 560,43	16 522 380,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 577 883,11	1 539 159,88
Vaihto-omaisuus	277 564,03	269 961,91	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	5 923 528,98	2 756 522,64
Saamiset:			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	11 923 957,60	11 078 318,25
Pitkäaikaiset saamiset	701 696,78	575 351,58	Vieras pääoma yhteensä	38 873 930,12	31 896 381,69
Lyhytaikaiset saamiset	6 194 215,90	4 973 033,71			
Rahoitusarvopaperit	1 154 343,05	1 032 538,29			
Rahat ja pankkisaamiset	7 535 515,85	7 993 446,32			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	90 952 437,94	84 929 287,53	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	90 952 437,95	84 929 287,53
Konsernitaseen tunnusluvut	2019	2018		2019	2018
Omavaraisuus-%	56,3	61,3	Lainakanta 31.12.milj.€	25,4	19,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	36,9	30,4	Lainat €/asukas	3 407	2 523
Velat ja vastuut käyttötuloista	36,9	30,4	Lainasaamiset 31.12., 1000€	-116	70
Kumulatiivinen ylijäämä, 1000e	24 484	25 362	Asukasmäärä	7 447	7 641
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	3 288	3 319			

4.3 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2019	2018
Toiminnan rahavirta	5 475 853,28	7 555 558,10
Vuosikate	5 734 025,23	7 572 138,86
Satunnaiset erät	0,00	-8 611,23
Tilikauden verot	-59 175,48	-40 163,98
Tulorahoituksen korjauserät	-198 996,47	32 194,46
Investointien rahavirta	-11 448 075,95	-8 915 922,21
Investointimenot	-11 750 622,34	-10 089 597,93
Rahoitusosuudet investointimenoihin	252 052,07	1 044 817,88
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50 494,32	128 857,84
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 972 222,67	-1 360 364,10
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>	104 680,06	429 725,60
Antolainasaamisten lisäykset	-200 613,36	-37 444,39
Antolainasaamisten vähennykset	305 293,42	467 169,99
<i>Lainakannan muutokset</i>	6 093 185,85	-1 059 643,79
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 707 747,46	1 758 735,18
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 348 430,71	-2 790 199,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2 733 869,10	-28 179,68
<i>Oman pääoman muutokset</i>	-68 731,99	-5 826,21
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	-493 036,97	399 197,38
Toimeksiantojen varaojen ja pääomien muutokset	-18 713,67	52 656,87
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 602,12	138 292,56
Saamisten muutokset	-1 347 527,39	-214 850,14
Korottomien velkojen muutokset	880 806,22	423 098,08
Rahoituksen rahavirta	5 636 096,95	-236 547,01
Rahavarojen muutos	-336 125,73	-1 596 911,12
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	8 689 858,90	9 025 984,61
Rahavarat 1.1.	9 025 984,61	10 622 895,73
	-336 125,71	-1 596 911,12
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, T €	-1 431 249,66	4 880 004,31
Investointien tulorahoitus, %	65	66
Pääomamenojen tulorahoitus, %	39	66
Lainanhoitokate	1,7	2,7
Kassan riittävyys, pv	28	30
Asukasmäärä	7447	7641

5 Tilinpäätöksen liitetiedot

5.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun

poistosuunnitelman mukaan.

Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Rakennuksiin tai muuhun omaisuuteen ei ole tehty tilikaudella arvonalennuksia.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo

palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ole

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma ovat vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei ole

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä, lukuun ottamatta selvitystilaan asetettua ja toimintansa lopettanutta Nurmeksens jäähalli oy:tä. Osakkuusyhteisöjen osalta on tehty hankintahinnan muutos Tilikauden yli-/ali- jäämään.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen toimintatuotot, toimintakulut, korkokulut, korkotuotot, saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty kirjanpitolauslaskennan kuntajaoston konserniohjeen mukaisesti keskeisesti hankintamenomenettelyä vastaten.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei ole.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoeron ja vapaaehtoiset varausten käsittely

Konsernitilinpäätöksessä on poistoerojen ja vapaaehtoisten varojen muutos eliminoitu Tilikauden yli-/alijäämätileille.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

5.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.3.1	Toimintatuotot tehtävälaitteittain	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2018	2019	2018	2019
	Yleishallinto	2 625 992,06	2 519 341,29	1 696 962,68	1 622 174,77
	Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	33 630 173,24	34 297 204,70		
	Opetus- ja kulttuuripalvelut	641 705,88	3 789 855,38	3 547 135,46	621 724,69
	Yhdyskunta- ja muut palvelut	9 467 364,40	9 242 890,06	4 268 060,32	4 013 009,17
	Muut palvelut	1 842 204,65	2 073 692,46		
	Toimintatuotot yhteensä	48 209 458,23	51 922 983,89	9 512 158,46	6 256 908,63
5.3.2.	Verotulojen erittely				
		Kunnan tulovero		19 247 244,58	19 850 286,54
		Osuus yhteisövero		2 690 654,05	2 471 608,26
		Kiinteistövero		1 680 706,86	1 702 255,67
		Verotulot yhteensä		23 618 605,49	24 024 150,47
5.3.3.	Valtionosuuksien erittely			2018	2019
		Kunnan peruspalvelujen valtionosuus		24 320 633,00	24 026 016,00
		Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus		6 200 364,00	5 979 744,00
		Järjestelmämuutoksen tasaus		-89 808,00	-89 808,00
		Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		-683 649,00	-663 870,00
		Valtionosuudet yhteensä		29 747 540,00	29 252 082,00
5.3.4.	Palvelujen ostojen erittely				

Asiakaspalvelujen ostot	31 581 901,72	32 483 806,40
Muiden palvelujen ostot	6 176 424,22	6 626 478,25
Yhteensä palvelujen ostot	37 758 325,94	39 110 284,65

5.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma Kv 19.12.1996 § 115, jota on tarkistettu Kv 23.03.2006 § 20 ja 31.5.2012 § 38.

Poistosuunnitelman mukaan rakennusten osalta poistot on aloitettu käyttöönotto-kuukauden seuraavan kuukauden alusta ja muitten osalta koko vuoden alusta.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa joitakin poikkeuksia lukuunottamatta kirjattu vuosikuluksi.

Poistosuunnitelma	Poistoaika	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
 Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 vuotta	Tasapoisto
 MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
 RAKENNUKSET		
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
VHL, Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
 KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Maa- ja vesirakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sillat, laiturit, uimalat	10 vuotta	Menojäännös 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
VHL, Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Johtoverkostot ja laitteet		
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Laituskoneet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Johtoverkostot ja laitteet		
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Viemäriverkko	30 vuotta	Menojäännös 10%

Laitosten laituskoneet ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sadevesiviemäriverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Pumppaamot	10 vuotta	Menojäännös 25%

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala yms. Laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Viestintälaitteet	3 vuotta	Tasapoisto

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat		Ei poistoa
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa

ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN--

ERÄISET HANKINNAT

Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
-------------------------	--	------------

OSAKKEET JA OSUUDET

Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Kuntayhtymäosuudet		Ei poistoa
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet		Ei poistoa
Muut osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
5.3.6. Pakollisten varausten muutokset	2018	2019	2018	2019

Eläkevaraus 1.1.	9 445,56	7 744,30		
Lisäyst/Vähennykset	-1 603,15	-672,54		
Eläkevaraus 31.12.	7 842,41	7 071,76		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	450 855,97	430 655,40		
Lisäykset/Vähennykset				
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	450 855,97	430 655,40		
Muut varaukset 1.1.	2 450,00	2 450,00		
Lisäykset/Vähennykset				
Muut varaukset 31.12.	2 450,00	2 450,00		

5.3.7.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2018	2019	2018	2019
	Muut toimintatuotot				
	Rakennusten myyntivoitot				
	Maa- ja vesialueiden myyntivoitot		20 534,03	49 755,55	2 234,33
	Muut myyntivoitot	21 886,54	27 924,68	19 654,50	
	Myyntivoitot yhteensä	21 886,54	48 458,71	69 410,05	2 234,33
	Muut toimintakulut				
	Rakennusten myyntitappiot				
	Maa- ja vesialueiden myyntitappiot				
	Muut myyntitappiot		1 767,90		
	Myyntitappiot yhteensä		1 767,90		
5.3.8.	Osinkotuottojen ja peruspo:n korkojen erittely	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
		2018	2019	2018	2019
	Osinkotuotot muista yhteisöistä			317 852,00	317 852,00
	Osuuspääoman korot			2 349,31	2 535,56
	Yhteensä			320 201,31	320 387,56
5.3.9.	Poistoeron muutoksien erittely				
	Investointivaraukseen liittyvä poisto-eron muutos			-1 503 175,75	26 287,58

5.4 Tasetta koskevat liitetiedot

5.4.1 Arvonkorotukset		Konserni		Kunta		Kunta	
	2018		2019	2018		2019	
Maa- ja vesialueet							
Arvo 1.1.	63 799,00		62 993,80				
Arvonkorotukset							
Arvonkorotusten purku	-805,20		-53,93				
Arvonkorotukset 31.12.	62 993,80		62 939,87				
Rakennukset							
Arvo 1.1.	132 238,02		127 178,75				
Arvonkorotukset							
Arvonkorotusten purku	-5 059,27		-4 055,98				
Arvo 31.12.	127 178,75		123 122,77				
5.4.2. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta			
	2018	2019	2018	2019			
Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä			
		770437,05		770 437,05			
Poistamaton hankintameno 1.1.							
Lisäykset tilikauden aikana							
Vähennykset tilikauden aikana							
Rahoitusosuu- det tilikaudella							
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto		-108387,9		-108 387,90			
Poistamaton hankintameno 31.12.		662 049,15		662 049,15			
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 493 569,25	27 107 965,82	6 293 484,37	75 420,25	169 796,41	1 278 493,92	42 166 292,17
Lisäykset tilikauden aikana	513 380,95	5 299 588,10	2 841 904,25	52 788,34			8 707 661,64
Rahoitusosuu- det tilikaudella							0,00
Vähennykset tilikauden aikana		-262 377,72					-262 377,72
Siirrot erien välillä							0,00

Tilikauden poisto		-2 332 227,16	-1 524 911,65	-46 190,60			-3 903 329,41
Arvonlennukset							0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	6 006 950,20	29 812 949,04	7 610 476,97	82 017,99	169 796,41	1 278 493,92	44 960 684,53

5.4.3 Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 169 215,62	42 046,98	6 054 068,94	351 834,57	8 617 166,11
Lisäykset	152 500,00			8 476,81	160 976,81
Arvonlennukset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Vähennykset					0,00
Hankintameno 31.12.	2 321 715,62	42 046,98	6 054 068,94	360 311,38	8 778 142,92

Jvj-, muut laina- ja muut saamiset	JVK-lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		635 463,33	0,00	616 859,21	1 252 322,54
Lisäykset		17 016,24			17 016,24
Vähennykset				-104 680,06	-104 680,06
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.		652 479,57	0,00	512 179,15	1 164 658,72

5.4.4 Kuntayhtymäosuukseen arvon muutokset	Tasearvo 1.1.2019	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Erot
Nurmeksien ja Valtimon terv.huollon ky	4 049 039,32			4 049 039,32	4 978 490,80	-929 451,48
Siun Sote ky	1 446 395,28			1 446 395,28	1 446 396,06	-0,78
P-K:n koulutuskuntayhtymä	557 028,99			557 028,99	604 558,03	-47 529,04
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	0,00			0,00		0,00
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	1 605,35			1 605,35	1 605,35	0,00
Yhteensä	6 054 068,94			6 054 068,94	7 031 050,24	-976 981,30

5.4.5 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet

sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden voitosta+/tappiosta -
------	------------	---------------------	------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	--

Tytäryhteisöt

Yhdistetty
nimellisarvomenetelmälä

Kiinteistö Oy Nurmeksien vuokratilat	Nurmes	100	100	1 223 237,74	6 698 000,09	14 443,91
Nurmeksien Yrityspalvelu Oy	Nurmes	100	100	167 553,54		1 469,53
Nurmeksien Lämpö Oy	Nurmes	88	88	3 155 412,66	2 197 996,19	202 963,70
Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy	Nurmes	100	100	560 924,68	264 199,07	35 448,31
Pielisen-Karjalan kehittämiskeskus Oy Pikes	Nurmes	78	78	221 000,67	198 728,25	11 984,54
				48620,1474	43720,215	2636,5988

Kuntayhtymät

Yhdistetty suhteellisen
peruspääoman mukaan

NuVa-kuntayhtymä	Nurmes	79,17	79,17	5 227 659,05	117 789,15	25 705,75
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	4,9	4,9	3 694 925,56	718 232,78	-197 142,95
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	Joensuu	5,6015	5,6015	90 299,71	70 346,99	-8 438,81
Siun Sote - P-K:n sosiaali- ja terv.palvelujen ky	Joensuu	4,90512	4,90512	1 248 747,90	11 745 768,15	-250 377,22

Osakkuusyhteisöt

Yhdistetty
pääomaosuusmenetelmällä
Lieksa-Nurmes
Lentokenttä Oy

Nurmes	50	50	26 164,50	267,96	-755,34
--------	----	----	-----------	--------	---------

5.4.6 Saamisten erittely

	2018	2018	2019	2019
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		3 355,21		20 137,72
Lainasaamiset	250 294,20	76 772,40	231 040,80	76 772,40
Muut saamiset		98,63		
Siirtosaamiset				
Yhteensä	250 294,20	80 226,24	231 040,80	96 910,12

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta
on jäsenenä

Myyntisaamiset	229 665,58	231 816,39
Lainasaamiset		
Muut saamiset		

Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	229 665,58		231 816,39

Saamiset osakkuus- sekä muilta
omistusyhteisöiltä
Myyntisaamiset

Lainasaamiset

Muut saamiset

Siirtosaamiset

Yhteensä	0,00			0,00
----------	------	--	--	------

Saamiset yhteensä	250 294,20	309 891,82	231 040,80	328 726,51
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

5.4.7 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
Lyhytaikaiset siirtosaamiset Siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta Jäsenkuntien maksuosuuksien palautus	148 194,85	150 569,61	55 065,50	59 425,36
Lääkärien koulutuskorvaukset EU-tuet ja muut valtionavustukset	739 929,20	98 134,96	669 055,49	
Vuokrasaatavat	7 704,52	7 207,64	7 704,52	7 207,64
Muut saatavat	749 226,36	506 231,52	212 248,03	5 520,93
Siirtosaamiset yhteensä	1 645 054,93	762 143,73	1 532 544,71	72 153,93

5.4.8 Oman pääoman erittely

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
Peruspääoma 1.1.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Peruspääoma 31.12.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma 1.1.	2 452,56	2 452,56		
Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma 31.12.	2 452,56	2 452,56		
Arvonkorotusrahasto 1.1.	196 037,01	190 172,55		
Lisäykset		-4 109,91		
Vähennykset	-5 864,46			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	190 172,55	186 062,64		
Muut omat rahastot 1.1.	1 365 180,66	1 400 444,13	866 987,18	902 987,18
Lisäykset	36 280,16	58 592,30	36 000,00	36 000,00
Vähennykset	-1 016,69			
Muut omat rahastot	1 400 444,13	1 459 036,43	902 987,18	938 987,18

31.12.

Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	19 723 072,77	23 810 677,26	7 033 287,20	8 306 591,20
Edellisen tilikausien ylijäämä 31.12.	23 810 677,26	25 243 767,04	8 306 591,20	1 612 173,24
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-398 638,30	-759 734,93	1 612 173,24	-109 910,83
Oma pääoma yhteensä	51 343 319,32	50 519 795,64	35 209 963,52	35 136 052,69

5.4.9 Pitkäaikaiset velat

	2018	2019	2018	2019
Viisi vuotta tai myöhemmin erääntyvä osuus	7 904 463,22	7 208 176,18		

5.4.10 Pakolliset varaukset

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	7 744,30	7 071,76		
Potilasvakuutusvaraus	580 903,40	428 205,41		
Muut varaukset	2 450,00	2 450,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	591 097,70	437 727,17		

5.4.11 Vieras pääoma

	2018	2018	2019	2019
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		98 057,92		92 802,46
Siirtovelat				
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		28 406,67		77 203,58
Siirtovelat				
Muut velat				
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille				
Ostovelat				
Yhteensä		126 464,59		170 006,04

5.4.12 Muiden velkojen erittely

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
Muut velat				
Liittymismaksut	1 767 018,83	1 836 055,04		

5.4.13 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
Menojäämät	2 018	2 019	2 018	2 019
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	4 591 819,55	4 590 454,36	1 343 461,70	1 566 244,30
Korkojaksotukset	25 733,59	21 816,58	17 228,68	17 267,44
Valtionosuusennakot	591 875,55	109 886,00	591 875,55	109 886,00
Erikoissairaanhoidon kustannukset				
Jäsenkuntien osuudet				
Potilasvakuutus				
Muut siirtovelat	955 265,24	1 987 534,34	278 240,39	1 021 671,04
Siirtovelat yhteensä	6 164 693,93	6 709 691,28	2 230 806,32	2 715 068,78

5.4.14 Huollettavien varat
 Huollettavien varat
 31.12.
 Poistuneet Siun Sotelle 1.1.2017 alkaen.

5.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
5.5.1 Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	11 961 018,00	11 961 018,00		
5.5.2 Leasingvastuut				
Leasingvastuut 31.12.	83 717,14	289 548,23	5 938,35	179 293,00
Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				41 884,88
5.5.3 Vuokravastuut				
Vuokravastuut 31.12.	1 300 471,30	1 861 020,26		1 015 296,69
Josta seuraavalla tilikaudella maksettava osuus				1 015 296,69
	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
5.5.4 Vastuusitoumukset	2018	2019	2018	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				1 321 706,73
Alkuperäinen pääoma				3351144,00
Jäljellä oleva pääoma 31.12				2 329 918,00
Takaukset muiden puolesta	1 941 502,38	333 566,78	1 941 502,38	333 566,78
Alkuperäinen pääoma	3 532 671,71	1 633 671,71	3 532 671,71	1 633 671,71
5.5.5 Vastuut Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen - takausvastuista 31.12.	44 329 815,00	46 001 071,00	44 329 815,00	46 001 071,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	29 173,75	30 266,00	29 173,75	30 266,00
5.5.6 Muut taloudelliset vastuut				
Sopimusvastuut				
Sitoumus jätehuoltoalueen ympäristö- luvan ehtojen hoitamiseen	200 000,00	200 000,00	200 000,00	20 000,00
Maankaatopaikan ympäristöluvan sitoumus	15 000,00	15 000,00	15 000,00	15 000,00
Muut vastuut	882 334,66	834 009,86	17 393,00	41 502,04
Arvonlisäveron palautusvastuu	4 565 815,34	4 877 461,64	4 287 477,23	4 404 571,81

5.5.7 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2018	2019	2018	2019
yksittäisen lainan tai lainan osan suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 184 914,44	1 315 799,16		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan	-86 496,93	119 425,44		
Sopimusten eräpäivät 30.6.2018 - 26.9.2023				
yksittäisen lainan tai lainan osan suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	569 728,17			
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan	-36 100,21			
Sopimuksen alkupäivä 17.1.2019 - 30.6.2020				
Sopimuksen eräpäivä 13.8.2027 - 30.12.2027				
lainasalkun suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	490512,00	1106154,59		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan	-32469,49	-10280,36		
Sopimuksen eräpäivä 16.10.2024				
lainasalkun suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 226 280,00	473 261,08		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan	-141 403,49	-357 162,34		
Sopimuksen alkupäivä 2.1.2020				
Sopimuksen eräpäivä 2.1.2028/2.1.2042				
lainasalkun suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		981 024,00		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan		-137 322,66		
Sopimuksen eräpäivä 17.10.2036				
lainasalkun suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 152 703,20		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan		11 150,32		
Sopimuksen eräpäivät 2.1.2023 - 17.10.2023				
lainasalkun suojaamiseksi tehdyt koronvaihtosopimukset yhteensä				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		615 642,59		
Käypä arvon pankin ilmoituksen mukaan		6 172,36		
Sopimuksen eräpäivä 20.4.2023				
5.5.8 Muut taseen ulkopuoliset vastuut				
Nurmeksen kaupunkia vastaan on esitetty korvausvaatimuksia. Korvausvaatimuksista ei ole käynnissä oikeudenkäyntejä tai sovitteluja.				

5.6 Muut liitetiedot

5.6.1.	Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa	Kunta 2018	Kunta 2019
	Henkilöstön määrä 31.12.	317	312
	Yleishallinto	56	53
	Opetus- ja kulttuuripalvelut	197	199
	Yhdyskuntapalvelut	63	60
5.6.2.	Henkilöstökulut		
	Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	13 174 281,05	13 740 912,81
	Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	220 906,61	57 419,55
	Henkilöstökulut yhteensä	13 395 187,66	13 798 332,36
5.6.3.	Tilintarkastajan palkkiot		
	Luottamushenkilötarkastus	7668,8	16 635,42
	Ammattitarkastus	9607,32	12 824,47
	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	5906,83	5 519,66
	Yhteensä	23 182,95	34 979,55
5.6.4.	Tilitetyt puolueverot		
	Kokoomus	1 210,90	1 412,24
	Kristillisdemokraatit	674,00	687,37
	Keskusta	7 034,83	8 786,68
	Sosiaalidemokraatit	4 448,75	5 734,34
	Perussuomalaiset	285,65	185,55
	Savo Karjalan Siniset ry	235,74	249,32
	Vihreät		186,30
	Vasemmistoliitto		49,70
	Yhteensä	13 889,87	17 291,50
	Puolueverot sisältävät myös NuVa-kuntayhtymän luottamustehtävistä maksetut puolueverot		

6 Taseyksikön tilinpäätös

6.1 Taseyksikön laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saadulla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty kunnan tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun

määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Jaksotusmenetelmät

Tilinpäätöksessä maksuperusteisesti kirjatut liiketapahtumat on oikaistu ja täydennetty suoriteperusteen mukaisesti.

Tuloslaskelma ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

Nurmeksen veden taseyksikön toiminta siirrettiin 1.1.2020 Nurmeksen Vesi oy:n järjestettäväksi. Kaikki keskeneräisetkin hankkeet on kirjattu päättyneeksi ja niistä suoritetaan alaskirjaukset/voiton kirjaukset vuoden 2020 Nurmeksen kaupungin tilinpäätöksessä

	Alkuperäinen talousarvio	Muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-12 / 2019	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%
LIKEVAIHTO	1 044 400	0	1 044 400	1 003 950	-40 450	-3,87%	96,13%
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	9 659	9 659		
MATERIAALIT JA PALVELUT	-379 900	0	-379 900	-515 438	-135 538	-35,68%	135,68%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-242 200	0	-242 200	-256 239	-14 039	-5,8%	105,8%
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-242 200	0	-242 200	-256 239	-14 039	-5,8%	105,8%
PALVELUJEN OSTOT	-137 700	0	-137 700	-259 199	-121 499	-88,23%	188,23%
HENKILÖSTÖKULUT	-202 129	0	-202 129	-233 969	-31 840	-15,75%	115,75%
PALKAT JA PALKKIOT	-160 631	0	-160 631	-185 307	-24 676	-15,36%	115,36%
HENKILÖSIVUKULUT	-41 498	0	-41 498	-48 662	-7 164	-17,26%	117,26%
ELÄKEKULUT	-35 530	0	-35 530	-42 592	-7 062	-19,88%	119,88%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 968	0	-5 968	-6 070	-102	-1,72%	101,72%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-334 060	0	-334 060	-322 799	11 261	3,37%	96,63%
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-334 060	0	-334 060	-322 799	11 261	3,37%	96,63%
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-12 823	0	-12 823	-16 666	-3 843	-29,97%	129,97%
LIIEKYLJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	115 488	0	115 488	-75 264	-190 752	-165,17%	-65,17%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-56 000	0	-56 000	-56 155	-155	-0,28%	100,28%
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-56 000	0	-56 000	-56 000	0	0,0%	100,0%
MUUT RAHOITUSKULUT	0	0	0	-155	-155		
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHTEENSÄ	59 488	0	59 488	-131 419	-190 907	-320,92%	-220,92%
POISTOERON LISÄYS(-)TAI VÄH(+)	0	0	0	31 091	31 091		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	59 488	0	59 488	-100 328	-159 816	-268,65%	-168,65%

6.2.2 Rahoituslaskelma

			2019		2018
		TOIMINNAN RAHAVIRTA			
		LIIEKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-148 649,22		31 459,39
		POISTOT JA ARVONALENTUMISET	322 799,48		265 853,78
		RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-155,00		0,00
			173 995,26		297 313,17
		INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
		INVESTOINTIMENOT	-573 134,07		-430 538,74
			-573 134,07		-430 538,74
		TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-399 138,81		-133 225,57
		RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
		MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
		VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	0,00		54 387,31
		SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	-36 626,20		-16 991,35
		KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	70 590,58		2 552,99
		RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	33 964,38		39 948,95
		RAHAVAROJEN MUUTOS	-365 174,43		-93 276,62

6.2.3 Tase

			12/2019	12/2018				12/2019	12/2018
VASTAAVAA					VASTATTAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT					OMA PÄÄOMA				
	AINEELLISET HYÖDYKKEET		2 495 561,25	2 245 226,66	PERUSPÄÄOMA			1 400 000,00	1 400 000,00
	RAKENNUKSET		394 791,79	436 756,64	Peruspääoma			1 400 000,00	1 400 000,00
	1115	Hallinto- ja laitosrakennukset	394 791,79	436 756,64	EDELLESTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ			806 995,29	690 537,20
	KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		2 095 117,05	1 617 841,29	Ed. tilikausien yli-/alijäämä			806 995,29	690 537,20
	1130	Maa- ja vesirakenteet	1 100,20	1 375,25	TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ			-100 327,55	116 458,09
	1140	Johtoverkostot ja laitteet	1 905 643,50	1 446 435,60	Tulostilit			-100 327,55	116 458,09
	1150	Muut kiinteät rakenteet ja lai	188 373,35	170 030,44					
	KONEET JA KALUSTO		5 652,41	11 304,84	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ			2 106 667,74	2 206 995,29
	1160	Kuljetusvälineet	5 652,41	11 304,84					
	ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET		0,00	179 323,89	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET				
	1195	Keskeneräiset hankinnat	0,00	179 323,89	POISTOERO			342 257,18	373 348,24
	SIJOITUKSET		6 875,50	6 875,50	Poistoero			342 257,18	373 348,24
	MUUT SAAMISET		6 875,50	6 875,50					
	1241	Muut saamiset tytäryhteisöiltä	4 200,00	4 200,00	POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET YHTEENSÄ			342 257,18	373 348,24
	1248	Liittymismaksut palautettavat	2 675,50	2 675,50					
					VIERAS PÄÄOMA				
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ			2 502 436,75	2 252 102,16	LYHYTAIKAINEN			598 877,21	180 497,81
					OSTOVELAT			117 115,30	33 873,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT					La.ostovelat tytäryhteisöille			3 401,57	0,00
	VAIHTO-OMAISUUS		0	0,00	La.ostovelat jäsenkuntayhtymil			114,00	171,00
	AINEET JA TARVIKKEET		0	0,00	La.ostovelat muille			113 599,73	33 702,58
	1500	Aineet ja tarvikkeet	0	0,00	KOROTTOMAT VELAT KUNNALLTA/KUNT			388 896,23	41 107,41
	SAAMISET		545 365,38	508 739,18	La.sisäiset ostovelat			388 896,23	41 107,41
	LYHYTAIKAISET SAAMISET		545 365,38	508 739,18	MUUT VELAT/LIITYTMISMAKSUT			49 961,39	57 615,41
	MYYNTISAAMISET		60 655,62	47 220,57	Ennakonpidätysvelka			3 062,69	7 763,07
	1720	Myyntisaam. tytäryhteisöiltä	10 333,98	426,19	Sosiaaliturvamaksuvelka			110,00	268,15
	1730	Myyntisaam. osakkuus- ja muilt	50 321,64	0,00	Tilitettävä alv-velka			46 669,51	49 408,28
	1740	Myyntisaamiset muilta	459 212,89	46 794,38	Jäsenmaksut			119,19	175,91
	SAAMISET KUNNALLTA/KUNTAYHTYMÄL		459 212,89	459 212,89	SIIRTOVELAT			42 904,29	47 901,41
	1735	Kunnan sisäiset myyntisaam.	25 496,87	459 212,89	Taloudellinen tuki			90,46	93,45
	MUUT SAAMISET		2 434,27	2 305,72	Lomapalkkajaksotus			33 689,25	33 228,08
	1806	Arvonlisäveron palautus verott	23 062,60	2 305,72	Työkyvyttömyyseläkemak			127,08	27,13
					Muut siirtovelat muille			4 535,08	2 117,11
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ			545 365,38	508 739,18	KuEL-työntekijän eläkemaksut			964,34	1 138,18
					KuEL-työnantajan palkkaperuste			2 390,65	2 980,49
VASTAAVAA YHTEENSÄ			3047802,13	2 760 841,34	Työttömyysvak.maksut, työntek.			214,15	3 201,23
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT					Työttömyysvak.maksut ja taltut			247,72	3 877,09
Omavaraisuusaste, %			80,4	93,5	Työtapaturmavak.maksut, työnantajan			645,56	1 238,65
Suhteellinen velkaantuneisuus, %			59,7	16,4					
Laina ja vuokravastuus 31.12 1000 euroa			0	0,0					
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %			59,7	16,4	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ			598 877,21	180 497,81
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa			707	807					
Lainakanta 31.12., 1000 euroa			0	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ			3 047 802,13	2 760 841,34
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa			0	0					

6.3 Taseyksikön liitetiedot

6.3.1 Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	436 756,64	1 617 841,49	11 304,84	179 523,39	2 245 426,36
Lisäykset tilikauden aikana		752 457,96			752 457,96
Vähennykset tilikauden aikana				-179 523,39	-179 523,39
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Tilikauden poisto	-41 964,85	-275 182,20	-5 652,43		-322 799,48
Poistamaton hankintameno 31.12.	394 791,79	2 095 117,25	5 652,41	0,00	2 495 561,45
	2019	2018			
6.3.2 Sijoitukset					
Liittymismaksut tytäryhteisöiltä	4 200,00	4 200,00			
Liittymismaksut muilta	2 675,00	2 675,50			
6.3.3 Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset					
Myyntisaamiset jäsenk.yhteisöiltä					
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	16 514,16				
Myyntisaamiset muilta	44 141,46	47 220,57			
Sisäiset myyntisaamiset kunnalta					
Myyntisaamiset yhteensä	60 655,62	47 220,57			
6.3.4 Oman pääoman erittely					
Peruspääoma/Jäännöspääoma 1.1.	1 400 000,00	1 400 000,00			
Peruspääoma/Jäännöspääoma 31.12.	1 400 000,00	1 400 000,00			
Edellisten tilikausien ylijäämä		806 995,29			
Tilikauden yli-/alijäämä		-100 327,55			
Oma pääoma yhteensä		2 106 667,74			
6.3.5 Poistoero					
Poistoero 01.01	-373 348,24	-404 439,30			
Poistoeron vähennys kaudella	-31 091,06	-31 091,06			
Poistoero 31.12.	342 257,18	-373 348,24			
6.3.6 Lyhytaikainen vieras pääoma					
Ostovelat		-117 115,30			
Sisäiset ostovelat		-388 896,23			
Siirtovelat		-42 904,29			
Muut velat		-49 961,39			
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä		-598 877,21			
6.3.7 Siirtovelkoihin sis. olennaiset					

erät

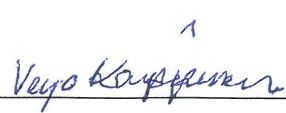
Lomapalkkajaksotus

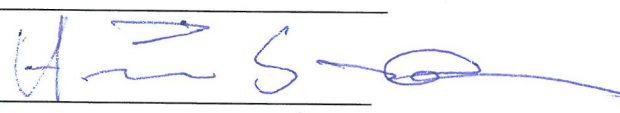
-33 689,25

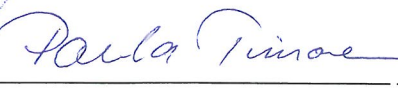
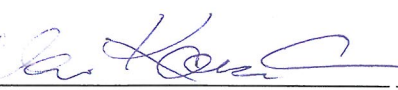
7 Allekirjoitukset ja merkinnät

7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Nurmeksessa 30. maaliskuuta 2020

7.2 Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.
Nurmeksessa 5. kesä kuuta 2020

Talvea Julkishallinnon palvelut, JHTT-yhteisö

Timo Nuutinen
Tilintarkastaja, HT, JHT, KTM

8 Luettelot ja selvitykset

Käytetyt kirjanpito kirjat vuonna 2019

Tasekirja	Irtolehdet sidottuna
Pääkirja	Sähköisenä
Päiväkirjat	Sähköisenä
Tase-erittelyt	Irtolehdet mapitettuna
Palkkaluettelot	Atk-listoina
Reskontraerittelyt	Atk-listana
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina

Käytetyt tositelajit vuonna 2018

Tositelaji	Nimitys	Osajärj.	Lakulaji
ALKUSA	Alkusaldot		
BUD	Talousarvio		
BUDL	Lisätalousarvio		
KASSA2	CPU-ulkoinen kp		
KLALKU	Konsernin alkusaldot		
KLKIRJ	Konsernikirjaukset		
KLYHT	Tytäryhtymät/Kuntayhtymät		
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot		
KOMTOS	Käyttöomaisuus tositteet	KOM	
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo		
MUIRS2	Muistiotositteet Sis2Rondo		
MUIRO	Muistiotosite Rondo		
MUISRS	Muistiotosite Rondo sis		
MUIST1	Muistiotositteet 1		
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OR	
OSTOT	Ostolaskut	OR	
PALKAT	Palkkatositteet		

9 Liite: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely

9.1 Emon ja konsernin tunnusluvut

NURMEKSEN KAUPUNKI		2017	2018	2019
Veroprosentti	Nurmes	20,5	20,5	20,5
	Koko maa	19,91	19,86	19,88
	PK	20,78	20,78	20,75
Asukasmäärä	Nurmes	7765	7641	7447
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	13,5 %	12,8 %	11,9 %
Vuosikate/Poistot, %	Nurmes	197 %	152 %	85,0 %
	Koko maa	150 %	99 %	
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	923	728	458
	Koko maa	585	385	
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	-1500	2687	515
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	107,7	83,4	49,7
Pääomamenojen tulorahoitus, %	Nurmes	82,0	68,6	37,2
Lainanhoitokate	Nurmes	3,6	2,8	1,4
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	13,2	8,4	0
Asukasmäärä	Nurmes			
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuus-%	Nurmes	75,1	75,6 %	69,8
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	22,3	23,0	31,1
Velat ja vastuus % - käyttötuloista	Nurmes	22,3	23,0	31,1
Kertynyt ylijäämä, milj.euroa	Nurmes	8,3	9,9	9,8
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	1 070	1298	1317
Lainakanta 31.12.milj.€	Nurmes	9,5	9,6	13,2
Lainat €/asukas	Nurmes	1218	1251	1766
	Koko maa	2 921	3045	
Lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,826	0,4	7447
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	52,5	52,7	52,1

Vuosikate/Poistot; %	Nurmes	166,4	126,5	90,0
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	1310	991	770

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	949	4880	-1431
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	67,0	66,0	65,0
Lainanhoitokate	Nurmes	1,5	2,7	1,7
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	32,1	30,0	28,0

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuus-%	Nurmes	60,2	61,3	56,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	29,9	30,4	36,9
Velat ja vastuut käyttötuloista	Nurmes	31,3	30,4	36,9
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	Nurmes	23 888	25362	24 484
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	3075	3319	3288
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	Nurmes	20,3	19,3	25,4
Konsernin lainat €/ asukas	Nurmes	2617	2523	3407
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,550	0,07	-0,12

9.2 Tytäryhtiöiden tunnusluvut

Nurmeksen kaupunkikonserni					
Tytäryhtiöiden tunnusluvut					
			2017	2018	2019
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot					
	current ratio		1,5	0,4	0,6
	lainojen hoitokate		0,85	0,87	0,88
Nurmeksen Lämpö Oy					
	käyttökate		29,5	26,4	26,8
	current ratio		3,3	5,7	6,3
	omavaraisuusaste		56,8	58,8	48,9
Nuoriso - ja matkailukeskus Hyvärilä oy					
	käyttökate		10,7	13,9	5,9
	current ratio		2,0	2,2	2,8
	Omavaraisuusaste		53,8	58,8	58,9
Nurmeksen yrityspalvelu Oy					
	omavaraisuusaste		100,0	100	100
	Yhtiö aktivoitu 2019 syksyllä				
Pikes Oy					
	Liikevaihto			939 607	840000
	Current ratio			4,5	1,8

9.3 NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut

NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut	2016	2017	2018	2019
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot	41 903 152	1 745 868	1 621 278	1 610 027
Toimintakulut	-41 329 127	-1 245 803	-1 036 906	-1 105 504
Toimintakate	574 025	499 883	603 665	563 022
Vuosikate	584 129	502 470	604 595	563 596
Poistot ja arvonalentumiset	-572 171	-713 910	-564 094	-531 127
Tilikauden tulos	11 958	-211 503	40 002	32 469
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	101	140	159	146
Vuosikate/Poistot, %	102	70	107	106
Vuosikate, €/asukas	58	50	62	59
Asukasmäärä	10 135	9 987	9 784	9 550
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuus-%	48,6	97,1	97,5	97,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	17,0	9,5	8,7	9,2
Kertynyt ylijäämä	453 480	242 278	281 980	314 449
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	45	24	29	33
Lainakanta 31.12.	0	0	0	0
Lainasaamiset 31.12.	70 646	0	0	0
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Investointien tulorahoitus, %	48,0	71,5	292,9	59,6
Pääomamenojen tulorahoitus, %	48,0	71,5	292,9	59,6
Kassavarat 31.12, M€	3 140 171	169 624	613 259	485 909
Rahavarojen muutos	396 249	-2 970 548	443 635	-127 349

9.4 Tunnuslukujen laskentakaavat

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista:

= 100 * Vuosikate/Poistot ja arvonalennukset

Vuosikate €/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %:

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien omahankintamenot ovat rahoituslaskelman mukaiset investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kassasta maksut kerätään seuraavista eristä

Toimintakulut- Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} -$$

Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= (\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$$

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelman, rahoituslaskelman ja konsernitaseen tunnusluvut lasketaan kuin vastaavat kunnan tunnusluvut poikkeuksena konsernin omavaraisuus, jonka laskentakaava on määritelty erikseen.

Konsernin omavaraisuus (%):

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konserniyhtiöiden vertailussa käytettävät muut tunnusluvut

Current ratio

= Vaihtuvat vastaavat / Lyhytaikainen vieras pääoma

Käyttökate %

= $100 * (\text{Liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{Liikevaihto}$

TULORAAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN LUOKITTELU

1. Ylijäämäinen tai vahvistuva talous

Vuosikate

- pitkäaikaisten lainojen lyhennykset
 - korvausinvestoinnit
- = >0

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate

= suunnitelmapoistot

= korvausinvestoinnit

3. Heikkenevä talous

Vuosikate positiivinen

Tilikauden tulos negatiivinen

4. Kriisitalous

Vuosikate negatiivinen